

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

19 Δεκεμβρίου 2025

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 239

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 5264

Νέο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, μεταφορά Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων και λοιπές διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α': ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1 Σκοπός

Άρθρο 2 Αντικείμενο

Άρθρο 3 Ορισμοί

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΣΤΟΧΟΙ, ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΡΟΙ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Άρθρο 4 Αναπτυξιακοί στόχοι του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης

Άρθρο 5 Προϋπολογισμός και πόροι του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Άρθρο 6 Κατάρτιση και έγκριση του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης και των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων Ανάπτυξης

Άρθρο 7 Εξειδίκευση του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης και των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων Ανάπτυξης

Άρθρο 8 Συμπληρωματικότητα Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης

Άρθρο 9 Διάρκεια προγραμματικών περιόδων

Άρθρο 10 Παρακολούθηση του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης

Άρθρο 11 Αναθεώρηση του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης

Άρθρο 12 Τροποποίηση των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων Ανάπτυξης

Άρθρο 13 Ανακατανομή πόρων μεταξύ προγραμμάτων, αναπτυξιακών στόχων και προτεραιοτήτων

Άρθρο 14 Υπερδέσμευση προϋπολογισμού Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων Ανάπτυξης

Άρθρο 15 Ειδικά Προγράμματα

Άρθρο 16 Ειδικό πρόγραμμα αντιμετώπισης και αποκατάστασης φυσικών καταστροφών

Άρθρο 17 Αποθεματικό του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης

Άρθρο 18 Τεχνική βοήθεια

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ

Άρθρο 19 Επιλέξιμες κατηγορίες δράσεων

Άρθρο 20 Κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών και επιλέξιμες δαπάνες

Άρθρο 21 Μορφές χρηματοδότησης και πληρωμής

Άρθρο 22 Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου - Εγχειρίδιο διαδικασιών

Άρθρο 23 Διαδικασίες ένταξης, τροποποίησης και ανάκλησης ένταξης έργων

Άρθρο 24 Ρυθμός ένταξης πράξεων

Άρθρο 25 Ανάλυση νομικών δεσμεύσεων

Άρθρο 26 Παρακολούθηση και έλεγχος της υλοποίησης έργων

Άρθρο 27 Ολοκλήρωση έργων

Άρθρο 28 Υλοποίηση έργων και δράσεων που συνιστούν κρατική ενίσχυση

Άρθρο 29 Προϋποθέσεις για έργα χρηματοδοτούμενα από δύο περιόδους Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης

Άρθρο 30 Προένταξη έργων

Άρθρο 31 Ευθύνη, δικαιώματα και υποχρεώσεις δικαιούχων

Άρθρο 32 Παρατυπίες και ανακτήσεις

Άρθρο 33 Υποχρεώσεις δημοσιότητας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε': ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΔΟΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ, ΤΟΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Άρθρο 34 Αρμόδιες αρχές για τα προγράμματα του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης

Άρθρο 35 Αρμοδιότητες της υπηρεσίας συντονισμού

Άρθρο 36 Αρμοδιότητες των υπηρεσιών διαχείρισης

Άρθρο 37 Ενδιάμεσοι φορείς

Άρθρο 38 Επιτροπή Παρακολούθησης του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ': ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ

Άρθρο 39 Στελέχωση της υπηρεσίας συντονισμού και των υπηρεσιών διαχείρισης του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ': ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Άρθρο 40 Μηχανισμός καταγγελιών

Άρθρο 41 Σύγκρουση συμφερόντων

Άρθρο 42 Μεταβατική περίοδος διαχείρισης έργων Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης 2021-2025

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η': ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Άρθρο 43 Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ': ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΡΓΩΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Άρθρο 44 Χρηματοδοτήσεις και πληρωμές

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι': ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Α'

Άρθρο 45 Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Α'

Άρθρο 46 Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Α'

Άρθρο 47 Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Α'

ΜΕΡΟΣ Β': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 48 Σκοπός

Άρθρο 49 Αντικείμενο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 5140/2024

Άρθρο 50 Μη επιβολή περικοπής ορίου εθνικού σκέλους για δημοσιονομικές διορθώσεις έργων εκτός Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης - Προσθήκη παρ. 6 στο άρθρο 9 του ν. 5140/2024

Άρθρο 51 Έργα συνεισφοράς του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων - Προσθήκη άρθρου 12Α στον ν. 5140/2024

Άρθρο 52 Παρατηρητήριο Δημόσιων Επενδύσεων και Αναπτυξιακών Αποτελεσμάτων - Προσθήκη άρθρου 29Α στον ν. 5140/2024

Άρθρο 53 Εξουσιοδοτικές διατάξεις ν. 5140/2024 - Προσθήκη παρ. 6Α και 15Α στο άρθρο 39 του ν. 5140/2024

Άρθρο 54 Μέτρα περιορισμού επιβάρυνσης εθνικών πόρων Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων - Προσθήκη άρθρου 56Α στον ν. 5140/2024

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 55 Θέματα προσωπικού της Ειδικής Υπηρεσίας Προγραμματισμού, Συντονισμού και Παρακολούθησης της υλοποίησης των Χρηματοδοτικών Μηχανισμών Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΥ - ΧΜ ΕΟΧ) - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 53Α ν. 4314/2014

Άρθρο 56 Θέματα προσωπικού της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης - Προσθήκη άρθρου 278Α στον ν. 4738/2020

Άρθρο 57 Αποσπάσεις στην Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα και στις άμεσες θυγατρικές της - Αντικατάσταση παρ. 8 άρθρου πέμπτου ν. 3912/2011

Άρθρο 58 Μετακινήσεις προσωπικού στην εταιρεία Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Ανώνυμη

Εταιρεία και στις λοιπές θυγατρικές εταιρείες της - Τροποποίηση άρθρου 35 ν. 4972/2022

Άρθρο 59 Διόρθωση παροράματος - Τροποποίηση άρθρου 40 ν. 5233/2025

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Β'

Άρθρο 60 Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Β'

ΜΕΡΟΣ Γ': ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 61 Σκοπός

Άρθρο 62 Αντικείμενο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ, ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ, ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΘΕΣΕΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ, ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΚΚΡΕΜΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

Άρθρο 63 Μεταφορά αρμοδιοτήτων του Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων

Άρθρο 64 Μεταφορά οργανικών θέσεων, υπηρεσιακών μονάδων και προσωπικού

Άρθρο 65 Μεταφορά περιουσιακών στοιχείων, δικαιωμάτων, απαιτήσεων και ρύθμιση λοιπών εννόμων σχέσεων

Άρθρο 66 Μεταφορά εκκρεμών υποθέσεων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΩΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

Άρθρο 67 Ζητήματα συναρμοδιότητας της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων για την έκδοση κανονιστικών πράξεων και αποφάσεων

Άρθρο 68 Νομική υποστήριξη και συνδρομή

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Άρθρο 69 Ρυθμίσεις σχετικά με τη διαχείριση του Ειδικού Λογαριασμού Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων - Αναμόρφωση διαδικασίας επιστροφής παρανόμως και αχρεωστήτως καταβληθέντων - Εξουσιοδοτική διάταξη - Αντικατάσταση άρθρου 28 ν. 2520/1997

Άρθρο 70 Σύσταση Ειδικού Λογαριασμού Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων στο πεδίο της αγροτικής πολιτικής - Αναμόρφωση διαδικασίας κατάρτισης προϋπολογισμού του Ειδικού Λογαριασμού Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων - Τροποποίηση παρ. 1 και αντικατάσταση παρ. 3 άρθρου 26 ν. 992/1979

Άρθρο 71 Ορισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων ως αρμόδιας για τη σύνταξη απολογισμού επί του Ειδικού Λογαριασμού Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων - Τροποποίηση άρθρου 27 ν. 992/1979

Άρθρο 72 Ορισμός αρμοδίων οργάνων για τη διαχείριση εσόδων και δαπανών - Τροποποίηση άρθρου 28 ν. 992/1979

Άρθρο 73 Ρύθμιση τεχνικών και λεπτομερειακών ζητημάτων για τη διαχείριση και λειτουργία του Ειδικού Λογαριασμού Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων - Εξου-

σιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη παρ. 7 και 8 στο άρθρο 38 του ν. 992/1979

Άρθρο 74 Διεύρυνση αρμοδιοτήτων των Υποδιοικητών της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων σε θέματα οργάνωσης πληρωμών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 13 ν. 4389/2016

Άρθρο 75 Αύξηση θέσεων ειδικών συνεργατών του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων - Πρόβλεψη θέσεων διοικητικών υπαλλήλων και μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού για την υποβοήθηση του έργου του - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 24 ν. 4389/2016

Άρθρο 76 Αύξηση ειδικής αμοιβής των υπηρετούντων στο Γραφείο του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 11 ν. 4778/2021

Άρθρο 77 Αύξηση των συντελεστών υπολογισμού του Βραβείου Επίτευξης Στόχων του ανθρώπινου δυναμικού της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 15 ν. 4778/2021

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε': ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Γ'

Άρθρο 78 Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Γ'

Άρθρο 79 Τελικές διατάξεις Μέρους Γ'

Άρθρο 80 Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Γ'

ΜΕΡΟΣ Δ': ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 81 Φορολογική αντιμετώπιση της αποζημίωσης που καταβάλλεται σε δικηγόρους για υπηρεσίες που παρέχουν στο πλαίσιο των άρθρων 208, 787 και 819 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 12 και παρ. 2 άρθρου 14 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Άρθρο 82 Όροι για πράξεις που υλοποιούνται από παρόχους υπηρεσιών ύδατος στο πλαίσιο των Προγραμμάτων του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021-2027 και του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης

Άρθρο 83 Παρατάσεις προθεσμιών του μεταβατικού πλαισίου των Μητρώων Μελετητικών Επιχειρήσεων Δημοσίων και Ιδιωτικών Έργων και Εργοληπτικών Επιχειρήσεων Δημοσίων Έργων

Άρθρο 84 Προϋπολογισμός της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας για το έτος 2026 - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 34 ν. 5240/2025

Άρθρο 85 Εξουσιοδοτική διάταξη για τη ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων για τη διαδικασία επιστροφής της οικονομικής ενίσχυσης στους πληγέντες από τις φυσικές καταστροφές που προκλήθηκαν από την πορεία του μεσογειακού κυκλώνα «Ιανός» και τις συνεπακόλουθες πλημμύρες της 18ης και 19ης Σεπτεμβρίου 2020 - Τροποποίηση παρ. 10 άρθρου 1 ν. 4728/2020

Άρθρο 86 Επέκταση Κινήτρου Επίτευξης Δημοσιονομικών Στόχων στους υπαλλήλους της Γενικής Διεύθυνσης Κρατικής Αρωγής και Συντονισμού για τα έτη 2026 και 2027

Άρθρο 87 Παρατάσεις προθεσμιών για πράξεις και έργα του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης και του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων

Άρθρο 88 Παράταση συμβάσεων παροχής υπηρεσιών καθαριότητας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Άρθρο 89 Αναπλήρωση προέδρου της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής σε περίπτωση κένωσης της θέσης - Προσθήκη παρ. 2Α στο άρθρο 14 του ν. 3832/2010

Άρθρο 90 Παράταση προθεσμίας ως προς εκκρεμείς διαδικασίες ειδικής διαχείρισης - Τροποποίηση παρ. 1Α άρθρου 76 ν. 4307/2014

Άρθρο 91 Φορολογικές ρυθμίσεις για την εταιρεία Ελληνικά Ναυπηγεία Ανώνυμη Εταιρεία

Άρθρο 92 Δυνατότητα επέκτασης προθεσμιών για την ενημέρωση των στοιχείων αναφορικά με την επιστροφή ενοικίου - Τροποποίηση παρ. 10 άρθρου 70 ν. 5217/2025

Άρθρο 93 Διάθεση στους δήμους ποσοστού εξήντα τοις εκατό επί των εσόδων από την παραχώρηση απλής χρήσης αιγιαλού και παραλίας - Αντικατάσταση παρ. 3 άρθρου 7 και τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 22 ν. 5092/2024

Άρθρο 94 Παράταση προθεσμιών για λήψη έγκρισης ίδρυσης και λειτουργίας κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 14 και παρ. 3 άρθρου 17α ν. 4056/2012

Άρθρο 95 Αρμοδιότητες Ελληνικού Γεωργικού Οργανισμού ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ - Προσθήκη περ. ζα) στην παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 5035/2023

Άρθρο 96 Δυνατότητα παράτασης της παραμονής στην υπηρεσία των ασκούντων καθήκοντα Προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων και Διευθύνσεων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης

Άρθρο 97 Μέτρα για την αδιάλειπτη χρηματοδότηση έργων Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης χωρίς συνεισφορά από ενωσιακό πρόγραμμα

Άρθρο 98 Μονάδες Φροντίδας Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 39 ν. 5006/2022

Άρθρο 99 Τήρηση και συλλογή στατιστικών στοιχείων για την προώθηση πολιτικών ίσων ευκαιριών από το Τμήμα Τεκμηρίωσης, Έρευνας και Ψηφιακής Υποστήριξης (Παρατηρητήριο) του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας - Τροποποίηση άρθρου 13 ν. 4604/2019

Άρθρο 100 Παραχώρηση χρήσης ακινήτων στο Υπουργείο Πολιτισμού

Άρθρο 101 Παράταση προθεσμίας περάτωσης εκκαθάρισης Ταμείου Αλληλοβοηθείας Υπαλλήλων Υπουργείου Πολιτισμού

Άρθρο 102 Καλλιτεχνικός Διευθυντής του Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 92 ν. 5105/2024

Άρθρο 103 Παρατάσεις διάρκειας απασχόλησης σε εκπαιδευτικούς φορείς - Τροποποίηση περ. στ) παρ. 1 και προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 34 του ν. 5167/2024

Άρθρο 104 Ρυθμίσεις για τα παραρτήματα Νομικών Προσώπων Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής - Προϋποθέσεις για την έκδοση άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας - Τροποποίηση περ. β) παρ. 1 άρθρου 137

ν. 5094/2024 - Επαναξιολόγηση αίτησης για έκδοση άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας παραρτημάτων - Προσθήκη άρθρου 139Α στον ν. 5094/2024 - Καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων εγκατάστασης και λειτουργίας - Αναπροσαρμογή τέλους επαναξιολόγησης - Εξουσιοδοτική διάταξη - Προσθήκη παρ. 7Α και 7Β στο άρθρο 189 του ν. 5094/2024

Άρθρο 105 Χρηματοδότηση αθλητικών εγκαταστάσεων που ανήκουν σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου εποπτευόμενα από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, τις οποίες χρησιμοποιούν τα κλιμάκια των εθνικών ομάδων όλων των αναγνωρισμένων αθλητικών ομοσπονδιών για την προετοιμασία τους - Προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 116 και παρ. 13 στο άρθρο 123 του Κώδικα Φορολογίας Περιουσίας

Άρθρο 106 Παράταση του ακατάσχετου της χρηματοδότησης αθλητικών ομάδων και της επιχορήγησης των Ειδικών Επιτροπών του άρθρου 53 του ν. 2725/1999 από τα φορολογικά έσοδα τυχερών παιγνίων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου δέκατου έκτου ν. 4787/2021

Άρθρο 107 Παράταση ισχύος συμβάσεων προσωπικού ορισμένου χρόνου του άρθρου 50 του ν. 4825/2021

Άρθρο 108 Νομιμοποίηση δαπανών φορέων αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας

Άρθρο 109 Μεταρρύθμιση δικαστικής απόφασης σχετικής με τη γονική μέριμνα - Τροποποίηση άρθρου 1536 Αστικού Κώδικα, τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 592 και προσθήκη παρ. 2 στο άρθρο 593 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

Άρθρο 110 Προσδιορισμός δικασίμου μετά την κατάθεση αγωγής - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 215 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

Άρθρο 111 Αναψηλάφηση λόγω μη προσήκουσας διερεύνησης απαγορευμένης κρατικής ενίσχυσης - Τροποποίηση άρθρων 538, 539, 544, 545 και 546 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

Άρθρο 112 Ερημοδικία του αναιρεσείοντος - Αντικατάσταση παρ. 1 και τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 576 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

Άρθρο 113 Ανακοπή κατά του πλειστηριασμού - Τροποποίηση παρ. 1 και 4 άρθρου 933 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

Άρθρο 114 Μεταβατικές διατάξεις που αφορούν τη δημοσίευση διαθηκών και την έκδοση πιστοποιητικών, καθώς και τη σταδιακή ανάθεση διαταγών πληρωμής και διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης - Τροποποίηση άρθρου 126 ν. 5221/2025

Άρθρο 115 Διατάξεις για τη λειτουργία της πλατφόρμας των ανακοπών - Τροποποίηση άρθρων 130 και 142 ν. 5221/2025

Άρθρο 116 Έκτακτος διαγωνισμός δικαστικών υπαλλήλων

Άρθρο 117 Συμμετοχή υπαλλήλων του Υπουργείου Εξωτερικών στο σύστημα κινήτρων και ανταμοιβής για έργα των Σχεδίων Δράσης του άρθρου 52 του ν. 4622/2019 - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 34 του ν. 5149/2024

Άρθρο 118 Παράταση Ειδικού Προγράμματος Ενίσχυσης Δήμων

Άρθρο 119 Παράταση προθεσμιών πράξεων παραχώρησης ακινήτων του Δημοσίου, των Ο.Τ.Α. και άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου

Άρθρο 120 Μη συμψηφισμός χρηματικών απαιτήσεων που επιδικάζονται σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου για υποθέσεις του άρθρου 6Α του Σωφρονιστικού Κώδικα - Προσθήκη παρ. 7 στο άρθρο 6Α του Σωφρονιστικού Κώδικα

Άρθρο 121 Παρατάσεις των συμβάσεων του προσωπικού του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου

Άρθρο 122 Παρατάσεις προσωρινών αδειών λειτουργίας - Προβλέψεις για τη λειτουργία σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της εταιρείας Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού Ανώνυμη Εταιρεία - Προτεραιότητα ένταξης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 113 ν. 5079/2023

Άρθρο 123 Παράταση μισθώσεων κινηματογράφων και θεάτρων

Άρθρο 124 Νομιμοποίηση δαπανών φορέων αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας

Άρθρο 125 Δυνατότητα παράτασης της παραμονής στην υπηρεσία υπό εξαιρετικές συνθήκες

Άρθρο 126 Δευτερογενής εκχώρηση κωδικού του Εθνικού Σχεδίου Αριθμοδότησης στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων

Άρθρο 127 Διόρθωση παροράματος στο άρθρο 268 του ν. 5259/2025

Άρθρο 128 Ρύθμιση οφειλών σε ελβετικό φράγκο

Άρθρο 129 Παράταση έναρξης ισχύος ρυθμίσεων:

α) Πληρωμή μισθωμάτων μέσω τραπεζικού λογαριασμού, β) Αναστολή πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης και απαλλαγή από τον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων για το έτος 2026 πυρόπληκτων περιοχών της Περιφέρειας Αττικής, γ) Ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των πράξεων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2022

Άρθρο 130 Αποζημίωση ελεγκτών Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων για το χρονικό διάστημα από την 1η Δεκεμβρίου 2025 μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2025

Άρθρο 131 Αναστολή μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης λόγω της επιζωοτίας της ευλογιάς

Άρθρο 132 Αύξηση εθνικής συμμετοχής για την υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων ΕΣΠΑ 2021-2027 - Τροποποίηση περ. ιστ' παρ. 2 άρθρου 33 ν. 4314/2014

Άρθρο 133 Καταβολή ανταμοιβής επίτευξης στόχων στο προσωπικό της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων, της Μονάδας Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα και των Υπηρεσιών Διαχείρισης των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης - Εξουσιοδοτική διάταξη - Τροποποίηση άρθρου 27 και παρ. 12 άρθρου 62 ν. 4940/2022

ΜΕΡΟΣ Ε': ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 134 Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α'
ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'**
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**Άρθρο 1**
Σκοπός

Σκοπός του Μέρους Α' είναι ο καθορισμός πολυετούς στρατηγικού προγραμματισμού χρηματοδότησης και παρακολούθησης των αναπτυξιακών παρεμβάσεων στην ελληνική επικράτεια, η ενίσχυση της ανθεκτικότητας της ελληνικής οικονομίας και η εδραίωση μίας κοινωνικά δίκαιης ανάπτυξης.

Άρθρο 2
Αντικείμενο

Αντικείμενο του Μέρους Α' είναι:

- α) η υιοθέτηση ενός αυτοτελούς, ενιαίου και σύγχρονου νομοθετικού πλαισίου για το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (Ε.Π.Α.),
- β) η θέσπιση ενός ολοκληρωμένου πλαισίου κανόνων που διέπουν την κατάρτιση, τον συντονισμό, τη διαχείριση, τη χρηματοδότηση, την παρακολούθηση, τον έλεγχο και την εφαρμογή των αναπτυξιακών παρεμβάσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο του Ε.Π.Α.,
- γ) ο καθορισμός της διάρκειας της Προγραμματικής Περιόδου του Ε.Π.Α.,
- δ) η εναρμόνιση της στοχοθεσίας και του προσανατολισμού του Ε.Π.Α. με τις σύγχρονες εθνικές και ευρωπαϊκές προτεραιότητες,
- ε) η αναλυτική αποτύπωση των επιλέξιμων προς χρηματοδότηση δράσεων και δαπανών,
- στ) η ενίσχυση των υποστηρικτικών μηχανισμών αξιολόγησης των προτάσεων έργων,
- ζ) η εναρμόνιση του ρυθμού ένταξης των έργων με τις ετήσιες και μεσοπρόθεσμες δημοσιονομικές δυνατότητες,
- η) η συστηματικοποίηση των ελέγχων και η ενίσχυση των μηχανισμών ελέγχων,
- θ) η θέσπιση μηχανισμού διακυβέρνησης για την εξειδίκευση, την παρακολούθηση και τον συντονισμό των Προγραμμάτων που περιλαμβάνει το Ε.Π.Α.,
- ι) η ενίσχυση των Υπηρεσιών Διαχείρισης, και
- ια) η θέσπιση περιόδου ολοκλήρωσης του Προγράμματος, καθώς και κανόνων για την ολοκλήρωση των έργων που έχουν ενταχθεί.

Άρθρο 3
Ορισμοί

Για την εφαρμογή του Μέρους Α' ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) «Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Α.Π.Δ.Ε.)»: Ο μηχανισμός μέσω του οποίου χρηματοδοτείται η αναπτυξιακή πολιτική της χώρας από τον Προϋπολογισμό Δημοσίων Επενδύσεων.
- β) «Αναπτυξιακοί στόχοι»: Οι στρατηγικά καθορισμένες επιδιώξεις του άρθρου 4, που στοχεύουν στην οικονομική, κοινωνική, περιβαλλοντική και θεσμική πρόοδο

της χώρας, μέσω παρεμβάσεων που χρηματοδοτούνται από το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (Ε.Π.Α.).

γ) «Δείκτες Ε.Π.Α.»: Το μέσο μέτρησης της προόδου, των παραδοτέων και των επιδράσεων των χρηματοδοτούμενων παρεμβάσεων προς τους τιθέμενους στόχους και προτεραιότητες.

δ) «Δημοσιονομικές διορθώσεις»: Οι μεταβολές που επιβάλλονται, συνεπεία παρατυπίας, και συνίστανται στη μείωση ή ακύρωση μέρους ή του συνόλου της δημόσιας δαπάνης σε ένα έργο ή σε μια πράξη.

ε) «Δικαιούχος»: Ο φορέας, ο οποίος είναι υπεύθυνος για την υλοποίηση του έργου. Ο Δικαιούχος δύναται να είναι διαφορετικός από τον κύριο του έργου, όπως αυτός ορίζεται στην περ. ιδ), εφόσον αυτό προκύπτει από την προγραμματική σύμβαση ή άλλο έγγραφο αρμόδιου οργάνου του κυρίου του έργου, για την υλοποίηση έργου από άλλον φορέα. Ενδεικτικά δικαιούχος δύναται να είναι:

εα) Οργανισμός δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου ή διεθνής οργανισμός, ή οντότητα με ή χωρίς νομική προσωπικότητα,

εβ) σε Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.), ο δημόσιος φορέας ο οποίος είναι υπεύθυνος για την υλοποίηση του έργου Σ.Δ.Ι.Τ., ήτοι ο κύριος του έργου ή άλλος δημόσιος φορέας που έχει αναλάβει τη σχετική αρμοδιότητα βάσει εγγράφου,

εγ) στο πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων, το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που λαμβάνει την ενίσχυση,

εδ) στο πλαίσιο των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2831 της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 2023, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (Σειρά L), τον Κανονισμό (ΕΕ) 717/2014 της Επιτροπής, της 27ης Ιουλίου 2014, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (L 190), τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2832 της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 2023, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος (Σειρά L) και τον Κανονισμό (ΕΕ) 1408/2013 της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας («de minimis») στον γεωργικό τομέα (L 352), ο φορέας που χορηγεί την ενίσχυση,

εε) στο πλαίσιο των χρηματοδοτικών μέσων, ο φορέας που υλοποιεί το ταμείο χαρτοφυλακίου ή η υπηρεσία διαχείρισης που διαχειρίζεται το χρηματοδοτικό μέσο.

στ) «Εγχειρίδιο Διαδικασιών Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου (Σ.Δ.Ε.)»: Το σύνολο των διαδικασιών για τη διαχείριση και υλοποίηση των προγραμμάτων του Ε.Π.Α., καθώς και των τυποποιημένων εντύπων, όπως προσκλήσεων, τεχνικών δελτίων, αποφάσεων, εκθέσεων και αναφορών, οδηγιών, οδηγιών και εγκυκλίων που εξει-

δικεύουν την απόφαση για την ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή του Ε.Π.Α..

ζ) «Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (Ε.Π.Α.)»: Το πολυετές πρόγραμμα σχεδιασμού, χρηματοδότησης και υλοποίησης δράσεων που χρηματοδοτούνται από τους εθνικούς πόρους του Α.Π.Δ.Ε., το οποίο περιλαμβάνει τους στόχους του εθνικού μεσοπρόθεσμου αναπτυξιακού προγραμματισμού.

η) «Ειδικό πρόγραμμα»: Πρόγραμμα αναπτυξιακών και επενδυτικών παρεμβάσεων ή παρεμβάσεων για την αποκατάσταση ζημιών ή την αντιμετώπιση κρίσεων, στο χρηματοδοτικό σχήμα του οποίου μπορεί να συμμετέχουν χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, αναπτυξιακές τράπεζες, δημόσια και ιδιωτικά ιδρύματα ειδικού χρηματοδοτικού σκοπού και επενδυτικά ταμεία.

θ) «Ειδικός στόχος»: Υποδαίρεση του αναπτυξιακού στόχου, ο οποίος εξειδικεύει και συγκεκριμενοποιεί την επιδίωξη των παρεμβάσεων.

ι) «Ενδιάμεσος φορέας διαχείρισης»: Δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας που ενεργεί υπό την ευθύνη υπηρεσίας διαχείρισης και εκτελεί λειτουργίες ή καθήκοντα για λογαριασμό της υπηρεσίας διαχείρισης, με ή χωρίς διάθεση πόρων.

ια) «Επιλέξιμη δημόσια δαπάνη Ε.Π.Α.»: Ο προϋπολογισμός του έργου που επιβαρύνει την εκάστοτε Προγραμματική Περίοδο Ε.Π.Α..

ιβ) «Έργα με μακροχρόνιες δεσμεύσεις»: Κατηγορία έργων, των οποίων η συμβατική διάρκεια της νομικής δέσμευσης εκτείνεται σε περισσότερες από μία προγραμματικές περιόδους. Ενδεικτικές περιπτώσεις έργων αυτής της κατηγορίας είναι οι συμβάσεις παραχώρησης, οι Σ.Δ.Ι.Τ., οι δανειακές συμβάσεις, τα καθεστώτα αναπτυξιακού νόμου, οι δράσεις κρατικής αρωγής.

ιγ) «Έργα στρατηγικής σημασίας» ή «εμβληματικά έργα»: Τα έργα, τα οποία χαρακτηρίζονται ως έργα στρατηγικής σημασίας ή εμβληματικά έργα από τον φορέα πολιτικής, λαμβάνοντας υπόψη κριτήρια, όπως η μεγάλη συνεισφορά του έργου στην επίτευξη των ειδικών στόχων του Προγράμματος, η σημασία του έργου σε εθνικό ή τοπικό επίπεδο, η μοναδικότητά του, ο καινοτόμος χαρακτήρας του και το οικονομικό του μέγεθος σε σχέση με τους πόρους της προτεραιότητας του Προγράμματος, στην οποία εντάσσονται.

ιδ) «Κύριος έργο»: Ο φορέας που έχει την αρμοδιότητα εκτέλεσης του έργου και για λογαριασμό του οποίου καταρτίζεται η σύμβαση ή κατασκευάζεται το έργο και ο οποίος έχει και την κυριότητα αυτού.

ιε) «Μη επιλέξιμη δημόσια δαπάνη Ε.Π.Α.»: Η διαφορά μεταξύ της συνολικής δημόσιας δαπάνης Α.Π.Δ.Ε. και της επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης Ε.Π.Α.. Αφορά σε δημόσια δαπάνη του Α.Π.Δ.Ε. που δεν είναι επιλέξιμη για χρηματοδότηση κατά την εκάστοτε Προγραμματική Περίοδο, κρίνεται, όμως, απαραίτητη για την υλοποίηση του έργου και εγγράφεται στο Α.Π.Δ.Ε.. Ενδεικτικά ως μη επιλέξιμες δημόσιες δαπάνες Ε.Π.Α. νοούνται οι δαπάνες έργων με μακροχρόνιες δεσμεύσεις και οι περιπτώσεις του άρθρου 30.

ιστ) «Νομική δέσμευση»: Η ανάληψη δέσμευσης προϋπολογισμού, όπως σε συμβάσεις του ν. 4412/2016 (Α' 147), σε προγραμματικές συμφωνίες και προγραμμα-

τικές συμβάσεις, σε αποφάσεις υλοποίησης με ίδια μέσα, σε αποφάσεις καθορισμού της διαδικασίας χρηματοδότησης των ωφελούμενων σε περιπτώσεις κρατικών ενισχύσεων και λοιπές περιπτώσεις, όπως αυτές εξειδικούνται στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου και στο Εγχειρίδιο διαδικασιών.

ιζ) «Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα - Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (Ο.Π.Σ. - Ε.Π.Α.)»: Το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα που υποστηρίζει το Ε.Π.Α..

ιη) «Πράξη» ή «έργο»: Η κατασκευή, προμήθεια, υπηρεσία, μελέτη, εμπειρογνωμοσύνη, σύμβαση, μέτρο κρατικής ενίσχυσης, αποζημίωση, ενέργεια τεχνικής βοήθειας, χρηματοδοτική συνεισφορά και δράση, η οποία συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων μίας ή περισσότερων προτεραιοτήτων και επιλέγεται για χρηματοδότηση στο πλαίσιο των προγραμμάτων.

ιθ) «Προτεραιότητα (Άξονας)»: Θεματικό πεδίο παρέμβασης, το οποίο συγκεντρώνει συγκεκριμένους ειδικούς στόχους, δράσεις και πόρους, με σκοπό την επίτευξη αναπτυξιακών αποτελεσμάτων σε έναν τομέα πολιτικής ή στρατηγικής.

κ) «Προγραμματική περίοδος»: Η περίοδος στην οποία δύναται να ενταχθεί προς χρηματοδότηση ένα έργο.

κα) «Συνολικό κόστος έργου»: Το άθροισμα:

i) της συνολικής δημόσιας δαπάνης Α.Π.Δ.Ε.,

ii) της ιδιωτικής συμμετοχής και δαπανών εκτός Α.Π.Δ.Ε. και

iii) του μη ενισχυόμενου προϋπολογισμού.

κβ) «Συνολική δημόσια δαπάνη Α.Π.Δ.Ε.» ή «προϋπολογισμός έργου στο Α.Π.Δ.Ε.»: Ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου που εγγράφεται στο Α.Π.Δ.Ε..

κγ) «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (Σ.Δ.Ε.)»: Οι αρμόδιες αρχές που έχουν οριστεί για τη διαχείριση των Προγραμμάτων του Ε.Π.Α., καθώς και το πλαίσιο κανόνων και διαδικασιών που εφαρμόζονται με βάση το εφαρμοστέο δίκαιο για τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των πόρων και την αποτελεσματική εφαρμογή του Ε.Π.Α., των Τομεακών Προγραμμάτων Ανάπτυξης και των Περιφερειακών Προγραμμάτων Ανάπτυξης.

κδ) «Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (Τ.Π.Α.)» και «Περιφερειακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (Π.Π.Α.)»: Πρόγραμμα που συνιστά ολοκληρωμένο πλαίσιο παρεμβάσεων, το οποίο καταρτίζεται από το αρμόδιο Υπουργείο ή την Περιφέρεια και περιλαμβάνει τους στόχους του μεσοπρόθεσμου αναπτυξιακού προγραμματισμού στον τομέα ευθύνης του οικείου φορέα για την αντιμετώπιση διαπιστωμένων αναγκών και την επίτευξη μετρήσιμων αναπτυξιακών στόχων για την ενίσχυση της εθνικής, περιφερειακής και τοπικής ανάπτυξης, εντός συγκεκριμένου χρονοδιαγράμματος με βάση τον αντίστοιχο προγραμματισμό του Ε.Π.Α. και την κατανομή των πόρων του Ε.Π.Α. που του αναλογούν.

κε) «Υπηρεσία διαχείρισης»: Η υπηρεσία στην οποία ανατίθενται η διαχείριση προγράμματος Ε.Π.Α. και η διάθεση των σχετικών πόρων.

κστ) «Υπηρεσία συντονισμού του Ε.Π.Α.»: Η Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων της Γενικής Γραμματείας Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Εθνικής

Οικονομίας και Οικονομικών, η οποία συντονίζει τον σχεδιασμό και την υλοποίηση του Ε.Π.Α. και των προγραμμάτων του και υποστηρίζεται για τον σκοπό αυτό, από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Εθνικού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Δι.Δι.Ε.Π.).

κζ) «Φορείς πολιτικής»: Οι φορείς χάραξης και άσκησης πολιτικής στο πλαίσιο των Τ.Π.Α. και των Π.Π.Α., ήτοι τα Υπουργεία και οι Περιφέρειες.

κη) «Φορέας χρηματοδότησης»: Ο φορέας που έχει την αρμοδιότητα της χρηματοδότησης ενός έργου από πόρους του Α.Π.Δ.Ε..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' **ΣΤΟΧΟΙ, ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΡΟΙ ΤΟΥ** **ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

Άρθρο 4 **Αναπτυξιακοί στόχοι του Εθνικού** **Προγράμματος Ανάπτυξης**

1. Οι αναπτυξιακοί στόχοι του Ε.Π.Α. είναι οι ακόλουθοι:
α) κοινωνική συνοχή και ανάπτυξη,
β) ανάπτυξη υποδομών και μεταφορών,
γ) πολιτική προστασία και αντιμετώπιση της κλιματικής κρίσης,

δ) καινοτομία, εξωστρέφεια και ανταγωνιστικότητα,
ε) ψηφιακός μετασχηματισμός και τεχνητή νοημοσύνη,
στ) πράσινη ανάπτυξη και πράσινος μετασχηματισμός,
ζ) υποστήριξη των επιμέρους προγραμμάτων του Ε.Π.Α..

2. Οι στόχοι εξειδικεύονται με δείκτες παρακολούθησης επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων, αναλύονται σε άξονες προτεραιότητας και συνδέονται με ειδικούς στόχους.

3. Με την Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου που εγκρίνει το Ε.Π.Α. κάθε προγραμματικής περιόδου, σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 6, δύναται να εξειδικεύονται, να τροποποιούνται ή να καταργούνται οι αναπτυξιακοί στόχοι της παρ. 1.

Άρθρο 5 **Προϋπολογισμός και πόροι του Εθνικού** **Προγράμματος Ανάπτυξης**

1. Το Ε.Π.Α. χρηματοδοτείται από το εθνικό σκέλος του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Εθνικό Α.Π.Δ.Ε.).

2. Ο συνολικός προϋπολογισμός του Ε.Π.Α. της προγραμματικής περιόδου καθορίζεται με την Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου που εγκρίνει το Ε.Π.Α., σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 6.

3. Για τον προσδιορισμό των πόρων του Ε.Π.Α. της εκάστοτε προγραμματικής περιόδου λαμβάνονται υπόψη, ιδίως:

α) οι δεσμεύσεις από τον Πολυετή Δημοσιονομικό Προγραμματισμό,

β) οι προοπτικές της οικονομίας για το χρονικό διάστημα του προγραμματισμού,

γ) η συμπληρωματικότητα με τις συγχρηματοδοτούμενες από την Ευρωπαϊκή Ένωση παρεμβάσεις,

δ) οι δεσμεύσεις που προκύπτουν από έργα που προεντάσσονται την προηγούμενη προγραμματική περίοδο, σύμφωνα με το άρθρο 30,

ε) οι μακροχρόνιες δεσμεύσεις πράξεων Ε.Π.Α. που αναλήφθηκαν σε προηγούμενη προγραμματική περίοδο, αλλά δεσμεύουν αναλογικά τις επόμενες προγραμματικές περιόδους, σύμφωνα με το άρθρο 10 του ν. 5140/2024 (Α' 154), ως προς το μέρος που αφορά στην εκάστοτε τρέχουσα Προγραμματική Περίοδο,

στ) οι ανάγκες που προκύπτουν από άλλα προγράμματα ανάπτυξης που χρηματοδοτούνται από το Α.Π.Δ.Ε. ή από άλλες πηγές χρηματοδότησης,

ζ) οι ανάγκες ωρίμανσης έργων για μελλοντική ένταξη σε συγχρηματοδοτούμενα ευρωπαϊκά ή διεθνή προγράμματα, εφόσον απαιτείται χρηματοδότηση από το Ε.Π.Α., και

η) η εκτίμηση της ολοκλήρωσης του προγράμματος της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου σε επίπεδο προϋπολογισμού.

4. Ο συνολικός προϋπολογισμός του Ε.Π.Α. δύναται να αυξάνεται κατά τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' **ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ** **ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

Άρθρο 6 **Κατάρτιση και έγκριση του Εθνικού** **Προγράμματος Ανάπτυξης και των Τομεακών** **και Περιφερειακών Προγραμμάτων Ανάπτυξης**

1. Η Γενική Γραμματεία Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καταρτίζει σχέδιο του Ε.Π.Α., σύμφωνα με το σχέδιο ανάπτυξης της χώρας για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της ανθεκτικότητας της ελληνικής οικονομίας, την κοινωνική συνοχή και την εθνική στρατηγική για την τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη, συνεκτιμώντας τις προτάσεις των αρμόδιων φορέων. Το σχέδιο του Ε.Π.Α. περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον:

α) την εξειδίκευση των εθνικών στόχων ανάπτυξης που πρόκειται να καλυφθούν εν όλω ή εν μέρει από το Ε.Π.Α.,

β) τα Τ.Π.Α. και τα Π.Π.Α. της προγραμματικής περιόδου,

γ) τον προϋπολογισμό και την κατανομή του προϋπολογισμού ανά πρόγραμμα,

δ) το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και

ε) τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα.

Το Ε.Π.Α. μπορεί να περιλαμβάνει και ειδικά προγράμματα, τα οποία εγκρίνονται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 15.

2. Το σχέδιο του Ε.Π.Α. τίθεται σε δημόσια διαβούλευση στον διαδικτυακό τόπο «www.opengov.gr», για διάστημα τριάντα (30) τουλάχιστον ημερών. Το τελικό σχέδιο του Ε.Π.Α. εγκρίνεται με Πράξη του Υπουργικού Συμβουλίου, μετά από εισήγηση του αρμόδιου για το Ε.Π.Α. Υπουργού.

3. Μετά την έγκριση του Ε.Π.Α., ο αρμόδιος για το Ε.Π.Α. Υπουργός καλεί τα Υπουργεία και τις Περιφέρειες να καταρτίσουν και να υποβάλουν τα Τ.Π.Α. και τα Π.Π.Α., αντίστοιχα, στη Γενική Γραμματεία Προγράμματος Δημοσίων

Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

4. Σε κάθε περίπτωση, τα Τ.Π.Α. και τα Π.Π.Α. περιλαμβάνουν κατ'ελάχιστον:

α) Την περιγραφή του φορέα πολιτικής και συγκεκριμένα το θεσμικό πλαίσιο που τον διέπει, την αποστολή του και τους τομείς παρέμβασης.

β) Τη μεθοδολογία κατάρτισης των Τ.Π.Α. και Π.Π.Α..

γ) Την υφιστάμενη κατάσταση του τομέα του Υπουργείου ή της Περιφέρειας σε σχέση με τους αναπτυξιακούς στόχους.

δ) Την αναπτυξιακή στρατηγική του Τ.Π.Α. ή του Π.Π.Α..

ε) Την κατανομή του προϋπολογισμού σε αναπτυξιακούς στόχους.

στ) Την προτεινόμενη υπηρεσία διαχείρισης.

5. Τα Τ.Π.Α. και Π.Π.Α. διαρθρώνονται, εφόσον απαιτείται, σε υποπρογράμματα, για τα οποία δύναται να ορίζεται διακριτή υπηρεσία διαχείρισης.

6. Το σχέδιο των Τ.Π.Α. και Π.Π.Α. υποβάλλεται από τους φορείς πολιτικής στη Γενική Γραμματεία Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, η οποία αξιολογεί τη συμβατότητά τους με το Ε.Π.Α. Στη συνέχεια, ο Γενικός Γραμματέας Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης εισηγείται την έγκριση των σχεδίων του προηγούμενου εδαφίου στον αρμόδιο για το Ε.Π.Α. Υπουργό, για την έκδοση της σχετικής απόφασης. Η αξιολόγηση του πρώτου εδαφίου γίνεται με βάση κριτήρια αναπτυξιακού σχεδιασμού, τα οποία αφορούν στο τομεακό ή το περιφερειακό πρόγραμμα συνολικά. Ιδίως, αξιολογείται αν το πρόγραμμα έχει καταρτιστεί σύμφωνα με τις τεθείσες προδιαγραφές και είναι συμβατό με το χρονοδιάγραμμα και τους κατανομημένους πόρους του.

7. Αν στα Τ.Π.Α. και Π.Π.Α. απαιτείται Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση (Σ.Π.Ε.), το αίτημα υποβάλλεται με ευθύνη του εκάστοτε φορέα πολιτικής, εντός δύο (2) μηνών από την έγκριση των οικείων προγραμμάτων, προς το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, το οποίο εγκρίνει το αίτημα, ολικώς ή μερικώς, εντός δύο (2) μηνών από την υποβολή του. Η έγκριση των Τ.Π.Α. και Π.Π.Α. της παρούσας και η έναρξη έργων σε αυτά πραγματοποιούνται με την επιφύλαξη της τήρησης της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας για τη Σ.Π.Ε. και τυχόν προσαρμογές στα Τ.Π.Α. και Π.Π.Α. κατά το στάδιο της εξειδίκευσης που προβλέπει η παρ. 1 του άρθρου 7.

8. Τα εγκεκριμένα Τ.Π.Α. και Π.Π.Α. αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Ε.Π.Α. (www.epa.gov.gr) και του οικείου φορέα πολιτικής.

9. Για την κατάρτιση και έγκριση του Ε.Π.Α. της προγραμματικής περιόδου 2026-2030 και των Τ.Π.Α. και των Π.Π.Α. της προγραμματικής περιόδου 2026-2030 εφαρμόζεται το άρθρο 123 του ν. 4635/2019 (Α' 167), περί Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης, Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων Ανάπτυξης.

10. Οι παρ. 1 έως 8 εφαρμόζονται σε επόμενες της Προγραμματικής Περιόδου 2026-2030 Προγραμματικές Περιόδους.

Άρθρο 7

Εξειδίκευση του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης και των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων Ανάπτυξης

1. Το Ε.Π.Α., τα Τ.Π.Α. και τα Π.Π.Α., μετά την έγκρισή τους και την έναρξη υλοποίησής τους, εξειδικεύονται περαιτέρω περιλαμβάνοντας πρόσθετους ειδικούς στόχους και προτεραιότητες, κατανομή των αναλογούντων πόρων στις προτεραιότητες, καθώς και δείκτες παρακολούθησης των επιδιωκόμενων αποτελεσμάτων. Στην εξειδίκευση εντάσσονται και οι όροι προστασίας και παρακολούθησης του περιβάλλοντος για τα προγράμματα που υπόκεινται σε Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση (Σ.Π.Ε.), μετά την τήρηση της σχετικής διαδικασίας, η ολοκλήρωση της οποίας αποτελεί προϋπόθεση για την έκδοση της απόφασης του αρμοδίου για το Ε.Π.Α. Υπουργού περί εξειδίκευσης.

2. Μετά την ολοκλήρωση των διαδικασιών του άρθρου 6, η Γενική Γραμματεία Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κατόπιν συνεργασίας της υπηρεσίας συντονισμού με τις υπηρεσίες διαχείρισης, εισηγείται στην Επιτροπή Παρακολούθησης του άρθρου 38 την εξειδίκευση των προγραμμάτων.

3. Με απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης εξειδικεύονται τα προγράμματα της παρ. 1 και ακολουθεί η έκδοση της απόφασης του αρμοδίου για το Ε.Π.Α. Υπουργού περί εξειδίκευσης. Η απόφαση του πρώτου εδαφίου εγκρίνεται με τη διαδικασία της παρ. 3 του άρθρου 45. Για την Προγραμματική Περίοδο 2026-2030, η απόφαση εξειδίκευσης του προηγούμενου εδαφίου για τα Τ.Π.Α. και Π.Π.Α. που υπόκεινται σε Σ.Π.Ε., εκδίδεται με την επιφύλαξη τυχόν τροποποίησής της για τη συμπερίληψη των όρων προστασίας και παρακολούθησης του περιβάλλοντος, εφόσον απαιτείται μετά την έγκριση της Σ.Π.Ε..

Άρθρο 8

Συμπληρωματικότητα Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης

Το Ε.Π.Α. υλοποιείται με τρόπο που διασφαλίζει τη συμπληρωματικότητα με τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα, το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, τα ειδικά προγράμματα ανάπτυξης, καθώς και μεταξύ των Τ.Π.Α. και Π.Π.Α., με σκοπό τη δημιουργία συνεργειών, την αποφυγή αλληλοεπικαλύψεων και του κινδύνου διπλής χρηματοδότησης.

Άρθρο 9

Διάρκεια προγραμματικών περιόδων

1. Το Ε.Π.Α. υλοποιείται σε προγραμματικές περιόδους. Η διάρκεια κάθε προγραμματικής περιόδου είναι πέντε (5) έτη.

2. Η διάρκεια υλοποίησης κάθε προγραμματικής περιόδου δύναται να παρατείνεται με την απόφαση της παρ. 4 του άρθρου 45.

3. Το Ε.Π.Α. κάθε προγραμματικής περιόδου ολοκληρώνεται με τη λήξη της πενταετούς ή της κατόπιν παράτασης διάρκειάς του.

Άρθρο 10 **Παρακολούθηση του Εθνικού Προγράμματος** **Ανάπτυξης**

1. Η πρόοδος της υλοποίησης του Ε.Π.Α. παρακολουθείται ετησίως και ενδιάμεσα κατά τη διάρκεια της πενταετούς προγραμματικής περιόδου. Αρμόδια για την παρακολούθηση του Ε.Π.Α. είναι η υπηρεσία συντονισμού.

2. Η παρακολούθηση περιλαμβάνει την αποτύπωση και αξιολόγηση της προόδου που σημειώνεται κατά την εφαρμογή των προγραμμάτων, ιδίως ως προς την επίτευξη των στόχων και προτεραιοτήτων τους, όπως αυτά εξειδικεύονται με την απόφαση του αρμόδιου για το Ε.Π.Α. Υπουργού της παρ. 3 του άρθρου 7, ως προς τη συμβολή τους στην αναπτυξιακή στρατηγική της χώρας, την τήρηση των προβλεπόμενων στο Σ.Δ.Ε., καθώς και ως προς την ύπαρξη χρονικών ή άλλων αποκλίσεων κατά την υλοποίηση.

3. Η υπηρεσία συντονισμού κατάρτιζε και εισηγείται στην Επιτροπή Παρακολούθησης του άρθρου 38 ετήσια και ενδιάμεση έκθεση παρακολούθησης προόδου του Ε.Π.Α.. Οι εκθέσεις εγκρίνονται από την Επιτροπή Παρακολούθησης και, στη συνέχεια, από τον Γενικό Γραμματέα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης. Οι εκθέσεις δημοσιεύονται στον ιστότοπο του Ε.Π.Α..

4. Τα αποτελέσματα της ενδιάμεσης έκθεσης παρακολούθησης, σε συνδυασμό με συστάσεις της Επιτροπής Παρακολούθησης, λαμβάνονται υπόψη στο πλαίσιο διαχείρισης του Ε.Π.Α. και δύναται να οδηγήσουν σε διορθωτικές παρεμβάσεις, σε τροποποίηση των Τ.Π.Α. και των Π.Π.Α. και σε αναθεώρηση του Ε.Π.Α..

5. Η ετήσια έκθεση παρακολούθησης κατάρτιζεται εντός του πρώτου εξαμήνου του επόμενου έτους από το έτος παρακολούθησης, ενώ η ενδιάμεση έκθεση παρακολούθησης κατάρτιζεται κατά το β' εξάμηνο του τρίτου έτους υλοποίησης της προγραμματικής περιόδου.

6. Η υπηρεσία συντονισμού, εντός έξι (6) μηνών από την ολοκλήρωση της διάρκειας της προγραμματικής περιόδου, συμπεριλαμβανομένης και της παράτασης αυτής, κατάρτιζε και εισηγείται έκθεση ολοκλήρωσης του Ε.Π.Α., η οποία εγκρίνεται από την Επιτροπή Παρακολούθησης και τον Γενικό Γραμματέα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης και δημοσιεύεται στον ιστότοπο του Ε.Π.Α..

Άρθρο 11 **Αναθεώρηση του Εθνικού Προγράμματος** **Ανάπτυξης**

1. Το Ε.Π.Α. αναθεωρείται, όταν:

α) μεταβάλλεται η αναπτυξιακή στρατηγική της χώρας, προκειμένου να ληφθούν υπόψη σημαντικές μεταβολές εθνικών ή περιφερειακών προτεραιοτήτων,

β) μεταβάλλονται οι οικονομικές ή άλλες συνθήκες,

γ) προκύπτει σημαντική απόκλιση από την προγραμματισμένη πρόοδο της υλοποίησης βάσει των εκθέσεων παρακολούθησης προόδου και των λοιπών δεδομένων της παρακολούθησης του Ε.Π.Α.,

δ) απαιτείται ανακατανομή πόρων μεταξύ προγραμμάτων σε ποσοστό άνω του είκοσι τοις εκατό (20%) του

εγκεκριμένου προϋπολογισμού των προγραμμάτων, σύμφωνα με το άρθρο 13.

2. Η Γενική Γραμματεία Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κατάρτιζε σχέδιο του αναθεωρημένου Ε.Π.Α., το οποίο αναρτάται στον διαδικτυακό τόπο «www.opengov.gr» για διάστημα δέκα (10) τουλάχιστον ημερών.

3. Αν το Ε.Π.Α. αναθεωρείται αποκλειστικά λόγω αλλαγής της διοικητικής δομής της χώρας, που επιβάλλει τη διάσπαση, τη συνένωση ή τη μεταφορά προγραμμάτων ή τμημάτων τους, δεν απαιτείται διαβούλευση του σχεδίου του αναθεωρημένου Ε.Π.Α. μέσω του διαδικτυακού τόπου «www.opengov.gr».

Άρθρο 12 **Τροποποίηση των Τομεακών και Περιφερειακών** **Προγραμμάτων Ανάπτυξης**

Τα Τ.Π.Α. και Π.Π.Α. δύναται να τροποποιούνται με την απόφαση της παρ. 7 του άρθρου 45, κατόπιν εισήγησης του αρμόδιου Υπουργού ή Περιφερειάρχη, ως προς:

α) την εφαρμογή των αναθεωρήσεων του άρθρου 11 σε επίπεδο προγράμματος,

β) την ανακατανομή πόρων μεταξύ αναπτυξιακών στόχων σε ποσοστό μεγαλύτερο του είκοσι τοις εκατό (20%), σύμφωνα με το άρθρο 13,

γ) αλλαγές που μπορεί να προκύψουν από τα αποτελέσματα της ενδιάμεσης έκθεσης παρακολούθησης προόδου του άρθρου 10,

δ) προσθήκη προτεραιοτήτων και κατανομή πόρων σε αυτές, μετά την εξειδίκευση των προγραμμάτων,

ε) αλλαγή της υπηρεσίας διαχείρισης του Τ.Π.Α. ή του Π.Π.Α..

Άρθρο 13 **Ανακατανομή πόρων μεταξύ προγραμμάτων,** **αναπτυξιακών στόχων και προτεραιοτήτων**

1. Επιτρέπεται η ανακατανομή πόρων μεταξύ προγραμμάτων, έως ποσοστού είκοσι τοις εκατό (20%) του εγκεκριμένου προϋπολογισμού, μετά από αίτημα των ενδιαφερόμενων φορέων πολιτικής (προέλευσης και υποδοχής προϋπολογισμού) προς τη Γενική Γραμματεία Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Κάθε υπέρβαση του ποσοστού του πρώτου εδαφίου συνεπάγεται αναθεώρηση του Ε.Π.Α., σύμφωνα με το άρθρο 11.

2. Όσον αφορά σε πράξεις ψηφιακών υποδομών και υπηρεσιών που υλοποιούνται από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης ή από τους εποπτευόμενους φορείς του για λογαριασμό άλλου φορέα πολιτικής, οι απαραίτητοι πόροι μεταφέρονται, κατόπιν αιτήματος των ενδιαφερόμενων φορέων προέλευσης και υποδοχής προϋπολογισμού μέσω ανακατανομής, από τον προϋπολογισμό του δικαιούχου φορέα πολιτικής στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Σε περιπτώσεις περισσότερων του ενός (1) δικαιούχων φορέων πολιτικής, το ποσό επιμερίζεται αναλογικά βάσει των υπηρεσιών που λαμβάνει ο φορέας.

3. Επιτρέπεται ανακατανομή των διατιθέμενων πόρων μεταξύ των αναπτυξιακών στόχων του Τ.Π.Α. ή του Π.Π.Α., όπως αυτοί κατανεμήθηκαν κατά την έγκριση των Τ.Π.Α. και Π.Π.Α. με τις διαδικασίες της παρ. 6 του άρθρου 6, από την υπηρεσία διαχείρισης του προγράμματος σε ποσοστό έως είκοσι τοις εκατό (20%) του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του. Ανακατανομή πόρων μεταξύ των αναπτυξιακών στόχων σε ποσοστό μεγαλύτερο του ποσοστού του πρώτου εδαφίου πραγματοποιείται με τροποποίηση του προγράμματος σύμφωνα με το άρθρο 12.

4. Επιτρέπεται η ανακατανομή των διατιθέμενων πόρων μεταξύ των προτεραιοτήτων των Τ.Π.Α. και Π.Π.Α., όπως αυτοί κατανεμήθηκαν κατά την εξειδίκευση των Τ.Π.Α. και Π.Π.Α. σύμφωνα με το άρθρο 7, σε ποσοστό έως είκοσι τοις εκατό (20%) από την υπηρεσία διαχείρισης του προγράμματος. Ανακατανομή πόρων μεταξύ προτεραιοτήτων σε ποσοστό μεγαλύτερο του ποσοστού του πρώτου εδαφίου πραγματοποιείται από την υπηρεσία συντονισμού του Ε.Π.Α..

Άρθρο 14

Υπερδέσμευση προϋπολογισμού Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων Ανάπτυξης

1. Ο διαθέσιμος προϋπολογισμός των Τ.Π.Α. και Π.Π.Α. είναι αυτός που εγκρίθηκε σύμφωνα τις διαδικασίες του άρθρου 6, προσαυξημένος σε ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) (υπερδέσμευση). Το ποσοστό του πρώτου εδαφίου δύναται να τροποποιείται με απόφαση του αρμόδιου για το Ε.Π.Α. Υπουργού, κατόπιν εισήγησης του Γενικού Γραμματέα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης.

2. Για την υποβολή και έγκριση αιτημάτων υπερδέσμευσης άνω του ποσοστού του τριάντα τοις εκατό (30%) από τους φορείς πολιτικής πρέπει να πληρούνται όροι και προϋποθέσεις που καθορίζονται με την απόφαση της παρ. 11 του άρθρου 45.

Άρθρο 15

Ειδικά Προγράμματα

1. Στο πλαίσιο του Ε.Π.Α. δύναται να καταρτίζονται ειδικά προγράμματα, τα οποία εξυπηρετούν οριζόντιες ή διατομεακές αναπτυξιακές προτεραιότητες, όπως:

- α) αναπτυξιακά ή επενδυτικά προγράμματα εθνικής εμβέλειας,
- β) προγράμματα στρατηγικών έργων υποδομής,
- γ) ειδικά τομεακά ή θεματικά προγράμματα.

2. Τα ειδικά προγράμματα καταρτίζονται από τη Γενική Γραμματεία Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, η οποία δύναται να ορίζεται ως υπηρεσία συντονισμού, μέσω της Διεύθυνσης Διαχείρισης Εθνικού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, και ως αρμόδια και για τη διαχείρισή τους. Τα ειδικά προγράμματα περιλαμβάνουν συγκεκριμένο προϋπολογισμό, χρονοδιάγραμμα, στόχους, καθώς και σύστημα διαχείρισης και εγκρίνονται με απόφαση του αρμόδιου για το Ε.Π.Α. Υπουργού. Στην απόφαση του δεύτερου εδαφίου δύναται να ορίζονται άλλες υπηρεσίες ή φορείς που αναλαμβάνουν, με την κατανομή των

αντίστοιχων πόρων, συγκεκριμένα καθήκοντα διαχείρισης.

3. Ειδικά προγράμματα δύναται να καταρτίζονται και να υποβάλλονται στη Γενική Γραμματεία Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης από Υπουργεία ή Περιφέρειες, για τα θέματα αρμοδιότητάς τους. Τα ειδικά προγράμματα της παρούσας περιλαμβάνουν κατά την υποβολή τους τα στοιχεία της παρ. 2. Με την απόφαση της παρ. 12 του άρθρου 45, μετά από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης, εγκρίνονται τα ειδικά προγράμματα των Υπουργείων. Με την απόφαση της παρ. 13 του άρθρου 45, μετά από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης, εγκρίνονται τα ειδικά προγράμματα των Περιφερειών.

Άρθρο 16

Ειδικό πρόγραμμα αντιμετώπισης και αποκατάστασης φυσικών καταστροφών

1. Στο πλαίσιο του Ε.Π.Α. εγκρίνεται και υλοποιείται ειδικό πρόγραμμα αντιμετώπισης και αποκατάστασης φυσικών καταστροφών, για να αντιμετωπιστούν επείγουσες και απρόβλεπτες ανάγκες. Ειδικότερα το πρόγραμμα αποσκοπεί:

- α) στην άμεση αποκατάσταση ζημιών από φυσικά φαινόμενα,
- β) στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας κρίσιμων υποδομών,
- γ) στην πρόληψη και διαχείριση κινδύνων,
- δ) στην επιχορήγηση και την ενίσχυση τελικών δικαιούχων στο πλαίσιο αποκατάστασης των επιπτώσεων φυσικών καταστροφών.

2. Το ειδικό πρόγραμμα αντιμετώπισης και αποκατάστασης φυσικών καταστροφών εγκρίνεται με την απόφαση της παρ. 14 του άρθρου 45, μετά από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης, και περιλαμβάνει κατ'ελάχιστον:

- α) τον προϋπολογισμό του προγράμματος,
- β) τις επιλέξιμες δράσεις και δαπάνες,
- γ) τους φορείς που δύναται να υποβάλουν αιτήματα και προτάσεις χρηματοδότησης,
- δ) τη διαδικασία υποβολής αιτημάτων και τα απαραίτητα δικαιολογητικά,
- ε) τα κριτήρια αξιολόγησης των αιτημάτων,
- στ) ειδικότερες προβλέψεις για την υλοποίηση του προγράμματος.

3. Το ειδικό πρόγραμμα αντιμετώπισης και αποκατάστασης φυσικών καταστροφών διαρθρώνεται, εφόσον απαιτείται, σε υποπρογράμματα.

4. Τα αιτήματα των φορέων πολιτικής για τη χρηματοδότηση έργων με την αξιοποίηση πόρων του ειδικού προγράμματος αντιμετώπισης και αποκατάστασης φυσικών καταστροφών υποβάλλονται στην υπηρεσία συντονισμού του Ε.Π.Α., η οποία τα διαβιβάζει προς την Κυβερνητική Επιτροπή Κρατικής Αρωγής του άρθρου 13 του ν. 4797/2021 (Α' 66).

5. Σε περίπτωση θετικής εισήγησης της Επιτροπής της παρ. 4 για τη χρηματοδότηση του έργου με πόρους από το ειδικό πρόγραμμα αντιμετώπισης και αποκατάστασης φυσικών καταστροφών, κατανέμονται αντίστοιχοι πόροι στον φορέα πολιτικής για την ένταξη του έργου. Οι πόροι που κατανέμονται με την απόφαση της παρ. 15 του άρθρου 45 για τους σκοπούς υλοποίησης του προγράμματος είναι συμπληρωματικοί των προϋπολογισμών των Τ.Π.Α. και των Π.Π.Α..

Άρθρο 17

Αποθεματικό του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης

1. Για την αντιμετώπιση κατεπειγουσών συνεπειών κρίσεων και έκτακτων αναγκών δύνανται να δημιουργούνται αποθεματικά.

2. Ο προϋπολογισμός των αποθεματικών της παρ. 1 δύναται να αυξάνεται κατά τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου του Ε.Π.Α..

Άρθρο 18

Τεχνική βοήθεια

1. Οι ενέργειες τεχνικής βοήθειας αφορούν τον προγραμματισμό, τον σχεδιασμό, την προετοιμασία, τη διαχείριση, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση, τη δημοσιότητα, την εφαρμογή και τον έλεγχο των προγραμμάτων του Ε.Π.Α., καθώς και δραστηριότητες για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας της υπηρεσίας συντονισμού, των υπηρεσιών διαχείρισης και των δικαιούχων για την ωρίμανση έργων του Ε.Π.Α. και την υλοποίηση των προγραμμάτων του. Συνίστανται ιδίως, στην προμήθεια αγαθών και τη λήψη υπηρεσιών, στην κάλυψη λειτουργικών δαπανών και δαπανών αμοιβών προσωπικού, καθώς και σε κάθε άλλη απαραίτητη δαπάνη που αποσκοπεί στην ενίσχυση της υλοποίησης των στόχων και των προγραμμάτων του Ε.Π.Α..

2. Δικαιούχοι ενεργειών τεχνικής βοήθειας του Ε.Π.Α. είναι α) οι υπηρεσίες διαχείρισης, β) η υπηρεσία συντονισμού, γ) η Μονάδα Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα και δ) η Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (Μ.Ο.Δ. Α.Ε.).

3. Οι ενέργειες τεχνικής βοήθειας χρηματοδοτούνται από τους πόρους του Ε.Π.Α.. Ο προϋπολογισμός του άξονα προτεραιότητας των επιμέρους προγραμμάτων του Ε.Π.Α. καθορίζεται ως ακολούθως:

α) έως ποσοστού δύο τοις εκατό (2%) του προϋπολογισμού τους και δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των τεσσάρων εκατομμυρίων (4.000.000) ευρώ,

β) για την υποστήριξη της υπηρεσίας συντονισμού έως ποσοστού ένα κόμμα πέντε τοις εκατό (1,5%) του αρχικού προϋπολογισμού του Τ.Π.Α. του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

Τα ποσοστά των περ. α) και β) δύναται να αναπροσαρμόζονται κατά περίπτωση, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος των φορέων πολιτικής.

4. Το άρθρο 119, η παρ. 8 του άρθρου 200 και το άρθρο 329 του ν. 4412/2016 (Α' 147), περί δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, εφαρμόζονται και για τις ενέργειες τεχνικής βοήθειας που χρηματοδοτούνται από το Ε.Π.Α..

5. Για την εφαρμογή του παρόντος καταρτίζονται και τηρούνται κατάλογοι στους οποίους εγγράφονται προμηθευτές και πάροχοι υπηρεσιών ενεργειών τεχνικής βοήθειας, οικονομικοί φορείς, και ανάδοχοι, οι οποίοι επιλέγονται κατά τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 119 του ν. 4412/2016, περί συμβάσεων ενεργειών τεχνικής βοήθειας.

6. Η απόφαση της παρ. 24 του άρθρου 63 του ν. 4914/2022 (Α' 61), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, εφαρμόζεται αναλόγως και για τις ενέργειες τεχνικής υποστήριξης που χρηματοδοτούνται από το Ε.Π.Α..

7. Για την επαρκή ανταπόκριση της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων, των υπηρεσιών διαχείρισης και των φορέων διαχείρισης του Ε.Π.Α. στον προγραμματισμό, τον σχεδιασμό, την προετοιμασία, τη διαχείριση, την παρακολούθηση, την αξιολόγηση, τη δημοσιότητα, την εφαρμογή και τον έλεγχο των προγραμμάτων του Ε.Π.Α., καθώς και για την αποτελεσματική εφαρμογή του ν. 5140/2024 (Α' 154), δύναται να λειτουργούν ομάδες εργασίας, οι οποίες συγκροτούνται με απόφαση των αρμόδιων φορέων πολιτικής του Ε.Π.Α.. Στα μέλη των ομάδων εργασίας καταβάλλεται αποζημίωση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ

Άρθρο 19

Επιλέξιμες κατηγορίες δράσεων

1. Επιλέξιμες κατηγορίες δράσεων που χρηματοδοτούνται από το Ε.Π.Α. είναι δράσεις για:

α) τη βιομηχανία, το εμπόριο, την προστασία του καταναλωτή, την επιχειρηματικότητα,

β) τον ψηφιακό μετασχηματισμό και την τεχνητή νοημοσύνη,

γ) την έρευνα και την καινοτομία,

δ) την προστασία του περιβάλλοντος και των δασικών οικοσυστημάτων, την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, τη διαχείριση υδάτων, την πρόληψη και διαχείριση κινδύνων, συμπεριλαμβανομένων των δασικών πυρκαγιών, και την πολιτική προστασία,

ε) την υγεία, την παιδεία, τον αθλητισμό, το δικαστικό και σωφρονιστικό σύστημα, την ασφάλεια και την άμυνα,

στ) την απασχόληση και την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, την κοινωνική συνοχή, την ανεξάρτητη διαβίωση και την κοινωνική ένταξη, την υποστήριξη και ενίσχυση των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, συμπεριλαμβανομένων των ηλικιωμένων και των ατόμων με αναπηρία και χρόνιες ή σπάνιες παθήσεις,

ζ) τη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών, των δημόσιων υποδομών, των υποδομών ενέργειας, των μεταφορών και της οδικής ασφάλειας,

η) τον πολιτισμό και τον τουρισμό,

θ) τον αγροδιατροφικό τομέα και την ενίσχυση της παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας του πρωτογενούς τομέα,

ι) την εξωστρέφεια,

ια) την υποστήριξη φορέων για την αντιμετώπιση δαπανών στις οποίες προβαίνουν, ιδίως δικαστικών δαπανών, αποζημιώσεων, δαπανών μετακίνησης, καθώς και δυνάμει προβλέψεων νομοθεσίας.

Εκτός από τις περ. α) έως ια) του πρώτου εδαφίου, επιλέξιμες κατηγορίες δράσεων που χρηματοδοτούνται από το Ε.Π.Α. είναι και:

α) δράσεις που υλοποιούνται με την αξιοποίηση χρηματοδοτικών μέσων με συμμετοχή εθνικών πόρων, όπως η χρηματοδοτική μίσθωση, η συμμετοχή του Δημοσίου σε επενδυτικά ταμεία ή άλλα μέσα επιμερισμού κινδύνου, καθεστώτα χορήγησης επιδοτήσεων, δανείων και εγγυήσεων, καθώς και προγράμματα επενδυτικών δανείων που αποπληρώνονται από το Α.Π.Δ.Ε., και

β) έργα που εντάσσονται σε συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου, των προηγούμενων ή των επόμενων προγραμματικών περιόδων των Επενδυτικών και Διαρθρωτικών Ταμείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παρέχοντας επιπλέον πόρους για την έναρξη και την υλοποίησή τους ή συνεχίζοντας τη χρηματοδότηση, κατόπιν της απένταξής τους εν όλω ή εν μέρει, ή μετά από τη λήξη της περιόδου επιλεξιμότητας που προβλέπεται για τη συγχρηματοδότηση.

2. Οι δράσεις που χρηματοδοτούνται από το Ε.Π.Α. πρέπει να εντάσσονται στους αναπτυξιακούς στόχους και να συνάδουν με τις εθνικές στρατηγικές προτεραιότητες.

Άρθρο 20

Κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών και επιλέξιμες δαπάνες

1. Η δημόσια δαπάνη για όλα τα έργα που εντάσσονται στα προγράμματα του Ε.Π.Α., συνιστά δημόσια επένδυση, η οποία μπορεί να χρηματοδοτηθεί από τον κρατικό προϋπολογισμό μέσω του Α.Π.Δ.Ε..

2. Επιλέξιμες δαπάνες είναι:

α) Τα ποσά που είναι καταβλητέα δυνάμει εκτελεστών δικαστικών ή διαιτητικών αποφάσεων ή λόγω συμβατικών αποζημιώσεων και αφορούν έργα που χρηματοδοτούνται ή χρηματοδοτήθηκαν από το Ε.Π.Α., καθώς και από άλλα εθνικά ή συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.

β) Οι δαπάνες διαχείρισης και διοίκησης ανωνύμων εταιρειών του Δημοσίου, φορέων του Δημοσίου ή αναπτυξιακών οργανισμών των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την υλοποίηση έργων που χρηματοδοτούνται από το Ε.Π.Α., οι οποίες δεν δύναται να υπερβαίνουν το τέσσερα τοις εκατό (4%) της συνολικής δημόσιας δαπάνης των έργων στα οποία αντιστοιχούν.

γ) Οι δαπάνες των έργων μακροχρόνιων δεσμεύσεων κατά το μέρος του προϋπολογισμού τους που επιβαρύνει την προγραμματική περίοδο. Το υπολειπόμενο ποσό εγγράφεται στον άξονα μακροχρόνιων δεσμεύσεων του άρθρου 10 του ν. 5140/2024 (Α' 154).

δ) Οι δαπάνες έργων συντήρησης υποδομών και εξοπλισμού.

3. Το Ε.Π.Α. δεν χρηματοδοτεί πάγιες λειτουργικές ανάγκες του δημόσιου τομέα, υπό την έννοια της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), εκτός αν ορίζεται διαφορετικά με την απόφαση της παρ. 24 του άρθρου 45.

4. Οι δαπάνες που χρηματοδοτούνται από το Ε.Π.Α. είναι επιλέξιμες εφόσον είναι νόμιμες, κανονικές και

αναγκαίες και συμμορφώνονται με το εθνικό και ενωσιακό δίκαιο, τηρουμένων των κανόνων για τις δημόσιες συμβάσεις, τις κρατικές ενισχύσεις, την προστασία του περιβάλλοντος και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση.

5. Δεν θεωρούνται επιλέξιμες δαπάνες:

α) για την προγραμματική περίοδο, το μέρος του προϋπολογισμού των έργων του οποίου η αποπληρωμή εκτείνεται πέραν της πενταετούς διάρκειας της προγραμματικής περιόδου, και ο οποίος εγγράφεται στον άξονα μακροχρόνιων δεσμεύσεων του άρθρου 10 του ν. 5140/2024,

β) τα πρόστιμα και οι ποινές,

γ) ο ανακτήσιμος από τον φορέα υλοποίησης Φόρος Προστιθέμενης Αξίας.

Άρθρο 21

Μορφές χρηματοδότησης και πληρωμής

1. Η χρηματοδότηση που παρέχεται προς τους δικαιούχους από τα προγράμματα του Ε.Π.Α. δύναται να λαμβάνει τις ακόλουθες μορφές:

α) χρηματοδότηση βάσει πραγματικών δαπανών, που πραγματοποιούνται από τον δικαιούχο,

β) κατ' αποκοπή ποσά,

γ) μοναδιαίες δαπάνες,

δ) χρηματοδότηση με κατ' αποκοπή συντελεστή.

2. Οι πληρωμές δύναται να είναι:

α) άμεσες, που αφορούν στην πληρωμή των τελικών δικαιούχων πληρωμής επί τη βάσει παραστατικών, και

β) έμμεσες, που αφορούν στη μεταφορά ποσού προς νομικά πρόσωπα/αποδέκτες έμμεσης πληρωμής για την υλοποίηση συγκεκριμένου έργου σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν. 5140/2024 (Α' 154).

Άρθρο 22

Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου - Εγχειρίδιο διαδικασιών

1. Στο Σ.Δ.Ε. της προγραμματικής περιόδου δύναται να εξειδικεύονται περαιτέρω, ιδίως, η διαδικασία ενεργοποίησης και υλοποίησης των προγραμμάτων και επιλογής των έργων, οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών και οι επιλέξιμες δαπάνες, το σύστημα αξιολόγησης των προτάσεων έργων, τα κριτήρια και τα στοιχεία για την απόδειξη της εμπειρίας των φορέων της παρ. 1 του άρθρου 37, περί ενδιάμεσων φορέων, οι προϋποθέσεις ένταξης, χρηματοδότησης, τροποποίησης, ανάκλησης εντάξεων και ολοκλήρωσης των έργων, το σύστημα παρακολούθησης και ελέγχων των έργων, ο τρόπος υποβολής και κατάρτισης των εκθέσεων παρακολούθησης προόδου των Τ.Π.Α., των Π.Π.Α. και του Ε.Π.Α. και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

2. Το Σ.Δ.Ε. τηρείται για το σύνολο των προγραμμάτων, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις αποφάσεις έγκρισης των ειδικών προγραμμάτων.

3. Η διαχείριση των Τ.Π.Α. και Π.Π.Α., καθώς και η παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων τους από τις αρμόδιες υπηρεσίες διαχείρισης περιλαμβάνει τις ακόλουθες γενικές κατηγορίες ενεργειών, οι οποίες εξειδικεύονται, περαιτέρω, στο εγχειρίδιο διαδικασιών:

α) ενεργοποίηση των Τ.Π.Α. και Π.Π.Α. και διαδικασίες για την επιλογή και ένταξη έργων,

β) επαρκή πληροφόρηση των δικαιούχων σχετικά με τους όρους χρηματοδότησης,

γ) παρακολούθηση, επαλήθευση και έλεγχος των έργων των Τ.Π.Α. και Π.Π.Α.,

δ) καταχώριση και επικαιροποίηση των προβλεπόμενων από το Σ.Δ.Ε. δεδομένων στο Ο.Π.Σ.- Ε.Π.Α. για την παρακολούθηση, την αξιολόγηση και τη δημοσιονομική διαχείριση.

4. Το εγχειρίδιο διαδικασιών κάθε περιόδου περιλαμβάνει το σύνολο των διαδικασιών και εντύπων για τη διαχείριση και υλοποίηση των προγραμμάτων του Ε.Π.Α., που διασφαλίζουν την αποτελεσματική και χρηστή διαχείριση των πόρων.

Άρθρο 23

Διαδικασίες ένταξης, τροποποίησης και ανάκλησης ένταξης έργων

1. Για την ένταξη έργων προς χρηματοδότηση από τα Τ.Π.Α. και Π.Π.Α. εκδίδεται πρόσκληση από τον αρμόδιο Υπουργό ή Περιφερειάρχη. Η πρόσκληση δύναται να εκδίδεται ανά αναπτυξιακό στόχο, να εξειδικεύεται ανά προτεραιότητα και να έχει διάρκεια ίση ή μικρότερη της πενταετούς ή της κατά παράταση διάρκειας της προγραμματικής περιόδου. Η πρόσκληση περιλαμβάνει όλα τα απαραίτητα στοιχεία ενημέρωσης των δυνητικών δικαιούχων σχετικά με τις δυνατότητες και τους όρους χρηματοδότησης των έργων, όπως:

- α) τους δυνητικούς δικαιούχους,
- β) τις επιλέξιμες κατηγορίες δράσεων και δαπανών,
- γ) τον διαθέσιμο προϋπολογισμό,
- δ) τα κριτήρια και τη διαδικασία αξιολόγησης είτε πρόκειται περί άμεσης είτε περί συγκριτικής,
- ε) τις προθεσμίες και τον τρόπο υποβολής.

2. Οι προτάσεις αξιολογούνται από την υπηρεσία διαχείρισης, σύμφωνα με τα κριτήρια επιλογής που ορίζονται στην πρόσκληση και κατηγοριοποιούνται, κατ'ελάχιστον, στις ακόλουθες ομάδες κριτηρίων, οι οποίες εξειδικεύονται στο Σ.Δ.Ε.:

- α) πληρότητα, σαφήνεια του περιεχομένου της πρότασης, ενσωμάτωση οριζόντιων πολιτικών και τήρηση του θεσμικού πλαισίου,
- β) σκοπιμότητα του έργου,
- γ) ωριμότητα του έργου,
- δ) επιχειρησιακή ικανότητα του δικαιούχου,
- ε) αποτροπή κάθε είδους διάκρισης,
- στ) προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία.

3. Για τη διενέργεια της αξιολόγησης των υποβαλλόμενων προτάσεων από την υπηρεσία διαχείρισης δύναται να συστήνονται και να συγκροτούνται με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου φορέα πολιτικής, ομάδες εργασίας με τη συμμετοχή των εγγεγραμμένων μελών του Μητρώου Αξιολογητών του Ενδιάμεσου Φορέα Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας (Ε.Φ.Ε.Π.Α.Ε.), μελών του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας και του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας ή άλλων σχετικών Μητρώων.

Στους αξιολογητές του πρώτου εδαφίου καταβάλλεται αποζημίωση.

4. Η απόφαση περί ένταξης των έργων στα Τ.Π.Α. και στα Π.Π.Α. που εκδίδεται σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της περ. β) της παρ. 27 του άρθρου 45 περιλαμβάνει κατ'ελάχιστον τον τίτλο, τον προϋπολογισμό, το χρηματοδοτικό σχήμα, τον δικαιούχο και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του έργου, συνοπτική περιγραφή του φυσικού αντικείμενου του, των παραδοτέων, τις υποχρεώσεις του δικαιούχου και άλλους ειδικούς όρους, όταν απαιτείται. Περαιτέρω, στην απόφαση ένταξης του πρώτου εδαφίου εγγράφονται τα στοιχεία ταξινόμησης και κατηγοριοποίησης που περιλαμβάνονται στο άρθρο 24 του ν. 5140/2024 (Α' 154), ο χαρακτηρισμός του έργου ως στρατηγικής σημασίας ή εμβληματικού, οι δαπάνες για τη συντήρηση του έργου σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 26 του ν. 5140/2024, ο προϋπολογισμός μακροχρόνιων δεσμεύσεων, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια που ορίζεται από το Σ.Δ.Ε..

5. Η απόφαση ένταξης έργου σε Τ.Π.Α., Π.Π.Α. ή ειδικό πρόγραμμα αποτελεί αυτοδίκαιη πρόταση ένταξης στο Α.Π.Δ.Ε.. Η εγγραφή πραγματοποιείται σύμφωνα με τον ν. 5140/2024, περί του νέου Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

6. Σε κάθε Τ.Π.Α. και Π.Π.Α. δύναται να εντάσσονται έργα συνολικού προϋπολογισμού δημόσιας δαπάνης, ο οποίος δεν δύναται να υπερβεί το εκατόν τριάντα τοις εκατό (130%) της συνολικής δημόσιας δαπάνης του οικείου Τ.Π.Α. ή Π.Π.Α., εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στην απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 14.

7. Η απόφαση ένταξης έργου δύναται να τροποποιείται εφόσον δεν επέρχονται ουσιώδεις μεταβολές στο φυσικό αντικείμενο, στα παραδοτέα και στους στόχους της πράξης, οι οποίες ακυρώνουν ή διαφοροποιούν το λειτουργικό αποτέλεσμα και τον ολοκληρωμένο χαρακτήρα του έργου. Η απόφαση τροποποίησης αποτελεί αυτοδίκαιη πρόταση εγγραφής στο Α.Π.Δ.Ε..

8. Η απόφαση ένταξης έργου δύναται να ανακληθεί, ιδίως εξαιτίας τεκμηριωμένων αδυναμιών εκτέλεσής του, σύμφωνα με τους όρους της απόφασης ένταξης του Σ.Δ.Ε. ή του Α.Π.Δ.Ε., λόγω ένταξης του έργου σε άλλο πρόγραμμα, λόγω διαπίστωσης μη συμμόρφωσης του δικαιούχου σε συστάσεις στο πλαίσιο της παρακολούθησης ή των ελέγχων που προβλέπονται στο Σ.Δ.Ε. ή λόγω διαπίστωσης απάτης βάσει απόφασης/πορίσματος αρμόδιας δικαστικής αρχής.

9. Για την ένταξη έργου σε χρηματοδοτικό σχήμα στο οποίο, συμπεριλαμβάνονται δάνεια με πόρους που αντλούνται από ευρωπαϊκά ταμεία, ευρωπαϊκά προγράμματα, ευρωπαϊκούς ή διεθνείς χρηματοδοτικούς οργανισμούς, εντός των εγκεκριμένων ορίων του οικείου Τ.Π.Α. ή Π.Π.Α., απαιτείται συνυπογραφή της δανειακής σύμβασης από τον αρμόδιο για το Ε.Π.Α. Υπουργό.

Άρθρο 24

Ρυθμός ένταξης πράξεων

Με απόφαση του αρμόδιου για το Ε.Π.Α. Υπουργού, κατόπιν εισήγησης του Γενικού Γραμματέα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανά-

πτυξης, δύναται να καθορίζονται τα ανώτατα κατ'έτος όρια επιτρεπόμενων εντάξεων επί του διαθέσιμου προϋπολογισμού των Τ.Π.Α. και Π.Π.Α. προκειμένου να διασφαλίζεται η εναρμόνιση του ρυθμού υλοποίησης των έργων του Ε.Π.Α. με τα ετήσια και μεσοπρόθεσμα δημοσιονομικά όρια.

Άρθρο 25

Ανάληψη νομικών δεσμεύσεων

1. Η διακρίβωση και παρακολούθηση της ανάληψης των νομικών δεσμεύσεων των έργων, τα οποία εντάσσονται στα Τ.Π.Α. και Π.Π.Α., πραγματοποιείται αποκλειστικά μέσω του Ο.Π.Σ. - Ε.Π.Α.. Οι φορείς πολιτικής και οι φορείς υλοποίησης ενημερώνουν αμελλητί για την ανάληψη ή την τροποποίηση των νομικών δεσμεύσεων και καταχωρίζουν έγκαιρα και με ακρίβεια τα σχετικά στοιχεία.

2. Οι νομικές δεσμεύσεις αναλαμβάνονται το αργότερο μέσα σε είκοσι (20) μήνες από την ένταξη των έργων.

3. Με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή Περιφερειάρχη είναι δυνατή η άπαξ χορήγηση παράτασης της προθεσμίας της παρ. 2 μέχρι τέσσερις (4) μήνες κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος του δικαιούχου και αιτιολογημένης εισήγησης της υπηρεσίας διαχείρισης για την ωριμότητα των έργων. Μετά το πέρας της συνολικής χορηγηθείσας παράτασης, το έργο απεντάσσεται με διαπιστωτική πράξη του Γενικού Γραμματέα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης.

4. Για τις Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα του ν. 3389/2005 (Α' 232), τις συμβάσεις παραχώρησης και τις ενέργειες τεχνικής βοήθειας του άρθρου 18, δεν ισχύει ο χρονικός περιορισμός της παρ. 2.

Άρθρο 26

Παρακολούθηση και έλεγχος της υλοποίησης έργων

1. Η παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων του Ε.Π.Α. πραγματοποιείται από την αρμόδια υπηρεσία διαχείρισης, η οποία:

α) παρακολουθεί, μέσω του Ο.Π.Σ. - Ε.Π.Α., την πρόοδο υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, β) ελέγχει την τήρηση των όρων της απόφασης ένταξης, γ) εισηγείται στον αρμόδιο Υπουργό ή Περιφερειάρχη τις απαιτούμενες τροποποιήσεις του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου,

δ) επιβεβαιώνει την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου σύμφωνα με την εγκεκριμένη απόφαση ένταξης.

2. Το σύστημα παρακολούθησης και ελέγχου περιλαμβάνει τις ακόλουθες μορφές παρακολούθησης και ελέγχου:

α) διοικητικές επαληθεύσεις, με βάση τα στοιχεία των έργων που υποβάλλονται από τους δικαιούχους στο Ο.Π.Σ. - Ε.Π.Α., οι οποίες διενεργούνται από τις υπηρεσίες διαχείρισης στο σύνολο των έργων που εντάσσονται στα Τομεακά ή Περιφερειακά Προγράμμά τους αντίστοιχα, β) επιτόπιες επιθεωρήσεις, οι οποίες διενεργούνται από τις υπηρεσίες διαχείρισης δειγματοληπτικά ή με πρωτοβουλία των εν λόγω υπηρεσιών,

γ) διοικητικούς ή επιτόπιους ελέγχους στα έργα, οι οποίοι πραγματοποιούνται από τις υπηρεσίες διαχείρισης δειγματοληπτικά ή με πρωτοβουλία των εν λόγω υπηρεσιών.

3. Για την εφαρμογή των διαδικασιών παρακολούθησης και ελέγχου, συστήνονται και συγκροτούνται με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου φορέα πολιτικής, ομάδες εργασίας ή όργανα ελέγχου και δύναται να αξιοποιούνται:

α) στελέχη των αρμοδίων υπηρεσιών ή των υπηρεσιών του οικείου φορέα άσκησης της πολιτικής του Ε.Π.Α.,

β) μέλη του Οικονομικού, Γεωτεχνικού και Τεχνικού Επιμελητηρίου,

γ) ορκωτοί ελεγκτές - λογιστές ή ελεγκτικές εταιρείες του ν. 4449/2017 (Α' 7), περί υποχρεωτικού ελέγχου των ετήσιων και των ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων και δημόσιας εποπτείας επί του ελεγκτικού έργου,

δ) στελέχη του Ενδιάμεσου Φορέα Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας (Ε.Φ.Ε.Π.Α.Ε.).

Στα μέλη των ομάδων εργασίας και των οργάνων ελέγχου καταβάλλεται αποζημίωση.

4. Με απόφαση του αρμόδιου για το Ε.Π.Α. Υπουργού ή του Γενικού Γραμματέα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης δύναται να πραγματοποιούνται επιτόπιες επιθεωρήσεις και έλεγχοι σε έργα που έχουν ενταχθεί στο Ε.Π.Α. με τη σύσταση και τη συγκρότηση οργάνων, τα οποία δύναται να αποτελούνται από τα πρόσωπα των περ. β), γ) και δ) της παρ. 3, καθώς και από στελέχη της υπηρεσίας συντονισμού.

5. Η διαδικασία και ο τρόπος διενέργειας των μέτρων του παρόντος, τα δικαιολογητικά και στοιχεία που απαιτούνται, το ποσοστό και τα είδη των κατανομών των δειγματοληπτικών ελέγχων, η προέλευση των μελών των ομάδων εργασίας και οργάνων ελέγχου από τις κατηγορίες, διακριτές ή και συνδυαστικές της παρ. 4, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα, εξειδικεύονται, περαιτέρω, στο Σ.Δ.Ε. του άρθρου 22.

Άρθρο 27

Ολοκλήρωση έργων

Τα έργα του Ε.Π.Α. ολοκληρώνονται το αργότερο εντός δύο (2) ετών από τη λήξη της πενταετούς διάρκειας της εκάστοτε Προγραμματικής Περιόδου. Τα έργα ολοκληρώνονται με την εκπλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου τους, όπως έχει οριστεί στην απόφαση ένταξης, που διαπιστώνεται με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή Περιφερειάρχη. Για την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης απαιτείται να έχει πραγματοποιηθεί κατ'ελάχιστον διοικητική επαλήθευση από την υπηρεσία διαχείρισης.

Άρθρο 28

Υλοποίηση έργων και δράσεων που συνιστούν κρατική ενίσχυση

1. Οι δράσεις και τα έργα που χρηματοδοτούνται από τα προγράμματα του Ε.Π.Α. και συνιστούν κρατική ενίσχυση, συμμορφώνονται με τους κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις.

2. Οι προκηρύξεις και οι προσκλήσεις που αφορούν τις δράσεις και τα έργα της παρ. 1 εκδίδονται από τον αρμόδιο Υπουργό ή Περιφερειάρχη, ύστερα από σύμ-

φωνη γνώμη του αρμόδιου για το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (Ο.Π.Σ.Κ.Ε.) του άρθρου 56 του ν. 4914/2022 (Α' 61) Γενικού Γραμματέα, η οποία αφορά στην τεχνική εναρμόνιση των προκηρύξεων και προσκλήσεων με τις προδιαγραφές του, εφόσον επιλέγεται από τον φορέα πολιτικής η χρήση του Ο.Π.Σ.Κ.Ε..

3. Οι φορείς που χορηγούν κρατικές ενισχύσεις ήσσονος σημασίας χρησιμοποιούν υποχρεωτικά το Πληροφοριακό Σύστημα Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (Π.Σ.Σ.Κ.Ε.Η.Σ.) του άρθρου 57 του ν. 4914/2022.

4. Στην περίπτωση δράσεων και έργων που συνιστούν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η συμβατότητα με τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων των σχεδίων των δράσεων διασφαλίζεται μέσω της διαδικασίας προηγούμενης γνωμοδότησης από την Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων (Κε.Μ.Κ.Ε.), σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν. 5000/2022 (Α' 226). Ειδικότερα, για έργα και δράσεις των Περιφερειακών Προγραμμάτων, τα σχέδια υποβάλλονται στην Αποκεντρωμένη Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων (Α.Μ.Κ.Ε.) του Υπουργείου Εσωτερικών, η οποία τα διαβιβάζει στην Κε.Μ.Κ.Ε..

5. Για τις δράσεις και τα έργα κρατικών ενισχύσεων του Ε.Π.Α., οι Α.Μ.Κ.Ε. και η Κε.Μ.Κ.Ε. επικουρούνται από τη Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων του Κέντρου Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου, σύμφωνα με το άρθρο 26 του ν. 5000/2022, και δύνανται να υποστηρίζονται από εξωτερικούς νομικούς συμβούλους σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 119 του ν. 4412/2016 (Α' 147). Από τους ίδιους φορείς, καθώς και από την Κε.Μ.Κ.Ε. δύναται να υποστηρίζεται για την εκτέλεση των καθηκόντων της και η υπηρεσία συντονισμού του Ε.Π.Α. Η δαπάνη για την υποστήριξη των φορέων του πρώτου και του δεύτερου εδαφίου καλύπτεται από τους πόρους της τεχνικής βοήθειας του Ε.Π.Α..

Άρθρο 29

Προϋποθέσεις για έργα χρηματοδοτούμενα από δύο περιόδους Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης

1. Η υλοποίηση των έργων, τα οποία περιλαμβάνουν περισσότερες από μία (1) φάσεις, που είναι αναγνωρίσιμες από φυσική και οικονομική άποψη, δύναται να εκτείνεται σε περισσότερες από μία (1) προγραμματικές περιόδους.

2. Για τα έργα που υλοποιούνται σταδιακά σύμφωνα με την παρ. 1, εκδίδεται απόφαση ολοκλήρωσης διακριτά στο τέλος κάθε φάσης. Η εξέταση της συμβολής του έργου στην επίτευξη των προγραμμάτων εξετάζεται, εφόσον έχει ολοκληρωθεί το σύνολο των φάσεων, και αποτυπώνεται στο πρόγραμμα της περιόδου κατά την οποία ολοκληρώνεται.

Άρθρο 30

Προένταξη έργων

1. Είναι δυνατή η προένταξη έργων με μηδενική ή περιορισμένη επιλέξιμη δαπάνη στο Ε.Π.Α. της εκάστοτε

τρέχουσας προγραμματικής περιόδου και με το σύνολο του προϋπολογισμού τους στο Α.Π.Δ.Ε., προς ωρίμανση και μεταφορά στην επόμενη προγραμματική περίοδο, αποκλειστικά κατά το τελευταίο έτος της εκάστοτε τρέχουσας προγραμματικής περιόδου.

2. Για την ένταξη των έργων της παρ. 1 απαιτείται η απόφαση της παρ. 30 του άρθρου 45, η οποία αναρτάται στο πρόγραμμα «Διαύγεια».

Άρθρο 31

Ευθύνη, δικαιώματα και υποχρεώσεις δικαιούχων

Η ευθύνη, τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των δικαιούχων καθορίζονται αναλυτικά στις προσκλήσεις που εκδίδονται, καθώς και στις αποφάσεις χρηματοδότησης των έργων.

Οι δικαιούχοι υποχρεούνται, ιδίως:

α) να τηρούν το εφαρμοστέο δίκαιο κατά την υλοποίηση του έργου και ιδίως τους κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις και τις κρατικές ενισχύσεις,

β) να συμμορφώνονται με τους κανόνες επιλεξιμότητας και διαφάνειας,

γ) να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις που συνδέονται με την ορθή εκτέλεση και χρηματοδότηση του έργου,

δ) να παρακολουθούν την υλοποίηση των έργων και τη διενέργεια επιθεωρήσεων και ελέγχων από τα αρμόδια όργανα και υπηρεσίες,

ε) να μεριμνούν για τη διασφάλιση της ισότητας των φύλων, της μη διάκρισης και της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία, τηρώντας τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες (ν. 4074/2012, Α' 88) καθώς και

στ) να εξασφαλίζουν την απαιτούμενη προβολή και δημοσιότητα του έργου.

Άρθρο 32

Παρατυπίες και ανακτήσεις

1. Σε περίπτωση διαπίστωσης παρατυπιών κατά την υλοποίηση των έργων, επιβάλλονται με απόφαση του αρμόδιου Φορέα Πολιτικής δημοσιονομικές διορθώσεις και, εφόσον απαιτείται, ανακτώνται τα αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντα ποσά.

2. Οι δημοσιονομικές διορθώσεις της παρ. 1, συνίστανται στη μείωση ή ακύρωση μέρους ή του συνόλου της δημόσιας δαπάνης σε ένα έργο ή μία πράξη, είναι αναλογικές και το ποσό της ακύρωσης είναι ίσο με την παράτυπη δαπάνη. Αν η δημοσιονομική επίπτωση μιας παρατυπίας δεν είναι άμεσα μετρήσιμη, επιβάλλεται κατ' αποκοπή δημοσιονομική διόρθωση που συνίσταται σε ποσοστό περικοπής, το οποίο προσδιορίζεται με βάση τη βαρύτητα της παράβασης που οδήγησε στη διαπιστωθείσα παρατυπία.

Σε περίπτωση μη τήρησης των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων, ανακτάται το σύνολο της ενίσχυσης εντόκως από τη στιγμή που τέθηκε στη διάθεση του λήπτη της ενίσχυσης με βάση το επιτόκιο ανάκτησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. Σε περιπτώσεις φορέων δημοσίου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του

ν. 4270/2014 (Α' 143), στους οποίους δεν επιβάλλεται ανάκτηση, το ποσό της δημοσιονομικής διόρθωσης επιβάλλεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης, ως εξής:

- α) με μείωση του διαθέσιμου προϋπολογισμού του Τ.Π.Α. ή του Π.Π.Α. στο ύψος του κατά περίπτωση έργου ή υποέργου για το οποίο διαπιστώθηκε η μη συμμόρφωση και
- β) με μείωση του ετήσιου ορίου δαπανών του εθνικού σκέλους του Α.Π.Δ.Ε..

4. Στο Σ.Δ.Ε. του άρθρου 22 εξειδικεύονται οι δικαιούχοι στους οποίους επιβάλλονται δημοσιονομικές διορθώσεις και ανακτήσεις, οι διαδικασίες και τα όργανα έγκρισης των δημοσιονομικών διορθώσεων, η διαδικασία ανάκτησης των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών, τα κριτήρια και οι κλίμακες εφαρμογής των κατ' αποκοπή δημοσιονομικών διορθώσεων και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 33

Υποχρεώσεις δημοσιότητας

1. Η Γενική Γραμματεία Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης, οι υπηρεσίες διαχείρισης και οι δικαιούχοι διασφαλίζουν την προβολή και δημοσιότητα του Ε.Π.Α. και των έργων που χρηματοδοτούνται από αυτό. Στο πλαίσιο αυτό:

α) Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης εκδίδεται οδηγός δημοσιότητας των έργων που χρηματοδοτούνται από το Ε.Π.Α., ο οποίος περιλαμβάνει και προβλέψεις για την προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρία στις σχετικές πληροφορίες.

β) Αναρτάται στον ιστότοπο του Ε.Π.Α. κατάλογος των έργων που χρηματοδοτούνται από τα προγράμματα του Ε.Π.Α..

γ) Λειτουργεί διαδικτυακή πύλη για την παροχή πληροφόρησης, πλήρως προσβάσιμη στα άτομα με αναπηρία.

δ) Οργανώνονται ενημερωτικές εκδηλώσεις και παράγεται ενημερωτικό υλικό.

2. Οι φορείς πολιτικής και οι δικαιούχοι των έργων αναρτούν πινακίδες πληροφόρησης στους χώρους υλοποίησης των έργων και ενημερώνουν το κοινό για τη χρηματοδότηση από το Ε.Π.Α., σύμφωνα με τις προδιαγραφές που καθορίζονται στον οδηγό δημοσιότητας της περ. α) της παρ. 1 και τις κατευθύνσεις της Γενικής Γραμματείας Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΔΟΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ, ΤΟΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Άρθρο 34

Αρμόδιες αρχές για τα προγράμματα του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης

Η ευθύνη για τη διακυβέρνηση, τον συντονισμό και την εφαρμογή του Ε.Π.Α. ανήκει στο Υπουργείο Εθνικής

Οικονομίας και Οικονομικών, μέσω της Γενικής Γραμματείας Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης.

Αρμόδιοι για τα προγράμματα είναι:

- α) η υπηρεσία συντονισμού, για τον συνολικό συντονισμό του Ε.Π.Α.,
- β) οι υπηρεσίες διαχείρισης Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων και των Ειδικών Προγραμμάτων,
- γ) οι ενδιαμέσοι φορείς, για να εκτελούν ορισμένα καθήκοντα της υπηρεσίας διαχείρισης, όπου απαιτείται, για την υλοποίηση συγκεκριμένων δράσεων.

Άρθρο 35

Αρμοδιότητες της υπηρεσίας συντονισμού

1. Η υπηρεσία συντονισμού έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) συντονίζει την κατάρτιση, έγκριση και παρακολούθηση του Ε.Π.Α. και των προγραμμάτων του,

β) εξασφαλίζει τη συνέργεια και τη συμπληρωματικότητα με τα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα λοιπά εθνικά χρηματοδοτικά εργαλεία, καθώς και την ενσωμάτωση κατά την υλοποίηση του Ε.Π.Α. της εθνικής στρατηγικής για την τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη,

γ) παρέχει κατευθύνσεις στις υπηρεσίες διαχείρισης σε ζητήματα που δεν καλύπτονται από τον παρόντα νόμο και το Σ.Δ.Ε.,

δ) παρακολουθεί την εφαρμογή των προγραμμάτων, ιδίως ως προς την επίτευξη των στόχων τους και προτείνει διορθωτικές παρεμβάσεις όταν κρίνεται αναγκαίο,

ε) εισηγείται στον Γενικό Γραμματέα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης την κατανομή των προβλεπόμενων αποθεματικών,

στ) παρακολουθεί την επίτευξη των δεικτών και συντάσσει ετήσιες εκθέσεις παρακολούθησης προόδου του Ε.Π.Α.,

ζ) εισηγείται στον Γενικό Γραμματέα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης την ανακατανομή πόρων μεταξύ προγραμμάτων και την αναθεώρηση του Ε.Π.Α.,

η) εισηγείται πρωτοβουλίες για τον εκσυγχρονισμό και την επιτάχυνση των διαδικασιών υλοποίησης των έργων του Ε.Π.Α., σε συνεργασία με τα συναρμόδια υπουργεία,

θ) παρέχει οδηγίες και κατευθύνσεις για τη σύνταξη των προβλεπόμενων στο Σ.Δ.Ε. εκθέσεων και τη διενέργεια των αξιολογήσεων όταν απαιτείται, επεξεργάζεται τα πορίσματα των αξιολογήσεων και παρέχει κατευθύνσεις σχετικά με την αναθεώρηση των Τ.Π.Α. και των Π.Π.Α.,

ι) συντάσσει τις προδιαγραφές για τη διαμόρφωση των αναγκαίων Πληροφοριακών Συστημάτων (Π.Σ.) της Γενικής Διεύθυνσης για το Ε.Π.Α., μεριμνώντας για την ανάπτυξη των αναγκαίων διεπαφών και διασφαλίζοντας τη συμμόρφωση των συστημάτων με τις κανονιστικές απαιτήσεις του εφαρμοστέου δικαίου. Αναφορικά με το Ο.Π.Σ. - Ε.Π.Α., διαβιβάζει στην αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης τις απαιτήσεις για την κάλυψη των διαδικασιών του Σ.Δ.Ε. και συμμετέχει, σε συνεργασία με αυτή, στη διαμόρφωση των προδιαγραφών,

ια) διενεργεί επιτόπιες επιθεωρήσεις και ελέγχους σε έργα,

ιβ) υποστηρίζει τη λειτουργία της Επιτροπής Παρακολούθησης του άρθρου 38,

ιγ) μεριμνά για την εκπαίδευση των στελεχών των υπηρεσιών διαχείρισης και των δικαιούχων του Ε.Π.Α.

2. Η υπηρεσία συντονισμού δύναται να λαμβάνει επισημονική και τεχνική υποστήριξη στο έργο της από τη Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων, καθώς και υποστήριξη για την υλοποίηση εκπαιδευτικών δράσεων του Ε.Π.Α..

Άρθρο 36

Αρμοδιότητες των υπηρεσιών διαχείρισης

1. Οι υπηρεσίες διαχείρισης των Τομεακών, Περιφερειακών και Ειδικών Προγραμμάτων είναι αρμόδιες για:

α) την ενεργοποίηση των προγραμμάτων, τη σύνταξη των προσκλήσεων, καθώς και τη μέριμνα για την έκδοση και δημοσιοποίησή τους,

β) τη συγκέντρωση των προτάσεων των δυνητικών δικαιούχων για την ένταξη έργων στο πρόγραμμα, την αξιολόγηση, τον έλεγχο επιλεξιμότητας και τη χρηματοδότηση των πράξεων,

γ) την παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων από τους δικαιούχους και τη σύνταξη των προβλεπόμενων εκθέσεων,

δ) την ενημέρωση και τον συντονισμό των ενεργειών των δικαιούχων και των εμπλεκόμενων αρχών στην υλοποίηση του προγράμματος,

ε) τη μέριμνα για τη δημοσιοποίηση και προβολή των δράσεων και των στόχων του προγράμματος με βάση το Σ.Δ.Ε. και τον οδηγό δημοσιότητας της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 33,

στ) τη διενέργεια διοικητικών επαληθεύσεων και επιτόπιων επιθεωρήσεων,

ζ) την τήρηση αρχείων και την παροχή στοιχείων προς την υπηρεσία συντονισμού,

η) τη σύνταξη εκθέσεων παρακολούθησης προόδου και ολοκλήρωσης.

2. Οι υπηρεσίες διαχείρισης δύναται να εκχωρούν επιμέρους αρμοδιότητες σε ενδιάμεσους φορείς διαχείρισης, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή Περιφερειάρχη.

Άρθρο 37

Ενδιάμεσοι φορείς

1. Για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή των προγραμμάτων του Ε.Π.Α., δύναται να ορίζονται ενδιάμεσοι φορείς διαχείρισης (Ε.Φ.), δημόσιοι ή ιδιωτικοί οργανισμοί με αποδεδειγμένη εμπειρία στη διαχείριση προγραμμάτων ή κρατικών ενισχύσεων.

2. Οι Ε.Φ. αναλαμβάνουν καθήκοντα διαχείρισης έργων ή προγραμμάτων, υπό την εποπτεία της αρμόδιας υπηρεσίας διαχείρισης.

3. Οι αρμοδιότητες, οι υποχρεώσεις και η ευθύνη των Ε.Φ. καθορίζονται με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή Περιφερειάρχη που εποπτεύει την υπηρεσία διαχείρισης.

Άρθρο 38

Επιτροπή Παρακολούθησης του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης

1. Συστήνεται Επιτροπή Παρακολούθησης των προγραμμάτων Ε.Π.Α. για τον συντονισμό, την εξειδίκευση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της πορείας υλοποίησης και των αποτελεσμάτων της εφαρμογής των προγραμμάτων του Ε.Π.Α., καθώς και για τη διασφάλιση της συμπληρωματικότητας των δράσεων και έργων.

2. Έργο της Επιτροπής Παρακολούθησης είναι:

α) η αξιολόγηση της προόδου υλοποίησης των προγραμμάτων που περιλαμβάνονται στο Ε.Π.Α.,

β) η εξέταση ζητημάτων που επηρεάζουν την υλοποίηση των προγραμμάτων και των έργων και τα μέτρα που λαμβάνονται για την αντιμετώπιση των εν λόγω ζητημάτων,

γ) η υποβολή γνώμης προς τον αρμόδιο για το Ε.Π.Α. Υπουργό για αναθεωρήσεις του Ε.Π.Α.,

δ) η έγκριση των ετήσιων εκθέσεων παρακολούθησης, της ενδιάμεσης έκθεσης και της έκθεσης ολοκλήρωσης του Ε.Π.Α.,

ε) η περαιτέρω εξειδίκευση των ειδικών στόχων και των προτεραιοτήτων του Ε.Π.Α., καθώς και η κατανομή των αναλογούντων ανά Τ.Π.Α. και Π.Π.Α. πόρων σε προτεραιότητες, μετά από την έγκριση των προγραμμάτων σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 6,

στ) η επιβεβαίωση της ενσωμάτωσης της εθνικής στρατηγικής για την τοπική και περιφερειακή ανάπτυξη και τη συμβολή του Ε.Π.Α. στην υλοποίησή της.

3. Η Επιτροπή Παρακολούθησης αποτελείται από:

α) τον αρμόδιο για το Ε.Π.Α. Υπουργό, ως Πρόεδρο,

β) το μέλος της Κυβέρνησης ή τον Υφυπουργό, αρμόδιο για την εθνική στρατηγική τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης,

γ) τον Γενικό Γραμματέα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης,

δ) τον Γενικό Γραμματέα Υπουργείου ή αρμοδίως εξουσιοδοτημένο όργανο που υποδεικνύει ο αρμόδιος για το κατά περίπτωση Τ.Π.Α. Υπουργός,

ε) τους Περιφερειάρχες,

στ) τον Διοικητή της Ειδικής Υπηρεσίας Δίκαιης Ανάπτυξης Μετάβασης,

ζ) εκπρόσωπο της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος (Κ.Ε.Δ.Ε.),

η) τον Προϊστάμενο της Μονάδας Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα,

θ) τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων της Γενικής Γραμματείας Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης,

ι) ένα (1) στέλεχος της υπηρεσίας συντονισμού,

ια) ένα (1) στέλεχος της Διεύθυνσης Διαχείρισης Εθνικού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Δι.Δι.Ε.Π.),

ιβ) τον επικεφαλής ή στέλεχος των υπηρεσιών διαχείρισης,

ιγ) ένα (1) στέλεχος της Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων,

ιδ) ένα (1) στέλεχος των ενδιάμεσων φορέων,

ιε) εκπροσώπους των κοινωνικών και οικονομικών εταίρων, και εκπροσώπους οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών που έχουν ως σκοπό της δράσης τους την προώθηση της κοινωνικής ένταξης, των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία, της ισότητας και της καταπολέμησης των διακρίσεων.

4. Σε περίπτωση απουσίας ή κωλυματος, τον Πρόεδρο της Επιτροπής αναπληρώνει ο Γενικός Γραμματέας Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης.

5. Η Επιτροπή Παρακολούθησης υποστηρίζεται από την υπηρεσία συντονισμού, η οποία είναι αρμόδια για την προετοιμασία της απαραίτητης τεκμηρίωσης για τη διεξαγωγή των συνεδριάσεων, της ημερήσιας διάταξης, των συμπερασμάτων και των πρακτικών των συνεδριάσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ' ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ

Άρθρο 39

Στελέχωση της υπηρεσίας συντονισμού και των υπηρεσιών διαχείρισης του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης

1. Οι υπηρεσίες της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων δύναται να στελεχώνονται και από προσωπικό που αποσπάται από τη Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (Μ.Ο.Δ. Α.Ε.). Για την αντιμετώπιση των αυξημένων αναγκών των υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων, το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών δύναται μέχρι τις 31.12.2027 να προσλαμβάνει προσωπικό με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου, σύμφωνα με τον ν. 4765/2021 (Α' 6), περί εκσυγχρονισμού του συστήματος προσλήψεων στον δημόσιο τομέα και ενίσχυσης του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού και σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 51 του ν. 4622/2019 (Α' 133), ή να συνάπτει συμβάσεις μίσθωσης έργου. Το προσωπικό με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου του προηγούμενου εδαφίου δεν δύναται να υπερβαίνει τα είκοσι (20) άτομα. Η διάρκεια των συμβάσεων εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου ορίζεται σε δώδεκα (12) μήνες και δύναται να ανανεώνεται ή να παρατείνεται έως το τέλος του προγράμματος ή του έργου ή την εκπλήρωση της υποχρέωσης, αποκλειόμενης σε κάθε περίπτωση της αναγνώρισής τους ως συμβάσεων αορίστου χρόνου. Οι δαπάνες που προκύπτουν από την απασχόληση του προσωπικού με σύμβαση εργασίας Ι.Δ.Ο.Χ. και τη σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου καλύπτονται από τον προϋπολογισμό του Ε.Π.Α. και δύναται να χρηματοδοτούνται μέσω της τεχνικής βοήθειας του Ε.Π.Α..

2. α) Η υπερωριακή απασχόληση του προσωπικού της υπηρεσίας συντονισμού, των υπηρεσιών διαχείρισης, καθώς και του προσωπικού της Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων, της Κεντρικής Υπηρεσίας της Μ.Ο.Δ. Α.Ε., που απασχολείται σε έργα του Ε.Π.Α. ή έργα που δεν είναι επιλέξιμα για συγχρηματοδότηση και χρηματοδοτούνται

από εθνικούς πόρους του Α.Π.Δ.Ε., εγκρίνεται με απόφαση του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού ή Περιφερειάρχη, στην οποία αναφέρονται σαφή και συγκεκριμένα στοιχεία που δικαιολογούν την υπερωριακή εργασία. Στην απόφαση αυτή καθορίζονται ο αριθμός των υπαλλήλων, καθώς και οι όροι πραγματοποίησης, οι πηγές χρηματοδότησης, το χρονικό διάστημα και οι ώρες υπερωριακής απασχόλησής τους, τηρουμένων των ορίων των περ. 2 και 3 της παρ. Α του άρθρου 20 του ν. 4354/2015 (Α' 176).

β) Η αποζημίωση της υπερωριακής απασχόλησης για το σύνολο του προσωπικού της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και της Κεντρικής Υπηρεσίας της Μ.Ο.Δ. Α.Ε. μπορεί να καταβάλλεται από τη Μ.Ο.Δ. Α.Ε., με επιχορήγησή της από το Α.Π.Δ.Ε. του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, μέσω του προγράμματος της τεχνικής βοήθειας του Ε.Π.Α..

γ) Οι πιστώσεις για τη μισθοδοσία, τις λοιπές παροχές και την αποζημίωση υπερωριακής απασχόλησης των στελεχών της Κεντρικής Υπηρεσίας της Μ.Ο.Δ. Α.Ε. που απασχολούνται σε έργα Ε.Π.Α. ή έργα που δεν είναι επιλέξιμα για συγχρηματοδότηση και χρηματοδοτούνται από εθνικούς πόρους του Α.Π.Δ.Ε. εγγράφονται σε ειδικό έργο συλλογικής απόφασης του Α.Π.Δ.Ε. του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

δ) Στο ειδικό έργο της περ. γ) εγγράφονται και οι πιστώσεις για την υπερωριακή απασχόληση του συνόλου του προσωπικού της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών σε περίπτωση καταβολής τους από τη Μ.Ο.Δ. Α.Ε., καθώς και των αποσπασμένων υπαλλήλων στην Κεντρική Υπηρεσία της Μ.Ο.Δ. Α.Ε. που προέρχονται από το Δημόσιο και τον δημόσιο τομέα και απασχολούνται σε έργα Ε.Π.Α. ή έργα που δεν είναι επιλέξιμα για συγχρηματοδότηση και χρηματοδοτούνται από εθνικούς πόρους.

ε) Η αποζημίωση υπερωριακής απασχόλησης του συνόλου του προσωπικού των λοιπών υπηρεσιών στις οποίες ανατίθενται καθήκοντα διαχείρισης σύμφωνα με το άρθρο 37, μπορεί να καταβάλλεται από πόρους του Α.Π.Δ.Ε. του φορέα πολιτικής.

3. Υπάλληλοι, οι οποίοι κατά τη δημοσίευση του π.δ. 77/2023 (Α' 130) κατείχαν οργανικές θέσεις στο Τμήμα Δ' Σχεδιασμού και Αξιολόγησης Προγραμμάτων και στο Τμήμα Ε' Παρακολούθησης και Ελέγχου Προγραμμάτων του Υπουργείου Ανάπτυξης των περ. δ) και ε) της παρ. 2 του άρθρου 73 του π.δ. 5/2022 (Α' 15), δύναται να αιτηθούν τη μετάταξή τους στη Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Η μετάταξη των υπαλλήλων από το Υπουργείο Ανάπτυξης στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών γίνεται σε κενές οργανικές ή συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Για την ολοκλήρωση των μετατάξεων εκδίδεται απόφαση του αρμοδίου για τον διορισμό οργάνου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, χωρίς γνώμη Υπηρεσιακού Συμβουλίου. Οι μετατασσόμενοι διατηρούν το ίδιο ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό καθεστώς, καθώς και την τυχόν προσωπική διαφορά στις αποδοχές τους, σύμ-

φωνα με τα ισχύοντα για τις περιπτώσεις κινητικότητας, κατά το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 27 του ν. 4354/2015 (Α' 176).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ' ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Άρθρο 40

Μηχανισμός καταγγελιών

1. Η Γενική Γραμματεία Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης, μέσω της Διεύθυνσης Διαχείρισης Εθνικού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, δημιουργεί μηχανισμό υποβολής και διαχείρισης καταγγελιών για παραβιάσεις κανόνων, σύγκρουση συμφερόντων ή παρατυπίες που σχετίζονται με την υλοποίηση πράξεων και έργων στο πλαίσιο του Ε.Π.Α., με στόχο τη διασφάλιση της νομιμότητας, της διαφάνειας, της χρηστής διοίκησης και της αποτελεσματικής χρήσης των δημοσίων πόρων του Ε.Π.Α. και μεριμνά ώστε το Σ.Δ.Ε. να διασφαλίζει την εξέταση των καταγγελιών, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των προγραμμάτων του Ε.Π.Α.. Για την εκπλήρωση των ανωτέρω η Γενική Γραμματεία Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης δύναται να συνεργάζεται με την Εθνική Αρχή Διαφάνειας.

2. Ως ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του μηχανισμού καταγγελιών της παρ. 1 ορίζεται η 1η.7.2026.

Άρθρο 41

Σύγκρουση συμφερόντων

Το προσωπικό που υπηρετεί στην υπηρεσία συντονισμού, σε υπηρεσίες διαχείρισης και σε ενδιαμέσους φορείς και το οποίο είναι αρμόδιο για την αξιολόγηση πράξεων, τις επιθεωρήσεις, τους ελέγχους και τις πληρωμές, υποχρεούται να απέχει από οποιαδήποτε ενέργεια που συνιστά σύγκρουση συμφερόντων, όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 3 του άρθρου 61 του Κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Σεπτεμβρίου 2024, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης (Σειρά L).

Άρθρο 42

Μεταβατική περίοδος διαχείρισης έργων Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης 2021-2025

1. Οι φορείς πολιτικής και οι δικαιούχοι των έργων που έχουν ενταχθεί στο Ε.Π.Α. 2021-2025 και δεν έχουν ολοκληρωθεί ως προς το φυσικό και οικονομικό τους αντικείμενο έως την 31η.12.2025, τα ολοκληρώνουν, κατά το φυσικό και οικονομικό αντικείμενό τους, το αργότερο τρία (3) έτη από τη λήξη του προγράμματος.

2. Η απόφαση ένταξης έργου δύναται να τροποποιείται εφόσον δεν επέρχονται ουσιώδεις μεταβολές στο φυσικό αντικείμενο, στα παραδοτέα και στους στόχους της πράξης, οι οποίες ακυρώνουν ή διαφοροποιούν το λειτουργικό αποτέλεσμα και τον ολοκληρωμένο χαρακτήρα του έργου.

3. Πρόσθετες δαπάνες που απαιτούνται για την ολοκλήρωση των έργων της παρ. 1, πέραν της προβλεπόμενης δαπάνης στην απόφαση ένταξης, περιλαμβάνονται στα οικεία προγράμματα του Ε.Π.Α. της προγραμματικής περιόδου 2026-2030 κατόπιν ένταξης έργου εντός του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του Τ.Π.Α. ή του Π.Π.Α. Δαπάνες ή σσωνος αξίας που προκύπτουν, κατά περίπτωση, κατά την υλοποίηση των ενταγμένων στο Ε.Π.Α. 2021-2025 έργων, δύναται να επιβαρύνουν τον προϋπολογισμό του Ε.Π.Α. 2021-2025.

4. Για τα ενταγμένα έργα στο Ε.Π.Α. 2021-2025, συμπεριλαμβανομένων των έργων που εντάχθηκαν με μηδενική ή περιορισμένη επιλέξιμη δαπάνη στο Ε.Π.Α. 2021-2025, κατ'εφαρμογή της υποπερ. 5 της περ. α2) του άρθρου 2 της υπ'αρ. 62564/4.6.2021 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου. Κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2021-2025» (Β' 2442), οι νομικές δεσμεύσεις αναλαμβάνονται το αργότερο μέσα σε είκοσι τέσσερις (24) μήνες από την ένταξή τους ή την παράταση που τους έχει δοθεί μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος νόμου. Μετά το πέρας της προθεσμίας ή της συνολικής χορηγηθείσας παράτασης το έργο απεντάσσεται με διαπιστωτική πράξη του αρμόδιου Γενικού Γραμματέα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης. Από την πρόβλεψη του πρώτου και δεύτερου εδαφίου εξαιρούνται τα έργα Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα του ν. 3389/2005 (Α' 232), οι συμβάσεις παραχώρησης και οι ενέργειες τεχνικής βοήθειας του άρθρου 18 του παρόντος.

5. Για τα έργα που εντάχθηκαν με μηδενική ή περιορισμένη επιλέξιμη δαπάνη στο Ε.Π.Α. 2021-2025, κατ'εφαρμογή της υποπερ. 5 της περ. α2) του άρθρου 2 της υπ'αρ. 62564/4.6.2021 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου. Κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2021-2025» (Β' 2442), ο φορέας πολιτικής οφείλει, εντός δώδεκα (12) μηνών από την ενεργοποίηση του προγράμματος, να τα εντάξει στο Τ.Π.Α. ή Π.Π.Α. 2026-2030 στο ύψος της μη επιλέξιμης δαπάνης του Ε.Π.Α. 2021-2025, εντός του εγκεκριμένου ορίου προϋπολογισμού του προγράμματος. Σε αντίθετη περίπτωση, οι εν λόγω πόροι δεσμεύονται από τη Γενική Γραμματεία Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης και δεν δύναται να χρησιμοποιηθούν.

6. Έργα που χρηματοδοτήθηκαν ή χρηματοδοτούνται από τα ειδικά προγράμματα Βορείου και Νοτίου Αιγαίου και δεν ολοκληρώθηκαν εντός της προβλεπόμενης από το πρόγραμμα προθεσμίας, δύναται να μεταφερθούν σε αντίστοιχα Τομεακά ή Περιφερειακά προγράμματα του Ε.Π.Α..

7. Η εφαρμογή των μέτρων παρακολούθησης και ελέγχου του άρθρου 26 πραγματοποιείται και για τα ενταγμένα στο Ε.Π.Α. 2021-2025 έργα, τα οποία:

α) έχουν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου ολοκληρωθεί κατά το φυσικό και οικονομικό τους αντικείμενο, ή

β) θα ολοκληρωθούν έως το έτος 2028.

8. Μετά από την 1η.1.2026, τα έργα του Ε.Π.Α. 2021-2025 παραμένουν στις Συλλογικές Αποφάσεις στις οποίες ήταν, ήδη, ενταγμένα έως την 31η.12.2025 και οι πληρωμές πραγματοποιούνται σύμφωνα με την παρ. 1, σε βάρος του εθνικού σκέλους του Α.Π.Δ.Ε.. Μετά από την παρέλευση της τριετίας της παρ. 1, τα έργα δεν επανεγγράφονται στο Α.Π.Δ.Ε. και οι αρμόδιες υπηρεσίες μεριμνούν για την ολοκλήρωση ή για τη μεταφορά τους σε άλλο πρόγραμμα.

9. Ως προς έργα του Ειδικού Προγράμματος Φυσικών Καταστροφών 2021-2025 για τα οποία έχει εκδοθεί απόφαση κατανομής πόρων ή πρόσκληση εντός του έτους 2025 και δεν έχει εκδοθεί απόφαση ένταξης, η ένταξη στο Ειδικό Πρόγραμμα Φυσικών Καταστροφών 2021-2025 δύναται να γίνει το 2026.

10. Ως προς το Ειδικό Πρόγραμμα Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης 2021-2025 και το Ειδικό Πρόγραμμα της Προεδρίας της Κυβέρνησης 2021-2025, είναι δυνατή η ένταξη έργων μέχρι την εξάντληση του διαθέσιμου προϋπολογισμού των Προγραμμάτων αυτών, όπως αυτός έχει εγκριθεί με την υπ' αρ. 149042/28.8.2025 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Έγκριση Ειδικού Προγράμματος Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης: στόχοι, άξονες προτεραιότητας και σύστημα διοίκησης και διαχείρισης» (Β' 4879) και την υπ' αρ. 5985/20.1.2022 κοινή απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του Γενικού Γραμματέα του Πρωθυπουργού «Έγκριση του Ειδικού Προγράμματος της Προεδρίας της Κυβέρνησης: στόχοι, άξονες προτεραιότητες και σύστημα διοίκησης και διαχείρισης» (Β' 1045) αντίστοιχα.

11. Ως προς έργα για τα οποία έχει εκδοθεί απόφαση ένταξης σε Πρόγραμμα του Ε.Π.Α. 2021-2025 και δεν έχουν εγγραφεί σε Συλλογική Απόφαση του Α.Π.Δ.Ε., η εγγραφή δύναται να γίνει το 2026.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η' **ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ** **ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

Άρθρο 43 **Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα** **Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης**

1. Για την υποστήριξη της εφαρμογής του Ε.Π.Α. και των προγραμμάτων του, αναπτύσσεται και λειτουργεί το Ο.Π.Σ. - Ε.Π.Α., το οποίο αποτελεί τμήμα του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (Ο.Π.Σ.) του άρθρου 54 του ν. 4914/2022 (Α' 61) και το οποίο διασφαλίζει:

- α) την ηλεκτρονική ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων,
- β) την καταγραφή και αποθήκευση των απαραίτητων δεδομένων για κάθε έργο,
- γ) την υποστήριξη των διαδικασιών διαχείρισης, παρακολούθησης, ελέγχου και αξιολόγησης,
- δ) τη διασύνδεση με άλλα πληροφοριακά συστήματα του δημόσιου τομέα.

2. Οι προδιαγραφές λειτουργίας του Ο.Π.Σ. - Ε.Π.Α., οι διεπαφές που έχουν αναπτυχθεί ή προβλέπεται να ανα-

πτυχθούν, καθώς και ο τρόπος αξιοποίησης της τεχνολογικής υποδομής υφιστάμενων εφαρμογών καθορίζονται στην υπ' αρ. 126518/22.11.2021 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Πληροφοριακό Σύστημα Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης» (Β' 5524).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ' **ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΕΡΓΩΝ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ** **ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

Άρθρο 44 **Χρηματοδοτήσεις και πληρωμές**

1. Η δημόσια δαπάνη όλων των έργων Ε.Π.Α. συνιστά δημόσια επένδυση και χρηματοδοτείται από τον κρατικό προϋπολογισμό μέσω του Α.Π.Δ.Ε. Οι πληρωμές των έργων του Ε.Π.Α. πραγματοποιούνται, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στον ν. 5140/2024 (Α' 154) για τις πληρωμές των έργων του Α.Π.Δ.Ε. μέσω του πληροφοριακού συστήματος «ε-Π.Δ.Ε.» του άρθρου 38 του ν. 5140/2024.

2. Η απόφαση ένταξης έργου σε Τ.Π.Α. ή Π.Π.Α. του άρθρου 23 αποτελεί αυτοδίκαια πρόταση ένταξης στο εθνικό σκέλος του Α.Π.Δ.Ε., η οποία εκδίδεται από τον αρμόδιο για το Α.Π.Δ.Ε. Υπουργό. Η εγγραφή του έργου στο Α.Π.Δ.Ε. πραγματοποιείται από τη Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν. 5140/2024 σε Συλλογική Απόφαση (Σ.Α.) του αρμόδιου φορέα χρηματοδότησης και βαρύνει το εθνικό σκέλος του προϋπολογισμού δημοσίων επενδύσεων. Με όμοια διαδικασία πραγματοποιούνται αλλαγές των στοιχείων των έργων στο Α.Π.Δ.Ε. σε συνέχεια αποφάσεων τροποποίησης, ολοκλήρωσης ή απένταξής τους από το Ε.Π.Α..

3. Για τη χρηματοδότηση των έργων του Ε.Π.Α. 2026-2030 εκδίδεται στο Α.Π.Δ.Ε. μία Σ.Α. ανά εγκεκριμένο πρόγραμμα Ε.Π.Α., ανά φορέα χρηματοδότησης και ανά Κεντρικό Λογαριασμό.

4. Τα αιτήματα κατανομής χρηματοδότησης υποβάλλονται μέσω του Ο.Π.Σ. - Ε.Π.Α..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι' **ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ** **ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Α'**

Άρθρο 45 **Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Α'**

1. Με κοινή απόφαση του αρμόδιου για το Ε.Π.Α. Υπουργού και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, αυξάνεται ο συνολικός προϋπολογισμός του Ε.Π.Α. κατά τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 5.

2. Με απόφαση του αρμόδιου για το Ε.Π.Α. Υπουργού, καλούνται τα Υπουργεία και οι Περιφέρειες να καταρτίσουν και να υποβάλουν τα Τ.Π.Α. και τα Π.Π.Α., αντίστοιχα. Στην απόφαση του πρώτου εδαφίου εξειδικεύονται οι στόχοι και οι προτεραιότητες, καθορίζονται οι ρυθμίσεις για τη διαδικασία και το χρονοδιάγραμμα κατάρτισης, διαβούλευσης και υποβολής, οι προδιαγραφές, τα κριτήρια αξιολόγησης των προγραμμάτων και

κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 6.

3. Με απόφαση του αρμόδιου για το Ε.Π.Α. Υπουργού εγκρίνεται η απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης περί εξειδίκευσης του Ε.Π.Α., των Τ.Π.Α. και των Π.Π.Α., για την εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 7.

4. Με απόφαση του αρμόδιου για το Ε.Π.Α. Υπουργού, παρατείνεται η διάρκεια υλοποίησης κάθε προγραμματικής περιόδου και ρυθμίζεται κάθε σχετικό με την παράταση θέμα, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 9.

5. Με απόφαση του αρμόδιου για το Ε.Π.Α. Υπουργού ρυθμίζονται ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις για την ολοκλήρωση της προγραμματικής περιόδου, καθώς και σχετικά θέματα με την υλοποίηση, χρηματοδότηση και ολοκλήρωση των ενταγμένων έργων, για την εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 9.

6. Με απόφαση του αρμόδιου για το Ε.Π.Α. Υπουργού αναθεωρείται το Ε.Π.Α. σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 11.

7. Με απόφαση του αρμόδιου για το Ε.Π.Α. Υπουργού, κατόπιν εισήγησης του αρμόδιου Υπουργού ή Περιφερειάρχη τροποποιούνται τα Τ.Π.Α. και τα Π.Π.Α. του άρθρου 12.

8. Με απόφαση του αρμόδιου για το Ε.Π.Α. Υπουργού ανακατανέμονται οι πόροι μεταξύ προγραμμάτων, έως ποσοστού είκοσι τοις εκατό (20%) του εγκεκριμένου προϋπολογισμού, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 13.

9. Με απόφαση του αρμόδιου για το Ε.Π.Α. Υπουργού μεταφέρονται οι απαραίτητοι πόροι της παρ. 2 του άρθρου 13.

10. Με απόφαση του αρμόδιου για το Ε.Π.Α. Υπουργού, κατόπιν εισήγησης του Γενικού Γραμματέα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, τροποποιείται το ποσοστό της παρ. 1 του άρθρου 14.

11. Με απόφαση του αρμόδιου για το Ε.Π.Α. Υπουργού καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται από τους φορείς πολιτικής για την υποβολή και έγκριση αιτημάτων υπερδέσμευσης άνω του ποσοστού του τριάντα τοις εκατό (30%), σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 14.

12. Με κοινή απόφαση του αρμόδιου για το Ε.Π.Α. Υπουργού και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μετά από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης, εγκρίνονται τα ειδικά προγράμματα των Υπουργείων, σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 15.

13. Με απόφαση του αρμόδιου για το Ε.Π.Α. Υπουργού, μετά από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης, εγκρίνονται τα ειδικά προγράμματα των Περιφερειών, σύμφωνα με το τέταρτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 15.

14. Με κοινή απόφαση του αρμόδιου για το Ε.Π.Α. Υπουργού και των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής

Προστασίας και κάθε άλλου συναρμόδιου Υπουργού, μετά από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης, εγκρίνεται το ειδικό πρόγραμμα αντιμετώπισης και αποκατάστασης φυσικών καταστροφών, για την εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 16.

15. Με απόφαση του αρμόδιου για το Ε.Π.Α. Υπουργού κατανέμονται πόροι στον φορέα πολιτικής για την ένταξη του έργου, για την εφαρμογή της παρ. 5 του άρθρου 16.

16. Με απόφαση του αρμόδιου για το Ε.Π.Α. Υπουργού δημιουργούνται αποθεματικά για την αντιμετώπιση κατεπείγουσών συνεπειών κρίσεων και έκτακτων αναγκών και καθορίζονται ο προϋπολογισμός, η διάθεση και η διαχείριση των αποθεματικών σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 17.

17. Με κοινή απόφαση του αρμόδιου για το Ε.Π.Α. Υπουργού και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, αυξάνεται ο προϋπολογισμός των αποθεματικών κατά τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου του Ε.Π.Α. σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 17.

18. Με απόφαση του αρμόδιου για το Ε.Π.Α. Υπουργού εξειδικεύονται οι επιλέξιμες κατηγορίες ενεργειών της παρ. 1 του άρθρου 18 και ορίζονται, αν απαιτείται, και άλλοι δικαιούχοι ενεργειών τεχνικής βοήθειας πέραν των οριζόμενων στην παρ. 2 του άρθρου 18.

19. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης, αναπροσαρμόζονται τα ποσοστά των περ. α) και β) της παρ. 3 του άρθρου 18.

20. Με απόφαση του αρμόδιου για το Ε.Π.Α. Υπουργού ρυθμίζεται η διαδικασία κατάρτισης και τήρησης των καταλόγων προμηθευτών και παρόχων υπηρεσιών ενεργειών τεχνικής βοήθειας για την εφαρμογή της παρ. 5 του άρθρου 18 και εξειδικεύονται οι όροι εγγραφής των οικονομικών φορέων σε αυτούς και οι όροι επιλογής του αναδόχου κατά τις παρ. 2 και 3 του άρθρου 119 του ν. 4412/2016 (Α' 147), καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

21. Με απόφαση του αρμόδιου για το Ε.Π.Α. Υπουργού συστήνονται στη Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων και στους φορείς διαχείρισης του Ε.Π.Α. ομάδες εργασίας, τα μέλη των οποίων δύναται να προέρχονται από τους εμπλεκόμενους φορείς, ορίζεται ο αριθμός των μελών τους, εξειδικεύεται το έργο τους, καθορίζεται η λειτουργία τους και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παρ. 7 του άρθρου 18.

22. Με κοινή απόφαση του αρμόδιου για το Ε.Π.Α. Υπουργού και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται το ύψος της αποζημίωσης των μελών των ομάδων εργασίας της παρ. 7 του άρθρου 18, η οποία κατ' εξαίρεση παρέχεται και στους υπαλλήλους, μη ιδιώτες μέλη των ομάδων εργασίας, και δεν δύναται να υπερβαίνει τα όρια του άρθρου 21 του ν. 4354/2015 (Α' 176).

23. Με κοινή απόφαση του αρμόδιου για το Ε.Π.Α. Υπουργού και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, προσδιορίζονται τα χρηματοδοτικά μέσα, καθορίζονται η διαδικασία και ο τρόπος συμμετοχής και διάθεσης πόρων του Ε.Π.Α. σε αυτά, καθώς και κάθε άλλο ζήτημα

σχετικό με την περ. α) του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 19.

24. Με απόφαση του αρμόδιου για το Ε.Π.Α. Υπουργού καθορίζονται τα είδη των λειτουργικών δαπανών, οι προϋποθέσεις, οι όροι και τα κριτήρια, ιδίως η ύπαρξη χρηματοδότησης από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα ή η επάρκεια ιδίων πόρων, για την κατ' εξαίρεση χρηματοδότηση πάγιων λειτουργικών δαπανών εταιρειών του δημόσιου τομέα κατά την περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143). Με την ίδια απόφαση ορίζονται οι εταιρείες του δημόσιου τομέα κατά την περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 που πληρούν τις προϋποθέσεις του προηγούμενου εδαφίου.

25. Με απόφαση του αρμόδιου για το Ε.Π.Α. Υπουργού, κατόπιν εισήγησης του Γενικού Γραμματέα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης, συμπληρώνονται οι επιλέξιμες δαπάνες για χρηματοδότηση από τα προγράμματα του Ε.Π.Α., σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 20.

26. α) Με απόφαση του αρμόδιου για το Ε.Π.Α. Υπουργού κατόπιν εισήγησης του Γενικού Γραμματέα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης εκδίδεται το Σ.Δ.Ε., σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 22. Με την ίδια απόφαση εξειδικεύονται ο τρόπος και η διαδικασία συμμετοχής των μελών των Μητρώων και Επιμελητηρίων στις διαδικασίες αξιολόγησης της παρ. 3 του άρθρου 23, η διαδικασία και ο τρόπος διενέργειας των μέτρων του άρθρου 26, τα δικαιολογητικά και στοιχεία που απαιτούνται, το ποσοστό και τα είδη των κατανομών των δειγματοληπτικών ελέγχων, η προέλευση των μελών των ομάδων εργασίας και οργάνων ελέγχου από τις κατηγορίες, διακριτές ή και συνδυαστικές της παρ. 4 του άρθρου 26, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα, για την εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 23 και της παρ. 5 του άρθρου 26.

β) Το εγχειρίδιο διαδικασιών, εγκρίνεται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης και αναρτάται στον ιστότοπο του Ε.Π.Α. (epa.gov.gr).

27. α) Με κοινή απόφαση του αρμόδιου για το Ε.Π.Α. Υπουργού και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται το ύψος της αποζημίωσης που καταβάλλεται στους αξιολογητές, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 23, η οποία κατ' εξαίρεση παρέχεται και στους υπαλλήλους, μη ιδιώτες αξιολογητές, και η οποία δεν δύναται να υπερβαίνει τα όρια του άρθρου 21 του ν. 4354/2015.

β) Με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή Περιφερειάρχη αποφασίζεται η ένταξη των έργων στα Τ.Π.Α. και στα Π.Π.Α., για την εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 23. Με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή Περιφερειάρχη τροποποιείται η απόφαση ένταξης, για την εφαρμογή της παρ. 7 του άρθρου 23. Με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού ή Περιφερειάρχη ανακαλείται η απόφαση ένταξης, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 23.

28. Με απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού ή Περιφερειάρχη συστήνονται ομάδες εργασίας ή όργανα ελέγχου της παρ. 3 του άρθρου 26.

29. Με κοινή απόφαση του αρμόδιου για το Ε.Π.Α. Υπουργού και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται το ύψος της καταβαλλόμενης αποζημίωσης στα μέλη των ομάδων εργασίας και των οργάνων ελέγχου της παρ. 3 του άρθρου 26, η οποία κατ' εξαίρεση παρέχεται και στους υπαλλήλους, μη ιδιώτες μέλη των ομάδων ελέγχου και οργάνων ελέγχου, και η οποία δεν δύναται να υπερβαίνει τα όρια του άρθρου 21 του ν. 4354/2015.

30. Με απόφαση του αρμόδιου για το Ε.Π.Α. Υπουργού προεντάσσονται τα έργα της παρ. 1 του άρθρου 30 στο Ε.Π.Α. της εκάστοτε τρέχουσας προγραμματικής περιόδου.

31. Με απόφαση του αρμόδιου για το Ε.Π.Α. Υπουργού, συγκροτείται η επιτροπή παρακολούθησης του άρθρου 38. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται ο τρόπος λειτουργίας της, συγκροτούνται υποεπιτροπές, δύναται να προστεθούν μέλη και ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα.

32. Με απόφαση του αρμόδιου για το Ε.Π.Α. Υπουργού ορίζονται οι δαπάνες ή σσωνος αξίας του δεύτερου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 42.

33. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης ενεργοποιείται η διαδικασία της παρ. 4 του άρθρου 44.

Άρθρο 46

Μεταβατικές διατάξεις Μέρους Α'

1. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 14 του άρθρου 45, ισχύει η υπ' αρ. 43903/27.4.2022 κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του Αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών «Έγκριση Ειδικού Προγράμματος Φυσικών Καταστροφών: στόχοι και σύστημα διαχείρισης» (Β' 2112).

2. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 18 του άρθρου 45 για τον καθορισμό των επιλέξιμων κατηγοριών ενεργειών τεχνικής βοήθειας, και τη δημιουργία και διατήρηση καταλόγων προμηθευτών για την ανάθεση και υλοποίηση ενεργειών τεχνικής βοήθειας του Ε.Π.Α., ισχύουν η υπ' αρ. 4378/15.1.2020 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Έγκριση προγράμματος Τεχνικής Βοήθειας Μεταβατικής Περιόδου του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης, της παρ. 2 του άρθρου 139 του ν. 4635/2019 «Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις» (Α' 167)» (Β' 67), και η υπ' αρ. 26329/11.3.2022 απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασίες Υλοποίησης Ενεργειών Τεχνικής Βοήθειας, Διαδικασίες Δημιουργίας και Διατήρησης Καταλόγων Προμηθευτών για την Ανάθεση και Υλοποίηση Ενεργειών Τεχνικής Βοήθειας του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ)» (Β' 1244).

3. Μέχρι την έκδοση της απόφασης της παρ. 24 του άρθρου 63 του ν. 4914/2022 (Α' 61), ισχύει η υπό στοιχεία 2/68332/ΔΕΠ/16.9.2016 κοινή απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών «Ρυθμίσεις για τις μετακινήσεις στο πλαίσιο ενεργειών Τεχνικής Βοήθειας

του ΕΣΠΑ, συμπεριλαμβανομένων των ΠΑΑ και ΕΠΑΛΘ, του ΕΟΧ και του Μηχανισμού Διευκόλυνσης Συνδέοντας την Ευρώπη» (Β' 2943).

4. Μέχρι την έκδοση του Σ.Δ.Ε. της προγραμματικής περιόδου 2026-2030 του άρθρου 22, και σύμφωνα με την περ. α) της παρ. 26 του άρθρου 45, ισχύουν οι προβλέψεις της υπ' αρ. 62564/4.6.2021 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου. Κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) 2021-2025» (Β' 2442), πλην του άρθρου 14Α αυτής, περί προθεσμίας ανάληψης νομικών δεσμεύσεων και αιτήματος παράτασης.

5. Για τα έργα της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2025, για τα οποία έχει αναληφθεί νομική δέσμευση μετά την παρέλευση δεκαοκτώ (18) μηνών από την ημερομηνία ένταξης, ισχύουν οι προβλέψεις της υπ' αρ. 62564/4.6.2021 απόφασης, πλην του άρθρου 14Α αυτής, περί προθεσμίας ανάληψης νομικών δεσμεύσεων και αιτήματος παράτασης.

Άρθρο 47

Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Α'

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται τα άρθρα 118 έως 124, το άρθρο 126, τα άρθρα 128 έως 139 και το άρθρο 141 του Μέρους ΙΗ' του ν. 4635/2019 (Α' 167), περί Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης, με την επιφύλαξη της παρ. 9 του άρθρου 6 του παρόντος.

ΜΕΡΟΣ Β'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 48

Σκοπός

Σκοπός του Μέρους Β' είναι η ενίσχυση των μηχανισμών παρακολούθησης των χρηματοροών του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Α.Π.Δ.Ε.) και η βελτιστοποίηση του μεσοπρόθεσμου και μακροπρόθεσμου προγραμματισμού του Α.Π.Δ.Ε..

Άρθρο 49

Αντικείμενο

Αντικείμενο του Μέρους Β' είναι:

- α) η ρύθμιση της διαχείρισης των πόρων από συνεισφορές τρίτων,
- β) η σύσταση Παρατηρητηρίου Δημοσίων Επενδύσεων και Αναπτυξιακών Επιπτώσεων για τη βελτιστοποίηση της πρόβλεψης και παρακολούθησης των χρηματοροών και μεγεθών του Α.Π.Δ.Ε., καθώς και της αποτίμησης των επιπτώσεων αυτών,
- γ) η ενίσχυση των μέτρων περιορισμού της επιβάρυνσης των εθνικών πόρων του Α.Π.Δ.Ε. για τη βελτίωση του μεσοπρόθεσμου και μακροπρόθεσμου προγραμματισμού των μεγεθών του Α.Π.Δ.Ε.,

- δ) η περαιτέρω ρύθμιση ζητημάτων που αφορούν σε περιπτώσεις επιβολής δημοσιονομικών διορθώσεων και
- ε) η ρύθμιση ζητημάτων προσωπικού της Ειδικής Υπηρεσίας Προγραμματισμού, Συντονισμού και Παρακολούθησης της υλοποίησης των Χρηματοδοτικών Μηχανισμών Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΥ - ΧΜ ΕΟΧ), της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης, της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας, της Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας Ανώνυμης Εταιρείας και των λοιπών θυγατρικών εταιρειών της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 5140/2024

Άρθρο 50

Μη επιβολή περικοπής ορίου εθνικού σκέλους για δημοσιονομικές διορθώσεις έργων εκτός Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης - Προσθήκη παρ. 6 στο άρθρο 9 του ν. 5140/2024

Στο άρθρο 9 του ν. 5140/2024 (Α' 154), περί ένταξης έργων στο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, προστίθεται παρ. 6 ως εξής:

«6. Σε περίπτωση επιβολής δημοσιονομικής διόρθωσης για πράξη ενταγμένη σε πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από το Α.Π.Δ.Ε. σε φορέα δημοσίου δικαίου στον οποίο δεν επιβάλλεται υποχρέωση ανάκτησης, το ποσό της εν λόγω δημοσιονομικής διόρθωσης δεν δύναται να βαρύνει το όριο πληρωμών του φορέα στο Α.Π.Δ.Ε. σε σκέλος διαφορετικό από αυτό στο οποίο ανήκει το έργο.»

Άρθρο 51

Έργα συνεισφοράς του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων - Προσθήκη άρθρου 12Α στον ν. 5140/2024

Στον ν. 5140/2024 (Α' 154) προστίθεται άρθρο 12Α ως εξής:

«Άρθρο 12Α

Έργα συνεισφοράς του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων

Οι δαπάνες για έργα του Α.Π.Δ.Ε. που καταβάλλονται από πόρους συνεισφορών τρίτων υπολογίζονται πέραν του ετήσιου ορίου προϋπολογισμού του Α.Π.Δ.Ε..»

Άρθρο 52

Παρατηρητήριο Δημόσιων Επενδύσεων και Αναπτυξιακών Αποτελεσμάτων - Προσθήκη άρθρου 29Α στον ν. 5140/2024

Στον ν. 5140/2024 (Α' 154), μετά το άρθρο 29, περιλαμβάνεται το άρθρο 29Α, περί παρακολούθησης του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, προστίθεται άρθρο 29Α ως εξής:

«Άρθρο 29Α

Παρατηρητήριο Δημοσίων Επενδύσεων και Αναπτυξιακών Αποτελεσμάτων

1. Συστήνεται στη Γενική Γραμματεία Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανά-

πτυξης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών το «Παρατηρητήριο Δημοσίων Επενδύσεων και Αναπτυξιακών Αποτελεσμάτων» (Παρατηρητήριο), το οποίο λειτουργεί στο πλαίσιο της Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων και υποστηρίζεται από αυτήν.

2. Στο Παρατηρητήριο ανατίθεται έργο για την παρακολούθηση και πρόβλεψη, σε μακροπρόθεσμο πλαίσιο, των χρηματοροών του Α.Π.Δ.Ε. και των δημοσιονομικών μεγεθών.

3. Κύρια αποστολή του Παρατηρητηρίου είναι η παρακολούθηση, ανάλυση και αξιολόγηση:

- α) της πορείας υλοποίησης των έργων του Α.Π.Δ.Ε.,
- β) της αποδοτικότητας και των αναπτυξιακών αποτελεσμάτων των επενδύσεων του Α.Π.Δ.Ε. στην εθνική και περιφερειακή οικονομία,
- γ) της λειτουργίας και αποτελεσματικότητας των χρηματοδοτικών εργαλείων που αξιοποιεί το Α.Π.Δ.Ε. και της μόχλευσης των σχετικών πόρων,
- δ) της ροής και διάχυσης των δημόσιων επενδυτικών πόρων στην πραγματική οικονομία,
- ε) των δανειακών συμβάσεων που συνάπτονται για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων και έργων του Α.Π.Δ.Ε. και των δανειακών ροών.

4. Οι δράσεις του Παρατηρητηρίου πραγματοποιούνται με ανάθεση έργου, κατόπιν απόφασης του Γενικού Γραμματέα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης, στο διαθέσιμο προσωπικό της Γενικής Γραμματείας Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης. Επιπλέον, για την πραγματοποίηση της αποστολής του, καθώς και για την υποστήριξη της επιστημονικής και τεχνικής επάρκειάς του, στο Παρατηρητήριο δύναται να απασχολούνται εμπειρογνώμονες με σύμβαση ανάθεσης έργου.

5. Το Παρατηρητήριο δύναται να συλλέγει και να επεξεργάζεται στοιχεία από δημόσιους φορείς και οργανισμούς, να συνεργάζεται με εθνικά και ευρωπαϊκά ιδρύματα, να αναπτύσσει βάσεις δεδομένων και δείκτες και να εκδίδει περιοδικές εκθέσεις και αναφορές.

6. Για τη διασφάλιση της επιστημονικής επάρκειας των μεθοδολογιών του Παρατηρητηρίου δύναται να συστήνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή, με τη συμμετοχή ιδίως εκπροσώπων της Τράπεζας της Ελλάδος, της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, όπως και κοινωνικών εταίρων που εμπλέκονται σε θέματα δημοσίων επενδύσεων.»

Άρθρο 53

Εξουσιοδοτικές διατάξεις ν. 5140/2024 - Προσθήκη παρ. 6Α και 15Α στο άρθρο 39 του ν. 5140/2024

1. Στο άρθρο 39 του ν. 5140/2024 (Α' 154), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, προστίθεται παρ. 6Α ως εξής:

«6Α. Με απόφαση του αρμόδιου για το Α.Π.Δ.Ε. Υπουργού καθορίζονται το ύψος του ποσού για τα έργα συ-

νεισφοράς τρίτων κατ' έτος, η διαδικασία καταβολής και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του άρθρου 12Α.»

2. Στο άρθρο 39 του ν. 5140/2024 προστίθεται παρ. 15Α ως εξής:

«15Α. Με απόφαση του αρμόδιου για το Α.Π.Δ.Ε. Υπουργού ρυθμίζονται οι ειδικότερες λεπτομέρειες λειτουργίας του Παρατηρητηρίου του άρθρου 29Α και ιδίως, οι διαδικασίες συλλογής, επεξεργασίας και δημοσιοποίησης στοιχείων, τα πρότυπα δεικτών, οι μορφές των εκθέσεων, οι ενιαίες βάσεις δεδομένων που πρέπει να τηρούνται για τα έργα, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα για την αποτελεσματική λειτουργία του.»

Άρθρο 54

Μέτρα περιορισμού επιβάρυνσης εθνικών πόρων Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων - Προσθήκη άρθρου 56Α στον ν. 5140/2024

Στον ν. 5140/2024 (Α' 154) προστίθεται άρθρο 56Α ως εξής:

«Άρθρο 56Α

Μέτρα περιορισμού επιβάρυνσης εθνικών πόρων Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων

Στις περιπτώσεις συγχρηματοδοτούμενων πράξεων από Προγράμματα του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (Ε.Σ.Π.Α.) για την υλοποίηση των οποίων προκύπτει, ένεκα μη επιλέξιμων δαπανών, η ανάγκη πρόσθετων εθνικών πόρων από το συγχρηματοδοτούμενο Α.Π.Δ.Ε., η έγκριση αυτών πραγματοποιείται με απόφαση του αρμόδιου για το Ε.Σ.Π.Α. Υπουργού κατόπιν εισήγησης του Γενικού Γραμματέα Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ), σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 33 του ν. 4314/2014 (Α' 265). Κατά την εφαρμογή του παρόντος, ο αρμόδιος για το Ε.Σ.Π.Α. Υπουργός δύναται να ζητήσει σχετική εισήγηση και από τον Γενικό Γραμματέα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 55

Θέματα προσωπικού της Ειδικής Υπηρεσίας Προγραμματισμού, Συντονισμού και Παρακολούθησης της υλοποίησης των Χρηματοδοτικών Μηχανισμών Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΥ - ΧΜ ΕΟΧ) - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 53Α ν. 4314/2014

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 53Α του ν. 4314/2014 (Α' 265), περί της σύστασης Ειδικής Υπηρεσίας Προγραμματισμού, Συντονισμού και Παρακολούθησης της υλοποίησης των Χρηματοδοτικών Μηχανισμών Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΥ - ΧΜ ΕΟΧ), καταργείται και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Για τα θέματα προσωπικού και επιλογής Προϊσταμένου της Ειδικής Υπηρεσίας ΧΜ ΕΟΧ εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κεφαλαίου Θ' και του άρθρου 59 του παρόντος νόμου.»

Άρθρο 56

Θέματα προσωπικού της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης - Προσθήκη άρθρου 278Α στον ν. 4738/2020

1. Στον ν. 4738/2020 (Α' 207), προστίθεται άρθρο 278Α ως εξής:

«Άρθρο 278Α

Ζητήματα προσωπικού της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης

1. Με απόφαση του αρμόδιου για την Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού του Ταμείου Ανάκαμψης (ΕΥΣΤΑ) Υπουργού, μόνιμοι δημόσιοι υπάλληλοι ή υπάλληλοι με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου, πλην του προσωπικού της Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων Α.Ε., οι οποίοι υπηρετούν ως αποσπασμένοι στην ΕΥΣΤΑ και συγκεκριμένα στις θέσεις που προβλέπονται στα άρθρα 277 και 278, μετατάσσονται στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κατόπιν αίτησής τους, κατά παρέκκλιση του ν. 4440/2016 (Α' 224), περί ενιαίου συστήματος κινητικότητας στη Δημόσια Διοίκηση και την Τοπική Αυτοδιοίκηση, καθώς και κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, και χωρίς να απαιτείται η παροχή σύμφωνης γνώμης από τον φορέα προέλευσης. Οι υπάλληλοι του πρώτου εδαφίου μετατάσσονται σε κενή οργανική θέση κλάδου της ίδιας ή ανώτερης κατηγορίας με τον βαθμό και το μισθολογικό κλιμάκιο που κατέχουν, την ίδια σχέση εργασίας και με διατήρηση τυχόν προσωπικής διαφοράς στις αποδοχές τους. Αν δεν υφίστανται κενές οργανικές θέσεις, οι μετατάξεις του προηγούμενου εδαφίου συντελούνται σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις, με παράλληλη δέσμευση ισάριθμων οργανικών θέσεων. Οι προσωποπαγείς θέσεις που συστήνονται σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο καταργούνται κατά την με οποιονδήποτε τρόπο οριστική αποχώρηση των υπαλλήλων.

2. Οι ως άνω μετατάξεις ολοκληρώνονται το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από την υποβολή της σχετικής αίτησης, υπό την προϋπόθεση, εντός της ανωτέρω προθεσμίας, κατ' ελάχιστον να έχουν λάβει Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (Κ.Α.Δ.) από το Εθνικό Τυπογραφείο. Σε περίπτωση λήξης των σχετικών αποσπάσεων μετά από την υποβολή αίτησης μετάταξης και πριν από την ολοκλήρωσή της, αυτές παρατείνονται αυτοδίκαια μέχρι την ολοκλήρωση της μετάταξης ή την άπρακτη πάροδο του τριμήνου.

3. Οι υπάλληλοι που μετατάσσονται δυνάμει του παρόντος παραμένουν αποσπασμένοι στην ΕΥΣΤΑ από την ημερομηνία μετάταξης έως την 28η.2.2027, με δυνατότητα περαιτέρω παράτασης των αποσπάσεών τους, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 278. Οι εν λόγω υπάλληλοι παραμένουν αποσπασμένοι στην ΕΥΣΤΑ έως τη λήξη των αποσπάσεών τους, συμπεριλαμβανομένων

τυχόν παρατάσεων, με την επιφύλαξη της παρ. 5 του άρθρου 278.

4. Από την κατάργηση της ΕΥΣΤΑ, το προσωπικό που υπηρετεί στις θέσεις της περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 278, μεταφέρεται αυτοδίκαια σε κενή οργανική θέση στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με το μισθολογικό κλιμάκιο που κατέχει, την ίδια σχέση εργασίας και με διατήρηση τυχόν προσωπικής διαφοράς στις αποδοχές του. Αν δεν υφίστανται κενές οργανικές θέσεις, οι μεταφορές θέσεων του προηγούμενου εδαφίου συντελούνται σε συνιστώμενες προσωποπαγείς θέσεις, με παράλληλη δέσμευση ισάριθμων οργανικών θέσεων. Οι προσωποπαγείς θέσεις που συστήνονται σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο καταργούνται κατά την με οποιονδήποτε τρόπο οριστική αποχώρηση του προσωπικού.»

2. Η ημερομηνία της παρ. 4 του άρθρου 271 του ν. 4738/2020, περί της κατάργησης της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης, μετατίθεται για την 31η.12.2028.

Άρθρο 57

Αποσπάσεις στην Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα και στις άμεσες θυγατρικές της - Αντικατάσταση παρ. 8 άρθρου πέμπτου ν. 3912/2011

Η παρ. 8 του άρθρου πέμπτου του ν. 3912/2011 (Α' 17), περί θεμάτων προσωπικού της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας, αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Επιτρέπεται η απόσπαση στην Εταιρεία και στις άμεσες θυγατρικές της προσωπικού, μόνιμου και με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου, το οποίο διαθέτει αποδεδειγμένη εμπειρία σε θέματα της Εταιρείας, από το Δημόσιο ή νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα, όπως ορίζεται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), εξαιρουμένου του ένστολου προσωπικού του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και του προσωπικού του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής. Η απόσπαση πραγματοποιείται για διάστημα τριών (3) ετών, η οποία μπορεί να παρατείνεται για ίσο χρονικό διάστημα.

Ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση για απόσπαση στην Εταιρεία, η οποία συνοδεύεται από αναλυτικό βιογραφικό σημείωμα και εγκρίνεται από το Διοικητικό της Συμβούλιο, χωρίς να απαιτείται προς τούτο η γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου του φορέα από τον οποίο αποσπάται. Για την απόσπαση εκδίδεται κοινή απόφαση του εποπτεύοντος την Εταιρεία Υπουργού και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού. Οι αποσπάσεις διενεργούνται κατά παρέκκλιση του ν. 4440/2016 (Α' 224), περί του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας στη Δημόσια Διοίκηση και την Τοπική Αυτοδιοίκηση, καθώς και κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, τηρουμένων σε κάθε περίπτωση των διατάξεων της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 4440/2016, περί προϋποθέσεων συμμετοχής, και του άρθρου 32 του ν. 4937/2022 (Α' 106) για το προσωπικό των Σωφρονιστικών Καταστημάτων της Γενικής Γραμματείας Αντεγκληματικής

Πολιτικής του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και με την επιφύλαξη του άρθρου 36 του ν. 4778/2021 (Α' 26), περί μετάταξης και απόσπασης υπαλλήλων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), του άρθρου 35 του ν. 4873/2021 (Α' 248) και της παρ. 1 του άρθρου 177 του ν. 4876/2021 (Α' 251), περί διαφύλαξης στελέχωσης Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού. Το κόστος της μισθοδοσίας βαρύνει την Εταιρεία ή την άμεση θυγατρική της στην οποία αποσπάται το προσωπικό. Ειδικότερα θέματα του προσωπικού που αποσπάται ρυθμίζονται από τον κανονισμό προσωπικού και αποδοχών της Εταιρείας για το οποίο ισχύουν αναλόγως το άρθρο 3 και η παρ. 2 του παρόντος. Η παρούσα εφαρμόζεται και για το προσωπικό που έχει ήδη αποσπαστεί στην Εταιρεία καθώς και για τους δικηγόρους που απασχολούνται με σύμβαση έμμισθης εντολής στον δημόσιο τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014. Η απόσπαση προσωπικού από την ανώνυμη εταιρεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με την επωνυμία «Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων» (Μ.Ο.Δ. Α.Ε.) σύμφωνα με την παρούσα επιτρέπεται κατά παρέκκλιση της περ. ζ) του άρθρου 8 του καταστατικού της Μ.Ο.Δ. Α.Ε., περί στελέχωσης και λειτουργίας, όπως έχει κωδικοποιηθεί με το άρθρο 33 του ν. 3614/2007 (Α' 267).»

Άρθρο 58

**Μετακινήσεις προσωπικού στην εταιρεία
Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών
και Περιουσίας Ανώνυμη Εταιρεία
και στις λοιπές θυγατρικές εταιρείες της -
Τροποποίηση άρθρου 35 ν. 4972/2022**

Στο άρθρο 35 του ν. 4972/2022 (Α' 181), περί μετακινήσεων προσωπικού, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, αα) στο πρώτο εδάφιο μετά τις λέξεις «λοιπές θυγατρικές εταιρείες σε άλλη,» προστίθενται οι λέξεις «καθώς και στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε.» (Ε.Ε.ΣΥ.Π.),», αβ) προστίθεται τέταρτο εδάφιο, β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3, μετά τις λέξεις «μεταξύ των λοιπών θυγατρικών της Ε.Ε.ΣΥ.Π.» προστίθενται οι λέξεις «, καθώς και προς την Ε.Ε.ΣΥ.Π. από τις λοιπές θυγατρικές,» και το άρθρο 35 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 35

Μετακινήσεις προσωπικού

1. Επιτρέπεται η μεταφορά εργαζομένου από μία από τις λοιπές θυγατρικές εταιρείες σε άλλη, καθώς και στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε.» (Ε.Ε.ΣΥ.Π.), ύστερα από:

α) πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος που εκδίδεται με απόφαση του Διευθύνοντος Συμβούλου, ή

β) αίτημα του εργαζομένου.

Προϋπόθεση για τη διενέργεια της μεταφοράς είναι το ποσοστό κάλυψης των οργανικών θέσεων που προβλέπονται στο οργανόγραμμα του φορέα προέλευσης να ανέρχεται σε εξήντα πέντε τοις εκατό (65%) τουλάχιστον

επί του συνόλου των θέσεων. Για τη μεταφορά απαιτείται τα Διοικητικά Συμβούλια και των δύο εταιρειών να αποφασίσουν θετικά. Για τη μεταφορά εργαζομένου στην Ε.Ε.ΣΥ.Π., απαιτείται μόνο απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της.

2. Για τις περιπτώσεις των λοιπών θυγατρικών που συνιστούν όμιλο εταιρειών, οι ενδοομιλικές μετακινήσεις για την υλοποίηση πλάνου αναδιοργάνωσης διενεργούνται με απόφαση των οικείων Διοικητικών Συμβουλίων.

3. Επιτρέπεται ο δανεισμός εργαζομένων με σύμβαση μεταξύ των λοιπών θυγατρικών της Ε.Ε.ΣΥ.Π., καθώς και προς την Ε.Ε.ΣΥ.Π. από τις λοιπές θυγατρικές, για χρονικό διάστημα έως τριών (3) ετών, με δυνατότητα παράτασης άπαξ για ίσο χρονικό διάστημα. Το κόστος της μισθοδοσίας βαρύνει την εταιρεία υποδοχής.

4. Οι λοιπές θυγατρικές της Ε.Ε.ΣΥ.Π. δεν υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας του ν. 4440/2016 (Α' 224). Αιτήσεις που έχουν υποβληθεί στο Ενιαίο Σύστημα Κινητικότητας πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος ολοκληρώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις που ίσχυαν κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης.

5. Το προσωπικό των λοιπών θυγατρικών εταιρειών της Ε.Ε.ΣΥ.Π. δεν μπορεί να αποσπάται σε ιδιαίτερα γραφεία του Κεφαλαίου Ε' του ν. 4622/2019 (Α' 133), σε γραφεία αιρετών σε Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού, στην Προεδρία της Δημοκρατίας ή στο Υπουργείο Εσωτερικών, προκειμένου να διατεθεί, σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 1878/1990 (Α' 33) και τα άρθρα 2 και 3 του ν. 1895/1990 (Α' 116), σε γραφεία Κομμάτων και Βουλευτών της Βουλής των Ελλήνων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, καθώς και στο γραφείο του Έλληνα Επιτρόπου στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.»

Άρθρο 59

**Διόρθωση παροράματος -
Τροποποίηση άρθρου 40 ν. 5233/2025**

Στην παρ. 5 του άρθρου 40 του ν. 5233/2025 (Α' 166), περί οργανωτικής ενίσχυσης της Εθνικής Αρχής Συντονισμού, οι λέξεις «του ν. 4914/2014» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του ν. 4914/2022» και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Μέχρι την έκδοση των υπουργικών αποφάσεων για την εσωτερική διάρθρωση των Ειδικών Υπηρεσιών σύμφωνα με τον παρόντα και την τοποθέτηση των προϊσταμένων των Ειδικών Υπηρεσιών, η οργάνωση και η λειτουργία τους διέπονται από τις ισχύουσες υπουργικές αποφάσεις διάρθρωσης των οικείων Ειδικών Υπηρεσιών του ν. 4914/2022.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Β'

Άρθρο 60

Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Β'

Η παρ. 6Α του άρθρου 278 του ν. 4738/2020 (Α' 207), περί προσωπικού της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης, καταργείται.

ΜΕΡΟΣ Γ'
ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΠΛΗΡΩΜΩΝ
ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΣΤΗΝ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 61
Σκοπός

Σκοπός του Μέρους Γ' είναι η ενίσχυση της διαφάνειας, της λογοδοσίας και της τεχνικής αξιοπιστίας του συστήματος πληρωμών γεωργικών ενισχύσεων, η εναρμόνιση με το ευρωπαϊκό κανονιστικό πλαίσιο για την εφαρμογή της γεωργικής πολιτικής και η διασφάλιση της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης των ενωσιακών πόρων.

Άρθρο 62
Αντικείμενο

Αντικείμενο του Μέρους Γ' είναι η μεταφορά των αρμοδιοτήτων του Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων και η ρύθμιση οργανωτικών, οικονομικών και λειτουργικών θεμάτων που ανακύπτουν από τη μεταφορά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ
ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ
ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ
ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ, ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ, ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ
ΘΕΣΕΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ, ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ
ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΚΚΡΕΜΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΣΤΗΝ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

Άρθρο 63
Μεταφορά αρμοδιοτήτων του Οργανισμού
Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών
Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων
στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων

1. Μεταφέρεται στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (εφεξής «Α.Α.Δ.Ε.») το σύνολο των αρμοδιοτήτων του νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων» (εφεξής: «Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.»), που συστάθηκε ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με το άρθρο 13 του ν. 2637/1998 (Α' 200) και μετατράπηκε σε νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με το Κεφάλαιο Β' του ν. 2732/1999 (Α' 154), με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων που αφορούν σε ζητήματα στρατηγικού σχεδιασμού της κοινής αγροτικής πολιτικής, όπως αυτή ορίζεται στην εθνική και ενωσιακή νομοθεσία, που ασκούνται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Οι αρμοδιότητες που μεταφέρονται σύμφωνα με το παρόν ασκούνται από τον Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., ο οποίος μπορεί να τις μεταβιβάζει σε όργανα της Α.Α.Δ.Ε. ή να αναθέτει σε αυτά την εξουσία τελικής υπογραφής, εφαρμοζόμενης της παρ. 6 του αρ-

θρου 14 του ν. 4389/2016 (Α' 94), περί αρμοδιοτήτων του Διοικητή και των Υποδιοικητών της Α.Α.Δ.Ε..

2. Οι πάσης φύσεως διαπιστεύσεις, συμπεριλαμβανομένης της διαπίστευσης του οργανισμού πληρωμών, σύμφωνα με το άρθρο 9 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 2021, σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013 (L 435), άδειες, εγκρίσεις ή πιστοποιήσεις, που έχει λάβει ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. από εθνικές αρχές ή από υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την εκπλήρωση των σκοπών του, ισχύουν χωρίς άλλη διατύπωση υπέρ της Α.Α.Δ.Ε. στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που μεταφέρονται με το παρόν. Η Α.Α.Δ.Ε., επιπρόσθετα προς τις αρμοδιότητες που ασκεί βάσει του ν. 4389/2016, αποτελεί τον διαπιστευμένο Οργανισμό Πληρωμών της Ελλάδας ασκώντας τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία και, ιδίως, στο άρθρο 9 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 2021, σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013 (L 435), του κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 2022/127 της Επιτροπής, της 7ης Δεκεμβρίου 2021, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με κανόνες για τους οργανισμούς πληρωμών και άλλους οργανισμούς, τη δημοσιονομική διαχείριση, την εκκαθάριση λογαριασμών, τις εγγυήσεις και τη χρήση του ευρώ (L 20) και του άρθρου 16 του ν. 4914/2022 (Α' 61), περί του Οργανισμού Πληρωμών.

3. Ως αρμόδια Αρχή Διαπίστευσης του άρθρου 8 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116, ορίζεται ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρεται ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ως Αρχή Διαπίστευσης του άρθρου 8 του ως άνω Κανονισμού, νοείται εφεξής ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζεται η οργανική μονάδα του Υπουργείου που ασκεί τις αρμοδιότητες της Αρχής Διαπίστευσης.

4. Καθόντο Οργανισμού Πιστοποίησης της Α.Α.Δ.Ε. ως Οργανισμού Πληρωμών κατά το άρθρο 12 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116 ασκεί η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (Ε.Δ.ΕΛ.), σύμφωνα με το άρθρο 19 του ν. 4914/2022, περί του οργανισμού πιστοποίησης για το στρατηγικό σχέδιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, η οποία είναι αρμόδια επί του συνόλου των δαπανών που υπάγονται στην αρμοδιότητα του Οργανισμού Πληρωμών, ανεξαρτήτως αν αυτές εντάσσονται ή όχι στο Στρατηγικό Σχέδιο της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής.

5. Συλλογικά όργανα του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. που υφίστανται μέχρι και την έναρξη ισχύος του παρόντος, αποτελούν συλλογικά όργανα της Α.Α.Δ.Ε., με την επιφύλαξη της περ. γ) του άρθρου 80, τα οποία ο Διοικητής της Α.Α.Δ.Ε. δύναται να ανασυγκροτεί, απορροφά ή συγχωνεύει.

6. Όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρονται οι όροι ο «Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.», ο «Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου

Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων», ο «Οργανισμός Πληρωμών και οι υπηρεσίες αυτού» νοείται η Α.Α.Δ.Ε. και όπου γίνεται μνεία στον «Πρόεδρο του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.» ή τον «Πρόεδρο του Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων» ή στο «Διοικητικό Συμβούλιο του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.» νοείται ο Διοικητής της Α.Α.Δ.Ε. ή το όργανο στο οποίο μεταβιβάζεται με απόφαση του Διοικητή οι σχετικές αρμοδιότητες.

Άρθρο 64

Μεταφορά οργανικών θέσεων, υπηρεσιακών μονάδων και προσωπικού

1. Το σύνολο των οργανικών θέσεων, υπηρεσιακών μονάδων και προσωπικού του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. μεταφέρεται στην Α.Α.Δ.Ε.. Το προσωπικό που μεταφέρεται παρέχει τις υπηρεσίες του στην Α.Α.Δ.Ε., με την ίδια σχέση εργασίας. Οι οργανικές θέσεις του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., οι οποίες είναι κενές κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, μεταφέρονται στην Α.Α.Δ.Ε. και μετατρέπονται σε θέσεις δημοσίου δικαίου, σύμφωνα με τον Οργανισμό της Α.Α.Δ.Ε..

2. Στην Α.Α.Δ.Ε. μεταφέρονται και οι δικηγόροι με σύμβαση έμμισθης εντολής, οι οποίοι συνεχίζουν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους επί θεμάτων που άπτονται των αρμοδιοτήτων που μεταφέρονται με το άρθρο 63 και των συναφών ζητημάτων, με την επιφύλαξη του άρθρου 4 του ν. 4831/2021 (Α' 170), περί αρμοδιοτήτων του Ν.Σ.Κ..

3. Οι συμβάσεις του μεταφερόμενου προσωπικού με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου, καθώς και των υπηρετούντων ωφελούμενων Προγράμματος της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης, εξακολουθούν να ισχύουν έως τη λύση τους, με οποιονδήποτε τρόπο, με δυνατότητα ετήσιας παράτασης.

4. Οι αποσπάσεις προσωπικού του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. σε άλλους φορείς, καθώς και προσωπικού από άλλους φορείς στον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., διατηρούνται σε ισχύ έως τη λήξη τους, με δυνατότητα διακοπής αυτών, για εξαιρετικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος. Ομοίως, διατηρούνται σε ισχύ αποσπάσεις που ισχύουν εντός του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, με δυνατότητα διακοπής αυτών.

5. Το μεταφερόμενο, σύμφωνα με το παρόν, προσωπικό διατηρεί το ασφαλιστικό καθεστώς, στο οποίο υπαγόταν, πριν από τη μεταφορά του. Αν κάποιος από το ως άνω προσωπικό επιθυμεί να μεταβεί στο καθεστώς ασφάλισης της θέσης στην οποία μεταφέρεται, εφαρμόζεται η παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 3408/2005 (Α' 272).

6. Η κατάταξη του μεταφερόμενου προσωπικού σε βαθμούς και μισθολογικά κλιμάκια γίνεται ανάλογα με τον χρόνο υπηρεσίας τους, ο οποίος έχει διανυθεί στον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., καθώς και τον συνολικό χρόνο προϋπηρεσίας για μισθολογική εξέλιξη που έχει αναγνωρισθεί από τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., λαμβανομένων υπόψη και των διατάξεων του ν. 4354/2015 (Α' 176). Μέχρι την ολοκλήρωση της κατάταξής του, το προσωπικό διατηρεί το μισθολογικό κλιμάκιο που κατέχει, την προσωπική διαφορά, καθώς και άλλα επιδόματα, που προβλέπονται στον ν. 4354/2015. Αν μετά την κατάταξή του, το μισθο-

λογικό κλιμάκιο, η προσωπική διαφορά και τα λοιπά επιδόματα του ν. 4354/2015, πλην του επιδόματος θέσης ευθύνης και της οικογενειακής παροχής, που λάμβανε, υπερβαίνουν τις αντίστοιχες αποδοχές του, μετά τη νέα κατάταξη, οι υπερβάλλουσες αποδοχές διατηρούνται ως προσωπική διαφορά.

7. Απαγορεύεται οποιαδήποτε συμμετοχή του μεταφερόμενου προσωπικού σε οποιασδήποτε μορφής εμπορική εταιρεία. Το μεταφερόμενο προσωπικό υποβάλλει, το αργότερο μέχρι την 1η.2.2026, υπεύθυνη δήλωση προς την αρμόδια Διεύθυνση της Α.Α.Δ.Ε. αν ασκεί ιδιωτικό έργο ή εργασία με αμοιβή. Η Α.Α.Δ.Ε. εξετάζει αμελλητί τις περιπτώσεις αυτές και αξιολογεί τη συνέχιση ή τη διακοπή, κατόπιν ειδικώς αιτιολογημένης απόφασης του Διοικητή της, της χορηγηθείσας από τη διοίκηση του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. άδειας.

8. Κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, το μεταφερόμενο, με το παρόν, προσωπικό εξαιρείται από διαδικασίες κινητικότητας σε φορείς εκτός Α.Α.Δ.Ε. για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, με δυνατότητα παράτασης του κωλύματος συμμετοχής σε διαδικασίες κινητικότητας. Το κατά τα ανωτέρω μεταφερόμενο προσωπικό του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. δεν μετέχει με αίτησή του σε διαδικασίες εσωτερικής κινητικότητας της Α.Α.Δ.Ε. για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Το μεταφερόμενο προσωπικό δύναται να μετατίθεται ή να αποσπάται εντός της Α.Α.Δ.Ε., για υπηρεσιακούς λόγους, εντός τριετίας από την έναρξη ισχύος του παρόντος με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε..

9. Όλες οι εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος διαδικασίες προσλήψεων υπαλλήλων στον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. ολοκληρώνονται από την Α.Α.Δ.Ε., στην οποία περιέρχονται και τα σχετικά αρχεία, τόσο σε φυσική όσο και σε ψηφιακή μορφή.

10. Υπολειπόμενες άδειες του μεταφερόμενου ελεγκτικού προσωπικού του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. έτους 2024, που δεν χορηγήθηκαν κατά το έτος 2025, δύνανται να μεταφερθούν στο έτος 2026.

11. Κεκτημένα δικαιώματα των άρθρων 1 και 2 του α.ν. 513/1968 (Α' 186), περί καταβολής αποζημίωσης στους συνταξιοδοτούμενους υπαλλήλους νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, όπως αυτά έχουν διαμορφωθεί μέχρι την 31η.12.2025, δεν θίγονται. Η δαπάνη για την καταβολή της αποζημίωσης του πρώτου εδαφίου στο προσωπικό που μεταφέρεται με το παρόν καλύπτεται από τα ταμειακά διαθέσιμα της παρ. 12 και καταβάλλεται από την Α.Α.Δ.Ε. κατά τον χρόνο απόλυσης λόγω συνταξιοδότησης του προσωπικού αυτού, υπολογισμένης μέχρι την 31η.12.2025, υπό τον όρο συμπλήρωσης των σχετικών προϋποθέσεων και όχι νωρίτερα από την 31η.12.2026. Ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. οφείλει, εντός δέκα (10) ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, να διαθέσει στην Α.Α.Δ.Ε. πίνακα, ο οποίος περιλαμβάνει τα δικαιώματα μέχρι την 31η.12.2025. Σε περίπτωση μη επάρκειας των μεταφερόμενων ταμειακών διαθεσίμων και εξάντλησης του υπολοίπου του ειδικού λογαριασμού της παρ. 12 για την κάλυψη των υποχρεώσεων του πα-

ρόντος, η προκύπτουσα δαπάνη καλύπτεται με ενίσχυση του προϋπολογισμού της Α.Α.Δ.Ε. με την απόφαση της παρ. 1 του άρθρου 78. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος το σχετικό δικαίωμα και οι αναφερόμενες κρατήσεις των άρθρων 1 και 2 του α.ν. 513/1968 παύουν να υφίστανται.

12. Τα ταμειακά διαθέσιμα του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., που αφορούν στην αποζημίωση των αποχωρούντων με βάση τον α.ν. 513/1968 μεταφέρονται στην Α.Α.Δ.Ε. και κατατίθενται σε ειδικό προς τούτο λογαριασμό, που συστήνεται στην Τράπεζα της Ελλάδος, υπό τη διαχείριση και εποπτεία της Α.Α.Δ.Ε., από τον οποίο αναλαμβάνονται και καταβάλλονται οι αποζημιώσεις της παρ. 11 του παρόντος.

13. Στον τακτικό προϋπολογισμό της Α.Α.Δ.Ε. έτους 2026 και για κάθε επόμενο έτος εγγράφονται οι απαιτούμενες πιστώσεις για την κάλυψη των αποδοχών, των λειτουργικών δαπανών, της προμήθειας παγίων και λοιπών δαπανών, που απαιτούνται για την άσκηση των μεταφερόμενων αρμοδιοτήτων του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. στην Α.Α.Δ.Ε.. Ομοίως, στο εθνικό σκέλος του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών του έτους 2026 και για κάθε επόμενο έτος, εγγράφονται οι απαιτούμενες πιστώσεις για τη χρηματοδότηση έργων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. που μεταφέρονται στην Α.Α.Δ.Ε., σε συνέχεια ένταξης αυτών στο Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, στα οποία η Α.Α.Δ.Ε. ορίζεται ως δικαιούχος, φορέας υλοποίησης ή λειτουργίας.

14. Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε.:

- α) δύναται να παρατείνεται για ένα (1) έτος, η διάρκεια των συμβάσεων της παρ. 3,
- β) δύναται να διακοπούν οι αποσπάσεις, προς και από τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. της παρ. 4,
- γ) δύναται να παρατείνεται το χρονικό διάστημα εξαιρέσης από διαδικασίες κινητικότητας της παρ. 8,
- δ) ρυθμίζονται η διαδικασία και όλα τα ειδικότερα ζητήματα που αφορούν στη μεταφορά στην Α.Α.Δ.Ε. των υπηρεσιών, αρμοδιοτήτων, πιστώσεων, οργανικών θέσεων, προσωπικού, καθώς και στην κατανομή των μεταφερόμενων κενών θέσεων του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. στις οργανικές μονάδες της Α.Α.Δ.Ε., σύμφωνα με τις υπηρεσιακές της ανάγκες.

Άρθρο 65

Μεταφορά περιουσιακών στοιχείων, δικαιωμάτων, απαιτήσεων και ρύθμιση λοιπών εννόμων σχέσεων

1. Στην Α.Α.Δ.Ε. περιέρχονται: α) το σύνολο των πάγιων περιουσιακών στοιχείων του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., χωρίς να απαιτείται καμία περαιτέρω διατύπωση, διοικητική άδεια, έγκριση, βεβαίωση, υπεύθυνη δήλωση, πιστοποιητικό ή σχεδιάγραμμα και β) τα πάσης φύσεως δικαιώματα του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., οι απαιτήσεις και αξιώσεις του, καθώς και τα κάθε είδους άυλα περιουσιακά του στοιχεία, φυσικά και ηλεκτρονικά αρχεία, τα λογισμικά και πληροφορικά συστήματα, χωρίς καμία άλλη διατύπωση.

2. Οι κάθε είδους, τύπου, φύσεως και περιεχομένου δικαιοπραξίες που έχουν συναφθεί ή προκληρυχθεί μέχρι

την έναρξη ισχύος του παρόντος και είναι σε ισχύ, στις οποίες συμβαλλόμενο μέρος είναι ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., συνεχίζονται από και στο όνομα της Α.Α.Δ.Ε., χωρίς το άλλο ή τα άλλα συμβαλλόμενα μέρη, ή τρίτος να δικαιούται να ζητήσει για τον λόγο αυτό τη λύση των ανωτέρω δικαιοπρασιών ή να μην εκπληρώσει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από αυτές.

3. Η Α.Α.Δ.Ε. δεν ευθύνεται έναντι τρίτων για προμήθειες και υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των συμβάσεων μίσθωσης, που έχουν ανατεθεί ή συναφθεί αντίστοιχα, έως την 31 η.12.2025 και για τις οποίες διαπιστώνονται πλημμέλειες ως προς την ανάθεση, εκτέλεση ή εκκαθάριση της σύμβασης. Εντός είκοσι τεσσάρων (24) μηνών, από την έναρξη ισχύος του παρόντος, οι δικαιοπραξίες της παρ. 2 δύναται να καταγγέλλονται αζημίως από την Α.Α.Δ.Ε. με μόνη υποχρέωση την καταβολή του μέρους της αμοιβής που αντιστοιχεί στις παρασχεθείσες μέχρι τον χρόνο καταγγελίας υπηρεσίες.

4. Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. ρυθμίζονται η διαδικασία και όλα τα ειδικότερα ζητήματα που αφορούν στη μεταφορά στην Α.Α.Δ.Ε. πάσης φύσεως περιουσιακών στοιχείων, υλικοτεχνικού εξοπλισμού, φυσικών και ηλεκτρονικών αρχείων του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε..

Άρθρο 66

Μεταφορά εκκρεμών υποθέσεων

1. Εκκρεμείς, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, διαδικασίες διαγωνισμών έργων, προμηθειών ή υπηρεσιών, καθώς και διαγωνιστικές διαδικασίες του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. αναλαμβάνονται και συνεχίζονται από την Α.Α.Δ.Ε., σύμφωνα με τους όρους των οικείων διαγωνιστικών τευχών και τη νομοθεσία από την οποία διέπονταν κατά τον χρόνο προκήρυξής τους.

2. Εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος δίκες ή άλλες διαδικασίες επίλυσης διαφορών του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. συνεχίζονται αυτοδικαίως από και στο όνομα της Α.Α.Δ.Ε., χωρίς να επέρχεται διακοπή ή κατάργησή τους και χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε ειδικότερη, δικαστική ή εξώδικη, ενέργεια.

3. Εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος έρευνες ευρωπαϊκών ή εθνικών οργάνων στο πλαίσιο των μεταφερόμενων με το παρόν αρμοδιοτήτων του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. συνεχίζονται αυτοδικαίως από και στο όνομα της Α.Α.Δ.Ε., χωρίς να επέρχεται διακοπή ή κατάργησή τους και χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε ειδικότερη, δικαστική ή εξώδικη, ενέργεια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΩΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

Άρθρο 67

Ζητήματα συναρμοδιότητας της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων για την έκδοση κανονιστικών πράξεων και αποφάσεων

Με κοινή απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. εκδίδονται κανονιστικές πράξεις και αποφάσεις, που άπτονται

του στρατηγικού σχεδιασμού της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής και σχετίζονται με τις μεταφερόμενες με το παρόν αρμοδιότητες. Η διαδικασία του πρώτου εδαφίου εφαρμόζεται αναλόγως και για την έκδοση κανονιστικών πράξεων ή αποφάσεων λοιπών Υπουργείων, όταν αφορούν σε ζητήματα αρμοδιότητάς τους, που σχετίζονται με τις μεταφερόμενες με το παρόν αρμοδιότητες του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε..

Άρθρο 68

Νομική υποστήριξη και συνδρομή

1. Το Ειδικό Γραφείο Ενωσιακού Δικαίου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, που λειτουργεί στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και παρέχει μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, νομική συνδρομή στον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. σε θέματα αρμοδιότητάς του, συνεχίζει να παρέχει τις υπηρεσίες του στην Α.Α.Δ.Ε., αναφορικά με ερωτήματα και αιτήματα που ανακύπτουν από τις μεταφερόμενες σε αυτή αρμοδιότητες.

2. Η νομική και δικαστική υποστήριξη των υποθέσεων της Α.Α.Δ.Ε. κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων που μεταφέρονται σε αυτήν με το παρόν ή της ανατίθενται ως Οργανισμού Πληρωμών κατά την έννοια του άρθρου 9 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116, ενώπιον των οργάνων και οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Δικαστηρίων της, διεξάγεται από τον Θεματικό Σχηματισμό υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Δικαστηρίων της, του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και Δικαστηρίων της αλλοδαπής του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Η μικτή επιτροπή νομικής και νομοτεχνικής υποστήριξης της παρ. 3 του άρθρου 17 του ν. 2637/1998 (Α' 200), περί νομικής συνδρομής, μεταφέρεται στην Α.Α.Δ.Ε..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΕΙΔΙΚΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Άρθρο 69

Ρυθμίσεις σχετικά με τη διαχείριση του Ειδικού Λογαριασμού Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων - Αναμόρφωση διαδικασίας επιστροφής παρανόμως και αχρεωστήτως καταβληθέντων - Εξουσιοδοτική διάταξη - Αντικατάσταση άρθρου 28 ν. 2520/1997

Το άρθρο 28 του ν. 2520/1997 (Α' 173), περί θεμάτων σχετικών με τη διαχείριση του Ειδικού Λογαριασμού Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων (Ε.Λ.Ε.Γ.Ε.Π.) και την επιστροφή παρανόμως και αχρεωστήτως καταβληθέντων, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 28

Θέματα σχετικά με τη διαχείριση του Ειδικού Λογαριασμού Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων (Ε.Λ.Ε.Γ.Ε.Π.) - Επιστροφή παρανόμως και αχρεωστήτως καταβληθέντων - Εξουσιοδοτική διάταξη

1. Αν διαπιστωθεί παράνομη ή αχρεώστητη καταβολή, λόγω μη τήρησης ενωσιακών ή εθνικών διατάξεων,

σε βάρος του Ειδικού Λογαριασμού Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων (Ε.Λ.Ε.Γ.Ε.Π.), η αρμόδια για την έγκριση πληρωμής οργανική μονάδα της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.):

α) Καλεί με έγγραφη πρόσκληση τον ενδιαφερόμενο να διατυπώσει, μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών, που μπορεί να παραταθεί μία (1) μόνο φορά και μέχρι δέκα (10) ημέρες, τις έγγραφες παρατηρήσεις του και να προσκομίσει συμπληρωματικά στοιχεία. Η πρόσκληση κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο με ψηφιακά μέσα, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 2, καθώς και στην αρμόδια υπηρεσία για την τήρηση του αρχείου οφειλετών,

β) συντάσσει, μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών έκθεσης ελέγχου για τη νομιμότητα ή μη της πληρωμής, αφού εξετάσει τις έγγραφες παρατηρήσεις και τα προσκομιθέντα στοιχεία. Στην έκθεση αναφέρονται οι λόγοι του αδικαιολόγητου ή μη της διενεργηθείσας δαπάνης, το ύψος του προς επιστροφή ποσού και ο τρόπος υπολογισμού αυτού. Εφόσον από ενωσιακές ή εθνικές διατάξεις προβλέπεται στην εξεταζόμενη περίπτωση η επιβολή διοικητικών κυρώσεων, στην έκθεση αναφέρονται το είδος των επιβαλλόμενων διοικητικών κυρώσεων, το ύψος των χρηματικών ποινών και προστίμων, καθώς και ο τρόπος υπολογισμού τους. Αν η αναγνώριση και η εκκαθάριση της δαπάνης, για την οποία διαπιστώθηκε παράνομη ή αχρεώστητη καταβολή, ενεργείται από τις υπηρεσίες στις οποίες έχει ανατεθεί η έγκριση της πληρωμής, με βάση την παρ. 8, η προβλεπόμενη διαδικασία στις περ. α) και β) τηρείται από τους φορείς του παρόντος εδαφίου, οι οποίοι συντάσσουν την έκθεση ελέγχου και την υποβάλλουν στην αναφερόμενη στο πρώτο εδάφιο υπηρεσία για την περαιτέρω διαβίβασή της στην Α.Α.Δ.Ε.. Εφόσον, βάσει του περιεχομένου της έκθεσης ελέγχου, συντρέχει περίπτωση αδικαιολόγητης πληρωμής, ο Διοικητής της Α.Α.Δ.Ε. εκδίδει απόφαση με την οποία διατάσσεται η επιστροφή από τον εισπράξαντα των αδικαιολογήτως καταβληθέντων ποσών, προσαυξημένων με τους προβλεπόμενους τόκους κατά τα αναφερόμενα στο παρόν. Σε περίπτωση που από την εθνική ή ενωσιακή νομοθεσία προβλέπεται και επιβολή διοικητικών κυρώσεων, εκδίδει σχετική απόφαση ανεξάρτητη της προηγούμενης. Τα ποσά που έχουν καταβληθεί αδικαιολογήτως επιστρέφονται εντόκως, με επιτόκιο ίσο προς το μισό του επιτοκίου των έντοκων γραμματίων του Δημοσίου ετήσιας διάρκειας το οποίο ισχύει, όταν εκδίδεται η απόφαση για την επιστροφή. Με την επιφύλαξη του ενωσιακού δικαίου, οι τόκοι υπολογίζονται από την επομένη της επίδοσης της πρόσκλησης της περ. α), αν όμως αποδεικνύεται ότι ο υπόχρεος γνωρίζει τον παράνομο χαρακτήρα της καταβολής των ανωτέρω ποσών, οι τόκοι υπολογίζονται από την ημέρα που εισπράχθηκαν τα ποσά, τα οποία έχουν καταβληθεί αδικαιολογήτως.

2. Οι αποφάσεις του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. που εκδίδονται βάσει της παρ. 1 αποτελούν νόμιμο τίτλο είσπραξης και εκτός από τα απαραίτητα για κάθε διοικητική πράξη στοιχεία περιέχουν:

α) το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία του υπόχρεου, β) τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου,

γ) την αιτιολογία της απόφασης,

δ) μνεία περί των ειδικών δικονομικών διατάξεων της παρ. 6 και

ε) πρόσκληση προς τον υπόχρεο να προσέλθει και να καταβάλει οικειοθελώς το αναγραφόμενο στην απόφαση χρηματικό ποσό, σύμφωνα με την παρ. 3, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την ημέρα της κοινοποίησης.

Οι αποφάσεις αυτές συνοδεύονται από επίσημο αντίγραφο της έκθεσης ελέγχου της περ. β) της παρ. 1. Οι αποφάσεις της παρ. 1 κοινοποιούνται με ψηφιακά μέσα, σύμφωνα με το άρθρο 5 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α' 58).

3. Μετά την επίδοση της απόφασης, ο υπόχρεος οφείλει να καταθέσει, μέσα στην προθεσμία που έχει ταχθεί, το ποσό που αναγράφεται στην απόφαση και να προσκομίσει αμέσως το παραστατικό της κατάθεσης στην αρμόδια υπηρεσία. Σε περίπτωση μη καταβολής του απαιτούμενου ποσού, αυτό βεβαιώνεται στην αρμόδια για τη φορολογία εισοδήματος Δ.Ο.Υ. ή ΚΕ.Β.ΕΙΣ. του υπόχρεου, εισπράττεται κατά τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190) και αποδίδεται στον Ειδικό Λογαριασμό Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων (Ε.Λ.Ε.ΓΕ.Π.). Το ποσό που βεβαιώνεται περιλαμβάνει και τόκους, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 1 και αποδίδεται στον Ε.Λ.Ε.ΓΕ.Π..

4. Εφόσον υπάρχει άλλη αναγνωρισμένη και εκκαθαρισμένη απαίτηση του οφειλέτη σε βάρος του Ε.Λ.Ε.ΓΕ.Π. από οποιοδήποτε καθεστώς ή πηγή προέλευσης, η αρμόδια υπηρεσία για την έγκριση της πληρωμής συμφωνεί το αντίστοιχο ποσό και κοινοποιεί την πράξη συμφωνισμού στον υπόχρεο, καθώς και στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. ή ΚΕ.Β.ΕΙΣ., αν το οφειλόμενο ποσό βεβαιώθηκε σε αυτή.

5. Τα φυσικά πρόσωπα που ήταν διευθυντές, διαχειριστές ή διευθύνοντες σύμβουλοι και γενικώς εντεταλμένοι στη διοίκηση νομικού προσώπου κατά τον χρόνο εισπράξης της αδικαιολόγητης σε βάρος του Ε.Λ.Ε.ΓΕ.Π. δαπάνης, ευθύνονται ατομικά και εις ολόκληρον, με το νομικό πρόσωπο, για την πληρωμή των οφειλομένων, σύμφωνα με την προαναφερόμενη απόφαση. Για τα εις ολόκληρον ευθυνόμενα φυσικά πρόσωπα ισχύει η περ. α) της παρ. 1. Σε περίπτωση συγχώνευσης νομικών προσώπων, ευθύνεται εις ολόκληρον και το νέο νομικό πρόσωπο, που προέκυψε από τη συγχώνευση, ανεξάρτητα από τον χρόνο της αδικαιολόγητης καταβολής.

6. Κατά των αποφάσεων της παρ. 2 του παρόντος, ο υπόχρεος δικαιούται να ασκήσει έφεση ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4700/2020 (Α' 127).

7. Σε περιπτώσεις, οι οποίες προκαλούν δαπάνη σε βάρος του Ε.Λ.Ε.ΓΕ.Π. και αναφέρονται σε συμβάσεις που έχουν καταρτισθεί μεταξύ του ελληνικού Δημοσίου και ιδιωτών και αφορούν εφαρμογή πολιτικών επί των ενωσιακών αποθεμάτων γεωργικών προϊόντων στην Ελλάδα, που προέρχονται από την άσκηση παρεμβάσεων, καθώς και εφαρμογή διαφόρων προγραμμάτων βοήθειας τροφίμων προς τρίτες χώρες ή προγραμμάτων δωρεάν διανομής τροφίμων στους άπορους της χώρας ή άλλων προγραμμάτων κατ'εφαρμογή ενωσιακών κανονισμών,

ακολουθείται διαδικασία αναφορικά με την ανάθεση του έργου, τις σχετικές διακηρύξεις και τις καταρτισθείσες συμβάσεις, η οποία καθορίζεται με κοινή απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού. Οι συμβάσεις του πρώτου εδαφίου καταρτίζονται εγγράφως, άλλως είναι άκυρες. Σε περιπτώσεις επιβολής καταλογισμών και προστίμων ή κατάπτωσης ποινικών ρητρών για την είσπραξη των βεβαιούμενων χρηματικών ποσών εφαρμόζεται, εφόσον συντρέχει λόγος, και η παρ. 5.

8. Η αρμοδιότητα του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. προς έκδοση αποφάσεων αναζήτησης παρανόμως ή αχρεωστήτως καταβληθέντων χρηματικών ποσών, καθώς και επιβολής χρηματικών ποινών και προστίμων, δύναται να εκχωρείται, εν όλω ή εν μέρει, με απόφασή του, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, σε όργανα εκτός της Α.Α.Δ.Ε., στα οποία έχει ανατεθεί η αναγνώριση και εκκαθάριση δαπανών σε βάρος του Ε.Λ.Ε.ΓΕ.Π..

9. Μη νόμιμες δαπάνες σε βάρος του Ε.Λ.Ε.ΓΕ.Π., οι οποίες πραγματοποιήθηκαν με εντολή πληρωμής, καταλογίζονται με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., σε βάρος των δημοσιονομικών υπεύθυνων προσώπων των άρθρων 142 και 143 του ν. 4820/2021 (Α' 130). Οι ανωτέρω καταλογιστικές πράξεις προσβάλλονται με έφεση ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Τα έσοδα που προέρχονται από την επιβολή των κυρώσεων αποτελούν δημόσια έσοδα που βεβαιώνονται και εισπράττονται, σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων.

10. Ο Διοικητής της Α.Α.Δ.Ε. μπορεί, με απόφασή του, να συνιστά επιτροπές που αποτελούνται από υπαλλήλους της Α.Α.Δ.Ε. και να τους αναθέτει τον έλεγχο των δαπανών ή των λογαριασμών, σχετικών με τη διαχείριση των εθνικών και ενωσιακών κεφαλαίων που αφορούν στην εφαρμογή κάθε είδους ρυθμίσεων στον τομέα των εισαγωγών και εξαγωγών γεωργικών προϊόντων, καθώς και στην εφαρμογή διαφόρων προγραμμάτων βοήθειας τροφίμων προς τρίτες χώρες ή προγραμμάτων δωρεάν διανομής τροφίμων στους άπορους της χώρας ή άλλων προγραμμάτων κατ'εφαρμογή ενωσιακών Κανονισμών. Σε περίπτωση που κρίνεται αναγκαία για τη διενέργεια του ελέγχου η συμμετοχή υπαλλήλων υπηρεσιών υπουργείων, η συγκρότηση αυτών καθορίζεται με κοινή απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού.

11. Το Ειδικό Γραφείο Ενωσιακού Δικαίου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, το οποίο έχει συσταθεί με την παρ. 10 του άρθρου 14 του ν. 2227/1994 (Α' 129), είναι αυτοτελές και ασχολείται με την παροχή νομικής και δικαστικής συνδρομής σύμφωνα με τις περί Νομικού Συμβουλίου του Κράτους διατάξεις, ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων, στις υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, σε θέματα ερμηνείας και εφαρμογής του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον γεωργικό τομέα, καθώς και στην Α.Α.Δ.Ε. σε θέματα που αφορούν τη λειτουργία και διαχείριση του Ε.Λ.Ε.ΓΕ.Π.. Η νομική και δικαστική υποστήριξη, ενώπιον των οργάνων και οργανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Δικαστηρίων της, διεξάγεται από τον Θεματικό Σχηματισμό

υποθέσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Δικαστηρίων της, του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και Δικαστηρίων της αλλοδαπής του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

12. Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. μπορεί να καθορίζονται, κατά παρέκκλιση του άρθρου 5 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, ειδικότερα τεχνικά και λεπτομερειακά θέματα για την εφαρμογή της ηλεκτρονικής κοινοποίησης, τη δημιουργία πιστοποιητικού παραλαβής και την αίτηση ή συγκατάθεση των διοικουμένων.»

Άρθρο 70

Σύσταση Ειδικού Λογαριασμού Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων στο πεδίο της αγροτικής πολιτικής - Αναμόρφωση διαδικασίας κατάρτισης προϋπολογισμού του Ειδικού Λογαριασμού Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων - Τροποποίηση παρ. 1 και αντικατάσταση παρ. 3 άρθρου 26 ν. 992/1979

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 26 του ν. 992/1979 (Α' 280), περί σύστασης και λειτουργίας λογαριασμών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) το κείμενο μεταφέρεται από την καθαρεύουσα στη δημοτική γλώσσα, β) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «Γεωργικής πολιτικής στον τομέα των εγγυήσεων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «αγροτικής πολιτικής» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Συνιστάται εκτός κρατικού προϋπολογισμού ειδικός λογαριασμός με την ονομασία «Ειδικός Λογαριασμός Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων». Σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού του λογαριασμού αυτού καταβάλλονται όλες οι δαπάνες που προκαλούνται από την εφαρμογή της αγροτικής πολιτικής.»

2. Η παρ. 3 του άρθρου 26 του ν. 992/1979 αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Ο προϋπολογισμός του λογαριασμού της παρ. 1 καταρτίζεται από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) και:

α) αν δεν μεταβάλλεται το δημοσιονομικό αποτέλεσμα του προϋπολογισμού και δεν επέρχεται αύξηση δαπανών, εγκρίνεται ή τροποποιείται, με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε.,

β) αν μεταβάλλεται το δημοσιονομικό αποτέλεσμα του προϋπολογισμού ή επέρχεται αύξηση δαπανών, εγκρίνεται ή τροποποιείται, με κοινή απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε..»

Άρθρο 71

Ορισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων ως αρμόδιας για τη σύνταξη απολογισμού επί του Ειδικού Λογαριασμού Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων - Τροποποίηση άρθρου 27 ν. 992/1979

Στο άρθρο 27 του ν. 992/1979 (Α' 280), περί εποπτείας και ελέγχου, απολογισμού και ισολογισμού και αναγκαστικών μέτρων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) το κείμενο μεταφέρεται από την καθαρεύουσα στη δημοτική γλώσσα, β) στον τίτλο, μετά τη λέξη «Απο-

λογισμός», οι λέξεις «και Ισολογισμός» διαγράφονται, γ) η παρ. 1 αντικαθίσταται, δ) στην παρ. 2, δα) η λέξη «Υ.Δ.Α.ΓΕ.Π.» αντικαθίσταται από τις λέξεις «Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)», δβ) οι λέξεις «των Υπουργών Οικονομικών και Γεωργίας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τον Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε.», δγ) μετά τη λέξη «απολογισμός», οι λέξεις «και Ισολογισμός» διαγράφονται και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 27 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 27

Εποπτεία και έλεγχος - Απολογισμός - Αναγκαστικά μέτρα

1. Στον λογαριασμό της παρ. 1 του άρθρου 26 του παρόντος ασκείται έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με το άρθρο 127 του ν. 4820/2021 (Α' 130).

2. Για κάθε οικονομικό έτος συντάσσεται από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) ο απολογισμός του «Ειδικού Λογαριασμού Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων», ο οποίος εγκρίνεται από τον Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε..

3. Αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά ή πληρωμές που έγιναν χωρίς να οφείλονται λόγω οποιασδήποτε αιτίας, όπως πρόστιμα και καταλογισμοί, μη επιστρεφόμενα από τους λήπτες, εισπράττονται κατά τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190) και αποδίδονται στον Ειδικό Λογαριασμό της παρ. 1 του άρθρου 26.»

Άρθρο 72

Ορισμός αρμόδιων οργάνων για τη διαχείριση εσόδων και δαπανών - Τροποποίηση άρθρου 28 ν. 992/1979

Στο άρθρο 28 του ν. 992/1979 (Α' 280), περί διαχείρισης εσόδων και δαπανών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) το κείμενο μεταφέρεται από την καθαρεύουσα στη δημοτική γλώσσα, β) στην παρ. 1, βα) στο εισαγωγικό εδάφιο, οι λέξεις «των Υπουργών Οικονομικών και Γεωργίας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε.», ββ) στην περ. β), μετά τις λέξεις «του απολογισμού» οι λέξεις «και Ισολογισμού» διαγράφονται και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 28 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 28

Διαχείριση εσόδων και δαπανών

1. Με αποφάσεις του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται, σε σχέση με τους λογαριασμούς του άρθρου 26, τα ακόλουθα:

α) ο τρόπος είσπραξης των πόρων, αναγνώρισης, εκκαθάρισης και πληρωμής των δαπανών, καθώς και τα αρμόδια για τις ενέργειες αυτές όργανα,

β) το οικονομικό έτος, το εφαρμοζόμενο λογιστικό σύστημα, τα τηρούμενα λογιστικά βιβλία και έντυπα, καθώς και ο χρόνος σύνταξης του απολογισμού,

γ) η ονομασία, η τήρηση και η διαχείριση των σχετικών λογαριασμών, τα αρμόδια όργανα για την κίνησή τους, καθώς και οι υπεύθυνοι διαχειριστές τους και

δ) το εφαρμοστέο λογιστικό σχέδιο.

2. Ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ή ο κατά περίπτωση αρμόδιος Υπουργός μπορεί να προτείνει τη διενέργεια ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο κάθε είδους προγραμμάτων και δράσεων που υλοποιούνται με ενωσιακή χρηματοδότηση.»

Άρθρο 73

Ρύθμιση τεχνικών και λεπτομερειακών ζητημάτων για τη διαχείριση και λειτουργία του Ειδικού Λογαριασμού Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων - Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Προσθήκη παρ. 7 και 8 στο άρθρο 38 του ν. 992/1979

Στο άρθρο 38 του ν. 992/1979 (Α' 280), περί αναδιάρθρωσης των υπηρεσιών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προστίθενται παρ. 7 και 8 ως εξής:

«7. Με την επιφύλαξη της παρ. 8, με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), ρυθμίζονται η διαχείριση και η λειτουργία του Ειδικού Λογαριασμού σύμφωνα με την περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 26 και τα άρθρα 27 και 28, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

8. Με κοινή απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. και των κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών ρυθμίζονται τεχνικά και λεπτομερειακά ζητήματα εφαρμογής, επί θεμάτων συναρμοδιότητάς τους, αναφορικά με τη διαχείριση και λειτουργία του Ειδικού Λογαριασμού σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 26 και τα άρθρα 27 και 28.»

Άρθρο 74

Διεύρυνση αρμοδιοτήτων των Υποδιοικητών της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων σε θέματα οργάνωσης πληρωμών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 13 ν. 4389/2016

Η περ. α) του τρίτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 13 του ν. 4389/2016 (Α' 94), περί Διοικητή και Υποδιοικητών της Α.Α.Δ.Ε., αντικαθίσταται και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Στην Αρχή συστήνονται μία (1) θέση Διοικητή και τρεις (3) θέσεις Υποδιοικητών, οι οποίοι τελούν σε καθεστώς πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης. Η θητεία του Διοικητή και των Υποδιοικητών ορίζεται πενταετής και μπορεί να ανανεωθεί έως δύο (2) φορές με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Συμβουλίου Διοίκησης, με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) του συνόλου των μελών του. Οι θέσεις των Υποδιοικητών έχουν τα εξής θεματικά αντικείμενα: α) την οργάνωση των λειτουργιών, των διαδικασιών και των αρμοδιοτήτων πληρωμών της Αρχής, συμπεριλαμβανομένων όλων των καθηκόντων που απορρέουν από τη λειτουργία της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων ως διαπιστευμένου οργανισμού πληρωμών κατά τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/2116, β) την οργάνωση των νομικών υπηρεσιών, γ) τον ψηφιακό μετασχηματισμό της Αρχής.»

Άρθρο 75

Αύξηση θέσεων ειδικών συνεργατών του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων - Πρόβλεψη θέσεων διοικητικών υπαλλήλων και μελών Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού για την υποβοήθηση του έργου του - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 24 ν. 4389/2016

Στην παρ. 2 του άρθρου 24 του ν. 4389/2016 (Α' 94), περί οργανικών θέσεων και στελέχωσης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α), αα) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «τέσσερις (4) θέσεις ειδικών συνεργατών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «επτά (7) θέσεις ειδικών συνεργατών», αβ) προστίθεται έβδομο εδάφιο, β) στην περ. β), βα) στο πρώτο εδάφιο οι λέξεις «κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις του π.δ. 63/2005 (Α' 98)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «σύμφωνα με το άρθρο 45 του ν. 4622/2019», ββ) προστίθεται ενδέκατο εδάφιο και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2.α) Για την υποβοήθηση του Διοικητή της Αρχής στην άσκηση των καθηκόντων του συνιστώνται τρεις (3) θέσεις διοικητικών υπαλλήλων, η μία (1) εκ των οποίων κατηγορίας ΠΕ, τρεις (3) θέσεις ειδικών συμβούλων και επτά (7) θέσεις ειδικών συνεργατών με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου. Για την υποβοήθηση κάθε Υποδιοικητή της Αρχής στην άσκηση των καθηκόντων του συστήνονται δύο (2) θέσεις διοικητικών υπαλλήλων, η μία (1) εκ των οποίων κατηγορίας ΠΕ, και τρεις (3) θέσεις συνεργατών, με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου. Ειδικά για την υποβοήθηση του Υποδιοικητή αρμοδίου για την οργάνωση λειτουργιών και πληρωμών της Αρχής, συστήνονται δύο (2) θέσεις διοικητικών υπαλλήλων, η μία εκ των οποίων κατηγορίας ΠΕ και πέντε (5) θέσεις συνεργατών, με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου. Στο Γραφείο του Διοικητή της Αρχής συστήνεται θέση Διευθυντή, η οποία καλύπτεται από έναν (1) εκ των ανωτέρω ειδικών συνεργατών. Ο Διευθυντής του Γραφείου του Διοικητή ασκεί, κατ'αντιστοιχία, τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στις παρ. 4 και 5 του άρθρου 45 του ν. 4622/2019 (Α' 133). Κατά τα λοιπά ισχύει ο ν. 4622/2019. Για τις αποδοχές των ανωτέρω έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του ν. 4354/2015 (Α' 176) που αφορούν τους μετακλητούς υπαλλήλους που υπηρετούν στα ιδιαίτερα γραφεία των μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών.

β) Συνιστώνται τρεις (3) θέσεις, με σύμβαση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου, οι οποίες καλύπτονται σύμφωνα με το άρθρο 45 του ν. 4622/2019, για τους ειδικούς συνεργάτες των πολιτικών γραφείων των μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών, πλην όσων ρητά ορίζονται διαφορετικά στον παρόντα νόμο, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ως εξής:

αα) Για τη γραμματειακή και εν γένει υποστήριξη του Συμβουλίου Διοίκησης της Αρχής δύο (2) θέσεις Γραμματέων και

ββ) για την υποστήριξη του Διοικητή, για τα θέματα του Συμβουλίου Διοίκησης, μία (1) θέση.

Ειδικότερα, για την πλήρωση των ανωτέρω θέσεων απαιτείται εμπειρία τουλάχιστον δύο (2) ετών εντός της τελευταίας πενταετίας στο αντικείμενο της εταιρικής διακυβέρνησης για τις θέσεις γραμματειακής υποστήριξης του Συμβουλίου Διοίκησης της υποπερ. αα) και επιπλέον άριστη γνώση της Αγγλικής γλώσσας για όλες τις ανωτέρω θέσεις. Για τις αποδοχές των ανωτέρω έχουν εφαρμογή οι γενικές διατάξεις του ν. 4354/2015 (Α' 176), που αφορούν στους μετακλητούς υπαλλήλους που υπηρετούν στα πολιτικά γραφεία των μελών της Κυβέρνησης και των Υφυπουργών, όπως εξειδικεύονται ακολούθως: Οι κάτοχοι πτυχίου ανώτατης εκπαίδευσης κατατάσσονται στο ΜΚ 8 της κατηγορίας ΠΕ, οι κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στο ΜΚ 10 της κατηγορίας ΠΕ και οι κάτοχοι διδακτορικού τίτλου σπουδών στο ΜΚ 12 της κατηγορίας ΠΕ.

γ) Οι θέσεις ειδικών συνεργατών για την υποβοήθηση του έργου του Διοικητή της Αρχής της περ. α) δύναται να καλυφθούν από μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ) Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.), τα οποία διατηρούν την οργανική τους θέση και παραμένουν στο καθεστώς απασχόλησης που κατέχουν στο οικείο Α.Ε.Ι.»

Άρθρο 76

Αύξηση ειδικής αμοιβής των υπηρετούντων στο Γραφείο του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 11 ν. 4778/2021

Στην παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 4778/2021 (Α' 26), περί ειδικής αμοιβής και βαθμού θέσης εργασίας, οι λέξεις «εξήντα τοις εκατό (60%)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ογδόντα τοις εκατό (80%)» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Οι υπηρετούντες στο Γραφείο του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., οι οποίοι κατατάσσονται στους βαθμούς ένα (1) έως έξι (6) της παρ. 4, λαμβάνουν το ογδόντα τοις εκατό (80%) της ειδικής αμοιβής της παρ. 4.»

Άρθρο 77

Αύξηση των συντελεστών υπολογισμού του Βραβείου Επίτευξης Στόχων του ανθρώπινου δυναμικού της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 15 ν. 4778/2021

Στην παρ. 3 του άρθρου 15 του ν. 4778/2021 (Α' 26), περί Βραβείου Επίτευξης Στόχων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο της περ. α), οι συντελεστές «0,90», «0,93» και «1,00» αντικαθίστανται από τους συντελεστές «1,80», «1,86» και «2,00», αντίστοιχα, β) στο πρώτο εδάφιο της περ. β), οι συντελεστές «0,86», «0,89» και «0,95» αντικαθίστανται από τους συντελεστές «1,72», «1,78» και «1,90», αντίστοιχα, γ) στο πρώτο εδάφιο της περ. γ), οι συντελεστές «0,84», «0,87» και «0,93» αντικαθίστανται αντίστοιχα από τους συντελεστές «1,68», «1,74» και «1,86», δ) στο πρώτο εδάφιο της περ. δ), οι συντελεστές «0,82», «0,85» και «0,91» αντικαθίστανται αντίστοιχα από τους συντελεστές «1,64», «1,70» και «1,82» και ε) στο πρώτο εδάφιο της περ. ε), οι

συντελεστές «0,80», «0,83» και «0,89» αντικαθίστανται από τους συντελεστές «1,60», «1,66» και «1,78» αντίστοιχα και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Το Βραβείο Επίτευξης Στόχων δύναται να καταβάλλεται ετησίως και ορίζεται κατ' ανώτατο όριο για κάθε βαθμό ευθύνης ως εξής:

α) Στον προϊστάμενο Γενικής Διεύθυνσης, κατ' ανώτατο όριο, η ειδική αμοιβή του Βαθμού Θέσης Εργασίας (Β.Θ.Ε.) του, πολλαπλασιαζόμενη με συντελεστή 1,80 σε περίπτωση επίτευξης στόχων από ενενήντα πέντε τοις εκατό (95%) έως ενενήντα επτά τοις εκατό (97%), πολλαπλασιαζόμενη με συντελεστή 1,86 σε περίπτωση επίτευξης στόχων από ενενήντα οκτώ τοις εκατό (98%) έως ενενήντα εννέα τοις εκατό (99%) και πολλαπλασιαζόμενη με συντελεστή 2,00 σε περίπτωση επίτευξης στόχων στο εκατό τοις εκατό (100%). Σε περίπτωση υπέρβασης της στοχοθεσίας πέραν του εκατό τοις εκατό (100%) και έως το ποσοστό του εκατόν δέκα τοις εκατό (110%), ο συντελεστής της πλήρους επίτευξης αυξάνεται κατά μια (1) ποσοστιαία μονάδα για κάθε μια (1) ποσοστιαία μονάδα υπέρβασης της στοχοθεσίας.

β) Στον προϊστάμενο Διεύθυνσης κατ' ανώτατο όριο, η ειδική αμοιβή του Β.Θ.Ε. του, πολλαπλασιαζόμενη με συντελεστή 1,72 σε περίπτωση επίτευξης στόχων από ενενήντα πέντε τοις εκατό (95%) έως ενενήντα επτά τοις εκατό (97%), πολλαπλασιαζόμενη με συντελεστή 1,78 σε περίπτωση επίτευξης στόχων από ενενήντα οκτώ τοις εκατό (98%) έως ενενήντα εννέα τοις εκατό (99%) και πολλαπλασιαζόμενη με συντελεστή 1,90 σε περίπτωση επίτευξης στόχων στο εκατό τοις εκατό (100%). Σε περίπτωση υπέρβασης της στοχοθεσίας πέραν του εκατό τοις εκατό (100%) και έως το ποσοστό του εκατόν δέκα τοις εκατό (110%) ο συντελεστής της πλήρους επίτευξης αυξάνεται κατά μια (1) ποσοστιαία μονάδα για κάθε μια (1) ποσοστιαία μονάδα υπέρβασης της στοχοθεσίας.

γ) Στον προϊστάμενο Υποδιεύθυνσης κατ' ανώτατο όριο, η ειδική αμοιβή του Β.Θ.Ε. του, πολλαπλασιαζόμενη με συντελεστή 1,68 σε περίπτωση επίτευξης στόχων από ενενήντα πέντε τοις εκατό (95%) έως ενενήντα επτά τοις εκατό (97%), πολλαπλασιαζόμενη με συντελεστή 1,74 σε περίπτωση επίτευξης στόχων από ενενήντα οκτώ τοις εκατό (98%) έως ενενήντα εννέα τοις εκατό (99%) και πολλαπλασιαζόμενη με συντελεστή 1,86 σε περίπτωση επίτευξης στόχων στο εκατό τοις εκατό (100%). Σε περίπτωση υπέρβασης της στοχοθεσίας πέραν του εκατό τοις εκατό (100%) και έως το ποσοστό του εκατόν δέκα τοις εκατό (110%), ο συντελεστής της πλήρους επίτευξης αυξάνεται κατά μια (1) ποσοστιαία μονάδα για κάθε μια (1) ποσοστιαία μονάδα υπέρβασης της στοχοθεσίας.

δ) Στον προϊστάμενο Τμήματος κατ' ανώτατο όριο, η ειδική αμοιβή του Β.Θ.Ε. του, πολλαπλασιαζόμενη με συντελεστή 1,64 σε περίπτωση επίτευξης στόχων από ενενήντα πέντε τοις εκατό (95%) έως ενενήντα επτά τοις εκατό (97%), πολλαπλασιαζόμενη με συντελεστή 1,70 σε περίπτωση επίτευξης στόχων από ενενήντα οκτώ τοις εκατό (98%) έως ενενήντα εννέα τοις εκατό (99%) και πολλαπλασιαζόμενη με συντελεστή 1,82 σε περίπτωση επίτευξης στόχων στο εκατό τοις εκατό (100%). Σε πε-

ρίπτωση υπέρβασης της στοχοθεσίας πέραν του εκατό τοις εκατό (100%) και έως το ποσοστό του εκατόν δέκα τοις εκατό (110%), ο συντελεστής της πλήρους επίτευξης αυξάνεται κατά μια (1) ποσοστιαία μονάδα για κάθε μια (1) ποσοστιαία μονάδα υπέρβασης της στοχοθεσίας.

ε) Στους υπαλλήλους, κατ' ανώτατο όριο, η ειδική αμοιβή του Β.Θ.Ε. τους, πολλαπλασιαζόμενη με συντελεστή 1,60 σε περίπτωση επίτευξης στόχων από ενενήντα πέντε τοις εκατό (95%) έως ενενήντα επτά τοις εκατό (97%), πολλαπλασιαζόμενη με συντελεστή 1,66 σε περίπτωση επίτευξης στόχων από ενενήντα οχτώ τοις εκατό (98%) έως ενενήντα εννέα τοις εκατό (99%) και πολλαπλασιαζόμενη με συντελεστή 1,78 σε περίπτωση επίτευξης στόχων στο εκατό τοις εκατό (100%). Σε περίπτωση υπέρβασης της στοχοθεσίας πέραν του εκατό τοις εκατό (100%) και έως το ποσοστό του εκατόν δέκα τοις εκατό (110%), ο συντελεστής της πλήρους επίτευξης αυξάνεται κατά μια (1) ποσοστιαία μονάδα για κάθε μια (1) ποσοστιαία μονάδα υπέρβασης της στοχοθεσίας.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Γ'

Άρθρο 78 Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Γ'

1. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ενισχύεται ο προϋπολογισμός της Α.Α.Δ.Ε. για την εφαρμογή της παρ. 11 του άρθρου 64.

2. Με κοινή απόφαση του αρμόδιου Υπουργού και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., μπορεί να μεταβιβάζεται μέρος των μεταφερόμενων με το παρόν αρμοδιοτήτων, εξαιρουμένης της εκτέλεσης πληρωμών, σε υπηρεσίες του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, των Περιφερειών της χώρας, καθώς και σε Ν.Π.Ι.Δ. του δημόσιου τομέα.

3. Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε.:

α) ρυθμίζονται η διαδικασία και όλα τα ειδικότερα ζητήματα που αφορούν στη μεταφορά και τη χρήση των ταμειακών διαθεσίμων του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., σύμφωνα με το άρθρο 64,

β) ορίζεται ο Υπόλογος Διαχείρισης του Ειδικού Λογαριασμού Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων,

γ) ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη διαδικασία πληρωμών του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, που βαρύνουν τον Ειδικό Λογαριασμό Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων (Ε.Λ.Ε.Γ.Ε.Π.), καθώς και ζητήματα που άπτονται των μεταφερόμενων με το παρόν αρμοδιοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των ελέγχων και των απαραίτητων κατά περίπτωση δικαιολογητικών, σε εκτέλεση Κανονισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και θέματα συνεργασίας με υπηρεσίες και Οργανισμούς Πληρωμών, σύμφωνα με το άρθρο 63,

δ) καθορίζεται η διαδικασία επιβολής των προβλεπόμενων στη νομοθεσία διοικητικών κυρώσεων για παραβάσεις της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας που άπτεται των μεταφερόμενων με το παρόν Μέρους αρμοδιοτήτων,

ε) ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν στη λειτουργία, τη συγκρότηση ή την κατάργηση της μικτής επιτροπής νομικής και νομοτεχνικής υποστήριξης του άρθρου 68, καθώς και την καταβολή αποζημίωσης των μελών της,

στ) τροποποιούνται ή καταργούνται πάσης φύσης διοικητικές πράξεις που ρυθμίζουν θέματα άσκησης αρμοδιότητας του Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.), σύμφωνα με το άρθρο 79.

4. Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε.:

α) ρυθμίζονται θέματα μεταφοράς περιουσίας, παγίων περιουσιακών στοιχείων, φυσικών και ηλεκτρονικών αρχείων, λογισμικού, πληροφορικών συστημάτων και εννόμων σχέσεων, σύμφωνα με το άρθρο 65, και

β) ρυθμίζονται θέματα προσωπικού του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. που μεταφέρεται στην Α.Α.Δ.Ε., όπως η διαδικασία, τα κριτήρια και τα όργανα αξιολόγησης και κατάταξης του μεταφερόμενου προσωπικού, καθώς και η κατάταξη αυτού σε Περιγράμματα θέσεων Εργασίας.

Άρθρο 79 Τελικές διατάξεις Μέρους Γ'

1. Οι εκκρεμείς μέχρι την 31 η.12.2025 πειθαρχικές διαδικασίες σε βάρος προσωπικού που μεταφέρεται στην Α.Α.Δ.Ε., σύμφωνα με το άρθρο 64, περατώνονται πλέον από τα αρμόδια όργανα της Α.Α.Δ.Ε., κατ' εφαρμογή του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26). Τα λοιπά ζητήματα υπηρεσιακής κατάστασης του μεταφερόμενου προσωπικού εξετάζονται και περατώνονται από τα οικεία όργανα της Α.Α.Δ.Ε. με βάση τις οικείες διατάξεις.

2. Πάσης φύσης διοικητικές πράξεις που ρυθμίζουν θέματα άσκησης αρμοδιότητας του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. ισχύουν αναλογικά μέχρι την κατάργηση ή τροποποίησή τους με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., στον βαθμό που δεν έρχονται σε αντίθεση με τον ν. 4389/2016 (Α' 94) ή με το παρόν Μέρος.

3. Δύο (2) συνεργάτες του αρμόδιου για την οργάνωση λειτουργιών και πληρωμών Υποδιοικητή του άρθρου 24 του ν. 4389/2016 υποβοηθούν προσωρινά τον Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. κατά την άσκηση των μεταφερόμενων με το παρόν αρμοδιοτήτων και για χρονικό διάστημα μέχρι και έναν (1) μήνα από τον ορισμό του ως άνω Υποδιοικητή.

4. Κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης, τοποθετούνται προσωρινά αναπληρωτές προϊστάμενοι στις θέσεις ευθύνης των νέων οργανικών μονάδων, έως την επιλογή και τοποθέτηση προϊσταμένων, σύμφωνα με τα άρθρα 26 και 27 του ν. 4389/2016 (Α' 94), περί ρυθμίσεων θεμάτων επιλογής και αξιολόγησης προϊσταμένων της Αρχής και περί τοποθέτησης, θητείας και λήξης θητείας προϊσταμένων.

5. Συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών ορισμένου χρόνου που έχουν συναφθεί για την κάλυψη των αναγκών του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. και οι οποίες κατά τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως βρίσκονται σε ισχύ, παρατείνονται αυτοδικαίως από τη

λήξη τους έως την ολοκλήρωση των διαγωνιστικών διαδικασιών για τη σύναψη νέων συμβάσεων και, σε κάθε περίπτωση, όχι πέραν από την 31.10.2026.

Άρθρο 80

Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Γ'

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:

α) τα άρθρα 13 έως 29 του ν. 2637/1998 (Α' 200), περί σύστασης Οργανισμού Πιστοποίησης Λογαριασμών, Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων, Οργανισμών Πιστοποίησης και Επίβλεψης Γεωργικών Προϊόντων, Γενικών Διευθύνσεων και θέσεων προσωπικού στο Υπουργείο Γεωργίας και Εταιρείας Αξιοποίησης Αγροτικής Γης Α.Ε.,

β) η υπ' αρ. 239391/12.6.2003 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Γεωργίας «Έγκριση κανονισμού κατάστασης προσωπικού του Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.) Ν.Π.Ι.Δ.» (Β' 836),

γ) το άρθρο 18 του ν. 2637/1998, περί των οργάνων διοίκησης του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε..

ΜΕΡΟΣ Δ'

ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 81

Φορολογική αντιμετώπιση της αποζημίωσης που καταβάλλεται σε δικηγόρους για υπηρεσίες που παρέχουν στο πλαίσιο των άρθρων 208, 787 και 819 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 12 και παρ. 2 άρθρου 14 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

1. Στην παρ. 2 του άρθρου 12 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), περί εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις, προστίθεται περ. ζ) ως εξής:

«ζ) ως δικηγόρος:

ζα) για την έκδοση των πράξεων του άρθρου 208 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182), περί εγγραφής και εξαίλιψης συναινετικής προσημείωσης υποθήκης με πράξη δικηγόρου,

ζβ) για τη διενέργεια προελέγχου και την επεξεργασία φακέλου σύμφωνα με το άρθρο 787 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί σωματείων,

ζγ) για την έκδοση των πράξεων του άρθρου 819 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί έκδοσης κληρονομητηρίου.»

2. Στην παρ. 2 του άρθρου 14 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, περί απαλλαγών εισοδήματος από μισθωτή εργασία και συντάξεις, προστίθεται περ. ιγ) ως εξής:

«ιγ) η αποζημίωση που καταβάλλεται στους δικηγόρους για τις υπηρεσίες της περ. ζ) της παρ. 2 του άρθρου 12.»

3. Οι παρ. 1 και 2 ισχύουν για τα εισοδήματα που αποκτώνται από το φορολογικό έτος 2024.

Άρθρο 82

Όροι για πράξεις που υλοποιούνται από παρόχους υπηρεσιών ύδατος στο πλαίσιο των Προγραμμάτων του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης 2021-2027 και του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης

1. Κατά παρέκκλιση της παρ. 3 του άρθρου 12Β του ν. 4001/2011 (Α' 179) και του άρθρου 35 του ν. 5037/2023 (Α' 78), δύναται να εντάσσονται σε Πρόγραμμα του Εταιρικού Συμφώνου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2021-2027 ή στο Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης (ΕΠΑ), πράξεις με δικαιούχους παρόχους υπηρεσιών ύδατος υπό την προϋπόθεση ότι στην απόφαση ένταξης προβλέπεται ρητά ειδικός όρος, σύμφωνα με τον οποίο ο δικαιούχος υποχρεούται να έχει λάβει διαχειριστική επάρκεια από τη Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.) έως την ημερομηνία που ορίζεται στην απόφαση ένταξης, η οποία σε κάθε περίπτωση δεν μπορεί να είναι μεταγενέστερη της 31ης.12.2027 και δεν δύναται να αναληφθεί νομική δέσμευση χωρίς αυτήν. Επιπλέον, δύναται να εντάσσονται και πράξεις με δικαιούχους παρόχους υπηρεσιών ύδατος, κατόπιν σύναψης προγραμματικής σύμβασης με άλλο πάροχο που διαθέτει διαχειριστική επάρκεια, με Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης β' βαθμού ή με το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, που αναλαμβάνει την υλοποίηση του έργου.

2. Πράξεις που έχουν ενταχθεί για χρηματοδότηση σε Πρόγραμμα του Ε.Π.Α. μέχρι την 8η.10.2025 ή του ΕΣΠΑ 2021-2027 μέχρι την 11η.6.2025 και έχουν ως δικαιούχους παρόχους υπηρεσιών ύδατος, θεωρούνται επιλέξιμες για το Ε.Π.Α. ή για το ΕΣΠΑ 2021-2027, κατά παρέκκλιση της παρ. 3 του άρθρου 12Β του ν. 4001/2011 και του άρθρου 35 του ν. 5037/2023, εφόσον τροποποιηθεί η σχετική απόφαση ένταξης ώστε να περιλαμβάνει τον ειδικό όρο της λήψης της διαχειριστικής επάρκειας μέχρι τις 31.12.2027.

Άρθρο 83

Παρατάσεις προθεσμιών του μεταβατικού πλαισίου των Μητρώων Μελετητικών Επιχειρήσεων Δημόσιων και Ιδιωτικών Έργων και Εργοληπτικών Επιχειρήσεων Δημοσίων Έργων

1. Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 39 του π.δ. 71/2019 (Α' 112), περί μεταβατικών διατάξεων, παρατείνεται έως την 30ή Ιουνίου 2026.

2. Οι προθεσμίες των εδαφίων, πρώτου, δεύτερου και τέταρτου της παρ. 2 του άρθρου 39 του π.δ. 71/2019, περί της ισχύος των πτυχίων των εγγεγραμμένων στο Μητρώο Μελετητών και στο Μητρώο Γραφείο Μελετών, παρατείνονται από την 31η Δεκεμβρίου 2025 έως την 30ή Ιουνίου 2026.

3. Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 65 του π.δ. 71/2019, περί μεταβατικών διατάξεων, παρατείνεται έως την 30ή Ιουνίου 2026.

4. Οι προθεσμίες της παρ. 6 του άρθρου 65 του π.δ. 71/2019, περί της ισχύος των πτυχίων των εργοληπτικών Δημοσίων Δασοτεχνικών Έργων, παρατείνονται από την 31η Δεκεμβρίου 2025 έως την 30ή Ιουνίου 2026.

Άρθρο 84
Προϋπολογισμός της Υπηρεσίας Πολιτικής
Αεροπορίας για το έτος 2026 - Τροποποίηση
παρ. 6 άρθρου 34 ν. 5240/2025

Στην παρ. 6 του άρθρου 34 του ν. 5240/2025 (Α' 184), περί τελικών διατάξεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, η ημερομηνία «1ης.1.2026» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «1ης.3.2026», β) στο δεύτερο εδάφιο, βα) η ημερομηνία «31.12.2025» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «28.2.2026», ββ) οι λέξεις «έτους 2025 εκτελείται ως έχει» αντικαθίστανται από τις λέξεις «εκτελείται σε βάρος των πιστώσεων που έχουν προβλεφθεί για το έτος 2026 στον Ειδικό Φορέα 1039-401-0000000 του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και για το διάστημα αυτό το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου της παρ. 1 του άρθρου 4 υποστηρίζεται από τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών (Γ.Δ.Ο.Υ.) του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών για την εκτέλεση όλων των αρμοδιοτήτων που ασκούνται από αυτή», γ) προστίθενται τρίτο και τέταρτο εδάφιο και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου της παρ. 1 του άρθρου 4 συντάσσει και εκτελεί τον προϋπολογισμό του από 1ης.3.2026. Μέχρι τις 28.2.2026 ο προϋπολογισμός της καταργούμενης αυτοτελούς υπηρεσίας «Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας» εκτελείται σε βάρος των πιστώσεων που έχουν προβλεφθεί για το έτος 2026 στον Ειδικό Φορέα 1039-401-0000000 του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και για το διάστημα αυτό το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου της παρ. 1 του άρθρου 4 υποστηρίζεται από τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών (Γ.Δ.Ο.Υ.) του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών για την εκτέλεση όλων των αρμοδιοτήτων που ασκούνται από αυτή. Οι υποχρεώσεις έτους 2025 που έχουν αναληφθεί μέχρι τις 28.2.2026 από τον Ειδικό Φορέα 1039-401-0000000, αναλαμβάνονται, κατά το ποσό που παραμένει ανεξόφλητο, από τον προϋπολογισμό του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου της παρ. 1 του άρθρου 4, ο οποίος δύναται να επιχορηγηθεί από τον κρατικό προϋπολογισμό, σύμφωνα με το άρθρο 59 του ν. 4270/2014 (Α' 143). Οι υποχρεώσεις έτους 2026 που έχουν αναληφθεί μέχρι τις 28.2.2026 από τον Ειδικό Φορέα 1039-401-0000000, αναλαμβάνονται, κατά το ποσό που παραμένει ανεξόφλητο, από τον προϋπολογισμό του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου της παρ. 1 του άρθρου 4, χωρίς ενίσχυση από τον κρατικό προϋπολογισμό.»

Άρθρο 85
Εξουσιοδοτική διάταξη για τη ρύθμιση
ειδικότερων θεμάτων για τη διαδικασία
επιστροφής της οικονομικής ενίσχυσης στους
πληγέντες από τις φυσικές καταστροφές που
προκλήθηκαν από την πορεία του μεσογειακού
κυκλώνα «Ιανός» και τις συνεπακόλουθες
πλημμύρες της 18ης και 19ης Σεπτεμβρίου
2020 - Τροποποίηση παρ. 10 άρθρου 1
ν. 4728/2020

Στην παρ. 10 του άρθρου 1 του ν. 4728/2020 (Α' 186), περί χορήγησης οικονομικής ενίσχυσης στους πληγέντες από τις

φυσικές καταστροφές που προκλήθηκαν από την πορεία του μεσογειακού κυκλώνα «Ιανός» και τις συνεπακόλουθες πλημμύρες της 18ης και 19ης Σεπτεμβρίου 2020, προστίθεται τέταρτο εδάφιο και η παρ. 10 διαμορφώνεται ως εξής:

«10. Η μετά τον έλεγχο ορθότητας απόφαση της αρμόδιας υπηρεσίας ότι ο αιτών κρίνεται μη δικαιούχος συνεπάγεται την υποχρέωση επιστροφής του χορηγηθέντος επιδόματος από τον λαβόντα προς το Ελληνικό Δημόσιο, ως αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού, το οποίο εισπράττεται κατά τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190). Εφόσον πρόκειται για επιχείρηση, το ποσό αναζητείται ως αχρεωστήτως καταβληθέν, εντόκως από τη στιγμή που τέθηκε στη διάθεση του δικαιούχου με βάση το επιτόκιο ανάκτησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως αυτό καθορίζεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης (2008/C 14/6). Οι δημόσιες αρχές ή επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας αποστέλλουν προς τη Διεύθυνση Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών Κεντρικής Ελλάδας (Δ.Α.Ε.Φ.Κ. Κ.Ε.) κάθε αιτούμενο στοιχείο για τον έλεγχο της ορθότητας των υποβληθεισών δηλώσεων. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Ανάπτυξης και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας καθορίζονται η διαδικασία και τα όργανα βεβαίωσης και ανάκτησης του αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού ή επιστροφής αυτού, οικειοθελώς ή από όσους κρίνονται μη δικαιούχοι, κατόπιν ελέγχου ορθότητας, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παρούσας.»

Άρθρο 86
Επέκταση Κινήτρου Επίτευξης
Δημοσιονομικών Στόχων στους υπαλλήλους
της Γενικής Διεύθυνσης Κρατικής Αρωγής
και Συντονισμού για τα έτη 2026 και 2027

Οι υπάλληλοι της Γενικής Διεύθυνσης Κρατικής Αρωγής και Συντονισμού υπάγονται για τα έτη 2026 και 2027, στο άρθρο 25 του ν. 4940/2022 (Α' 112), περί κινήτρου επίτευξης δημοσιονομικών στόχων (Κ.Ε.Δ.Σ.). Οι ποσοτικοί στόχοι για τη Γενική Διεύθυνση Κρατικής Αρωγής και Συντονισμού καθορίζονται μετά από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Αποκατάστασης Φυσικών Καταστροφών και Κρατικής Αρωγής. Η δαπάνη καταβάλλεται από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και βαρύνει τον προϋπολογισμό του. Η επίτευξη των στόχων υπολογίζεται σε ετήσια βάση. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκατάστασης Φυσικών Καταστροφών και Κρατικής Αρωγής χορηγείται το κίνητρο στους προϊσταμένους των μονάδων της Γενικής Διεύθυνσης, κατά παρέκκλιση της διαδικασίας της παρ. 3 του άρθρου 25 του ν. 4940/2022.

Άρθρο 87
Παρατάσεις προθεσμιών για πράξεις
και έργα του Τομεακού Προγράμματος
Ανάπτυξης και του Αναπτυξιακού
Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων

1. Η προθεσμία της παρ. 1 του άρθρου 66 του ν. 5149/2024 (Α' 169), περί των ρυθμίσεων για πράξεις και

έργα αρμοδιότητας της πρώην Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων που χρηματοδοτούνται από το Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, παρατείνεται έως την 31η Δεκεμβρίου 2026.

2. Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 23 του ν. 5163/2024 (Α' 199), περί των ρυθμίσεων για την επιτάχυνση της αξιοποίησης των κονδυλίων του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, παρατείνεται έως την 31η Δεκεμβρίου 2026.

Άρθρο 88

Παράταση συμβάσεων παροχής υπηρεσιών καθαριότητας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, που έχουν συναφθεί για την κάλυψη των αναγκών καθαριότητας, των κτιρίων, όπου στεγάζονται οι υπηρεσίες του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, και η ισχύς των οποίων, λήγει έως τις 31.12.2025, εξαιρουμένων των συμβάσεων που αφορούν σε καθαρισμό κτιρίων, όπου στεγάζονται Κτηματικές Υπηρεσίες, παρατείνονται αυτοδικαίως από τη λήξη τους, έως την ολοκλήρωση των διαγωνιστικών διαδικασιών και τη σύναψη των νέων συμβάσεων και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 30ης.9.2026.

Άρθρο 89

Αναπλήρωση προέδρου της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής σε περίπτωση κένωσης της θέσης - Προσθήκη παρ. 2Α στο άρθρο 14 του ν. 3832/2010

Στο άρθρο 14 του ν. 3832/2010 (Α' 38), περί αρμοδιοτήτων Προέδρου, προστίθεται παρ. 2Α ως εξής:

«2Α. Σε περίπτωση κένωσης της θέσης του Προέδρου για οποιονδήποτε λόγο, και έως τη νέα τοποθέτηση, τα καθήκοντα του Προέδρου ασκεί ο Γενικός Διευθυντής Στατιστικών και σε περίπτωση απουσίας, κωλύματος ή κένωσης της θέσης αυτού, ο Γενικός Διευθυντής Διοίκησης και Οργάνωσης.

Αν και οι δύο θέσεις προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης καλύπτονται με αναπλήρωση, καθήκοντα Προέδρου ασκεί ο αναπληρωτής προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης, που έχει ασκήσει καθήκοντα προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης στην ΕΛ.ΣΤΑΤ. για το μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

Η διαδικασία νέας τοποθέτησης Προέδρου, σύμφωνα με το άρθρο 13, ολοκληρώνεται εντός τεσσάρων (4) μηνών από την ημερομηνία κένωσης της θέσης.»

Άρθρο 90

Παράταση προθεσμίας ως προς εκκρεμείς διαδικασίες ειδικής διαχείρισης - Τροποποίηση παρ. 1Α άρθρου 76 ν. 4307/2014

Στην παρ. 1Α του άρθρου 76 του ν. 4307/2014 (Α' 246), περί περάτωσης διαδικασίας ειδικής διαχείρισης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «την 30ή Ιουνίου 2024» αντικαθίστανται από τις λέξεις «την 30ή Ιουνίου 2025», β) οι λέξεις «30ής Ιουνίου 2025» αντικαθίστανται από τις λέξεις «31ης Δεκεμβρίου 2026» και η παρ. 1Α διαμορφώνεται ως εξής:

«1Α. Οι διαδικασίες ειδικής διαχείρισης του τέταρτου εδαφίου της παρ. 1, αν τελούν σε παράταση την 30ή Ιουνίου 2025 και εκκρεμεί η διανομή του προϊόντος ρευστοποίησης στους πιστωτές, παρατείνονται αυτοδικαίως έως την ολοκλήρωση της διανομής του προϊόντος ρευστοποίησης, και πάντως όχι πέραν της 31ης Δεκεμβρίου 2026.»

Άρθρο 91

Φορολογικές ρυθμίσεις για την εταιρεία Ελληνικά Ναυπηγεία Ανώνυμη Εταιρεία

1. Πάσης φύσεως επιστροφές φόρων, που πραγματοποιούνται προς την υπό ειδική διαχείριση ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΝΑΥΠΗΓΕΙΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (Ε.Ν.Α.Ε.), είναι ακατάσχετες και για την είσπραξη των εν λόγω απαιτήσεων της εταιρείας δεν διενεργείται οποιαδήποτε παρακράτηση λόγω βεβαιωμένων στη φορολογική διοίκηση οφειλών ή οφειλών σε φορείς κοινωνικής ασφάλισης, κατά παρέκκλιση κάθε ειδικής ή γενικής διάταξης. Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται σε επιστροφές φόρων, ως προς τις οποίες το δικαίωμα επιστροφής ασκήθηκε μετά την 1η Ιανουαρίου 2023.

2. Ποσά παρακρατουμένων φόρων που αποδίδονται, σύμφωνα με τα άρθρα 61 επ. του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167) από την Ε.Ν.Α.Ε., δεν υπόκεινται σε τόκους ή πρόστιμα της φορολογικής νομοθεσίας, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης. Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται για παρακρατήσεις φόρων, που πραγματοποιήθηκαν από 1η Ιανουαρίου 2023 και εξής.

Άρθρο 92

Δυνατότητα επέκτασης προθεσμιών για την ενημέρωση των στοιχείων αναφορικά με την επιστροφή ενοικίου - Τροποποίηση παρ. 10 άρθρου 70 ν. 5217/2025

Στην παρ. 10 του άρθρου 70 του ν. 5217/2025 (Α' 120), περί επιδότησης με τη μορφή επιστροφής ποσού ενοικίου, μετά τις λέξεις «για την εφαρμογή της παρ. 7» προστίθενται οι λέξεις «, οι περιπτώσεις που επεκτείνεται η προθεσμία της παρ. 5» και η παρ. 10 διαμορφώνεται ως εξής:

«10. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, κατόπιν εισήγησης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., δύναται να καθορίζονται εξαιρέσεις από τις προϋποθέσεις της παρ. 6, οι διασταυρώσεις και παραδοχές που διενεργούνται για την εφαρμογή της παρ. 7, οι περιπτώσεις που επεκτείνεται η προθεσμία της παρ. 5 και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.»

Άρθρο 93

Διάθεση στους δήμους ποσοστού εξήντα τοις εκατό επί των εσόδων από την παραχώρηση απλής χρήσης αιγιαλού και παραλίας - Αντικατάσταση παρ. 3 άρθρου 7 και τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 22 ν. 5092/2024

1. Η παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 5092/2024 (Α' 33), περί καθορισμού φορέα που παραχωρεί την απλή χρήση, αντικαθίσταται ως εξής:

«3.α) Ποσοστό εξήντα τοις εκατό (60%) επί των εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού που εισπράττονται ως αντάλλαγμα του Δημοσίου από την παραχώρηση απλής χρήσης αιγιαλού και παραλίας αποδίδεται στον οικείο δήμο κατόπιν εγγραφής ισόποσων πιστώσεων στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών, σύμφωνα με το άρθρο 74 του ν. 4270/2014 (Α' 143).

β) Ειδικά για τα οικονομικά έτη 2024 και 2025 το ποσοστό της περ. α) εφαρμόζεται επί των ποσών που έχουν εισπραχθεί από το Δημόσιο κατά τα ως άνω οικονομικά έτη ως έσοδα από το αντάλλαγμα παραχώρησης απλής χρήσης αιγιαλού και παραλίας και αποδίδεται στον οικείο δήμο μέσω επιχορήγησής του από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών οικονομικού έτους 2026, ο οποίος ενισχύεται για τον σκοπό αυτό από το αποθεματικό, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 59 του ν. 4270/2014, των γενικών κρατικών δαπανών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

γ) Οι συμψηφισμοί των περ. β) και θ) της παρ. 3 του άρθρου 8 μειώνουν ισόποσα τα ποσά των περ. α) και β) που αποδίδονται στον οικείο δήμο.

δ) Η Γενική Γραμματεία Δημόσιας Περιουσίας υποβάλλει μηνιαίως στο Υπουργείο Εσωτερικών, με κοινοποίηση στη Γενική Γραμματεία Δημοσιονομικής Πολιτικής, αναλυτικά στοιχεία για τα ποσά των βεβαιωθέντων και εισπραχθέντων εσόδων από το αντάλλαγμα παραχώρησης ανά δήμο, καθώς και για τα ποσά των συμψηφισμών των περ. β) και θ) της παρ. 3 του άρθρου 8.»

2. Στην παρ. 7 του άρθρου 22 του ν. 5092/2024, περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο δεύτερο εδάφιο, αα) οι λέξεις «της περ. θ)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των περ. β) και θ)», αβ) οι λέξεις «καθώς και η διαδικασία συμψηφισμού της αμοιβής και των λοιπών δαπανών που απαιτούνται για τη διασφάλιση παρουσίας ναυαγοσωστών, οι οποίες δεν μπορούν να υπερβαίνουν το αντάλλαγμα της παραχώρησης που καταβάλλεται στον δήμο» αντικαθίστανται από τις λέξεις «η διαδικασία συμψηφισμού των δαπανών για εγκατάσταση, συντήρηση και επισκευή των πλατφορμών, σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 8, και των δαπανών για την αμοιβή του ναυαγοσώστη και τον εξοπλισμό του, που απαιτούνται για τη διασφάλιση παρουσίας ναυαγοσωστών, σύμφωνα με την περ. θ) της παρ. 3 του άρθρου 8, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 7», β) προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ορίζονται οι λεπτομέρειες για τη διενέργεια της ηλεκτρονικής δημοπρασίας για την παραχώρηση απλής χρήσης τμήματος αιγιαλού και παραλίας του άρθρου 10, εξειδικεύονται ο μαθηματικός τύπος, οι συντελεστές βαρύτητας αιγιαλού και οι συντελεστές βαρύτητας δραστηριότητας της παρ. 5 του ίδιου άρθρου, ανά ζώνες ή κατηγορίες, οι ειδικότερες σχετικές παράμετροι υπολογισμού και η διαδικασία καταβολής του ανταλλάγματος.

Με όμοια απόφαση στην οποία συμπράττει ο Υπουργός Εσωτερικών μπορεί να ορίζονται οι ειδικότεροι όροι

συνδρομής των περ. β) και θ) της παρ. 3 του άρθρου 8, η διαδικασία πρόσληψης ναυαγοσώστη από τον παραχωρησιούχο, εάν συντρέχει η περ. θ) της παρ. 3 του άρθρου 8, ο τρόπος καθορισμού της διάρκειας και του ύψους της αμοιβής και των λοιπών δαπανών που σχετίζονται με τον εξοπλισμό του ναυαγοσώστη, η διαδικασία συμψηφισμού των δαπανών για εγκατάσταση, συντήρηση και επισκευή των πλατφορμών, σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 8, και των δαπανών για την αμοιβή του ναυαγοσώστη και τον εξοπλισμό του, που απαιτούνται για τη διασφάλιση παρουσίας ναυαγοσωστών, σύμφωνα με την περ. θ) της παρ. 3 του άρθρου 8, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 7. Ο συμψηφισμός των δαπανών του προηγούμενου εδαφίου δεν μπορεί να υπερβαίνει το εξήντα τοις εκατό (60%) του ανταλλάγματος της παραχώρησης.

Οι συντελεστές βαρύτητας δραστηριότητας της παρ. 5 του ανωτέρω άρθρου για τα ναυαθλητικά σωματεία είναι μικρότεροι από αυτούς που ορίζονται για τις λοιπές δραστηριότητες.»

Άρθρο 94

Παράταση προθεσμιών για λήψη έγκρισης ίδρυσης και λειτουργίας κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 14 και παρ. 3 άρθρου 17α ν. 4056/2012

1. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4056/2012 (Α' 52), περί μεταβατικών διατάξεων, η ημερομηνία «31.12.2025» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «31.12.2026» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, οι οποίες λειτουργούν χωρίς άδεια λειτουργίας ή άδεια εγκατάστασης κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, υποχρεούνται μέχρι τις 31.12.2026 να λάβουν έγκριση ίδρυσης και έγκριση λειτουργίας ή να λάβουν έγκριση ίδρυσης και να προβούν σε γνωστοποίηση λειτουργίας, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα άρθρα 6Α, 6Β και 6Γ.

Μέχρι τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας αναστέλλεται η ισχύς των διοικητικών πράξεων αποβολής, επιβολής προστίμων, κατεδάφισης, που τυχόν έχουν εκδοθεί, και αυτές ανακαλούνται οριστικά, εφόσον εκδοθεί η έγκριση λειτουργίας ή ο φορέας της κτηνοτροφικής εγκατάστασης προβεί σε γνωστοποίηση λειτουργίας, μετά από τη συγκέντρωση όλων των απαραίτητων δικαιολογητικών σύμφωνα με τα άρθρα 6Α, 6Β και 6Γ.

Μετά από την παρέλευση της προθεσμίας της παρούσας, η κτηνοτροφική εγκατάσταση μπορεί να λάβει έγκριση λειτουργίας ή να προβεί σε γνωστοποίηση λειτουργίας, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 6Α, 6Β και 6Γ, αφού καταβληθεί οποιοδήποτε χρηματικό πρόστιμο έχει επιβληθεί.

Οι διατάξεις της παρούσας δεν εφαρμόζονται σε κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, στις οποίες έχουν καταγραφεί από τις αρμόδιες αρχές παραβάσεις της περιβαλλοντικής, υγειονομικής, λατομικής και μεταλλευτικής νομοθεσίας.»

2. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 17α του ν. 4056/2012, περί συνέχισης λειτουργίας υφιστάμενων

κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων εντός ή πλησίον κατοικημένων περιοχών, η ημερομηνία «31.12.2025» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «31.12.2026» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Όσες κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις λειτουργούσαν εντός ή πλησίον κατοικημένων περιοχών, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της παρ. 2 και εφόσον επιθυμούν να συνεχίσουν τη λειτουργία τους, υποχρεούνται να υποβάλουν αίτημα στην οικεία Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) μέχρι τις 31.12.2026. Έως την ημερομηνία αυτή αναστέλλεται η ισχύς των διοικητικών πράξεων που εκδόθηκαν αλλά δεν εκτελέστηκαν και διατάσσουν τη διακοπή λειτουργίας, την αποβολή, την κατεδάφιση ή την επιβολή προστίμου. Οι διοικητικές πράξεις του προηγούμενου εδαφίου ανακαλούνται οριστικά εφόσον εκδοθεί η άδεια διατήρησης της παρ. 2.»

Άρθρο 95

Αρμοδιότητες Ελληνικού Γεωργικού Οργανισμού ΕΛΓΟ - ΔΗΜΗΤΡΑ - Προσθήκη περ. ζα) στην παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 5035/2023

Στην παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 5035/2023 (Α' 76), περί σκοπού και αρμοδιοτήτων του ΕΛΓΟ - ΔΗΜΗΤΡΑ, προστίθεται περ. ζα), ως εξής:

«ζα) η αναγνώριση, η επίβλεψη και ο έλεγχος ιδιωτικών φορέων πιστοποίησης γεωργικών προϊόντων ή συστημάτων.»

Άρθρο 96

Δυνατότητα παράτασης της παραμονής στην υπηρεσία των ασκούντων καθήκοντα Προϊσταμένων Γενικών Διευθύνσεων και Διευθύνσεων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης

Οι ασκούντες καθήκοντα Προϊσταμένων των Γενικών Διευθύνσεων και των Διευθύνσεων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.), καθώς και οι εκτελούντες, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, χρέη αναπληρωτών στις εν λόγω θέσεις, των οποίων η υπαλληλική σχέση λύεται αυτοδικαίως την 31η.12.2025, λόγω συμπλήρωσης του εξηκοστού έβδομου (67ου) έτους της ηλικίας τους, δύναται, κατόπιν αιτήματός τους, και απόφασης του Διοικητή του e-Ε.Φ.Κ.Α. να παραμείνουν στην υπηρεσία τους έως την 31η.12.2026, κατά παρέκκλιση του άρθρου 155 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26), περί της αυτοδίκαιης απόλυσης λόγω ορίου ηλικίας.

Άρθρο 97

Μέτρα για την αδιάλειπτη χρηματοδότηση έργων Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης χωρίς συνεισφορά από ενωσιακό πρόγραμμα

1. Κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, το σύνολο του προϋπολογισμού των ενταγμένων

στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» της Προγραμματικής Περιόδου ΕΣΠΑ 2014-2020, έργων με εναρτίθμους 2022ΣΕ33410012 και 2022ΣΕ33410024 βαρύνει το εθνικό σκέλος του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και ειδικά του Τομεακού Προγράμματος Ανάπτυξης 2026-2030 του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, στο ύψος του προϋπολογισμού κάθε έργου, όπως αυτός είχε ενταχθεί στο Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

2. Τα έργα της παρ. 1 εντάσσονται και χρηματοδοτούνται από το Τομεακό Πρόγραμμα Ανάπτυξης 2026-2030 του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, με δικαιούχο την Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, με τις ίδιες νομικές δεσμεύσεις και τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις που έχουν ενταχθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» της Προγραμματικής Περιόδου ΕΣΠΑ 2014-2020, χωρίς να απαιτείται επανάληψη της διαδικασίας αξιολόγησης.

Άρθρο 98

Μονάδες Φροντίδας Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 39 ν. 5006/2022

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 39 του ν. 5006/2022 (Α' 239), περί των Μονάδων Φροντίδας Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης, οι λέξεις «μέχρι την 31η.12.2025» αντικαθίστανται από τις λέξεις «μέχρι την 30ή.6.2026» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Οι βρεφικοί, παιδικοί και βρεφονηπιακοί σταθμοί, που έχει συστήσει η Δ.ΥΠ.Α., αντιστοιχούν στις οργανικές μονάδες της περ. 7 του άρθρου 6 του π.δ. 11/2022 (Α' 25) και λειτουργούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, οφείλουν μέχρι την 30ή.6.2026 να προσαρμοσθούν στις προβλέψεις της παρ. 2 και να αδειοδοτηθούν. Κατά το χρονικό διάστημα του πρώτου εδαφίου, η συστατική πράξη επέχει τη θέση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας του ν. 2345/1995 και οι βρεφικοί, παιδικοί και βρεφονηπιακοί σταθμοί λειτουργούν νομίμως, υπαγόμενοι στις αντίστοιχες κατηγορίες της παρ. 2 του άρθρου 1 της υπό στοιχείο Δ22/οικ. 11828/293/4.4.2017 απόφασης.»

Άρθρο 99

Τήρηση και συλλογή στατιστικών στοιχείων για την προώθηση πολιτικών ίσων ευκαιριών από το Τμήμα Τεκμηρίωσης, Έρευνας και Ψηφιακής Υποστήριξης (Παρατηρητήριο) του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας - Τροποποίηση άρθρου 13 ν. 4604/2019

Στο άρθρο 13 του ν. 4604/2019 (Α' 50), περί της τήρησης στατιστικών στοιχείων με βάση το φύλο, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

α) στον τίτλο, μετά τις λέξεις «Τήρηση στατιστικών στοιχείων», προστίθενται οι λέξεις «- Συλλογή στατιστικών στοιχείων για την προώθηση πολιτικών ίσων ευκαιριών από το Τμήμα Τεκμηρίωσης, Έρευνας και Ψηφιακής Υποστήριξης (Παρατηρητήριο) του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας»,

β) η υφιστάμενη παράγραφος αριθμείται ως παρ. 1,

γ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1, μετά τις λέξεις «Γενική Κυβέρνηση», προστίθενται οι λέξεις «, όπως αυτή ορίζεται στην περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143)»,

δ) προστίθενται παρ. 2 και 3 και το άρθρο 13 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 13

Τήρηση στατιστικών στοιχείων - Συλλογή στατιστικών στοιχείων για την προώθηση πολιτικών ίσων ευκαιριών από το Τμήμα Τεκμηρίωσης, Έρευνας και Ψηφιακής Υποστήριξης (Παρατηρητήριο) του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

1. Οι δημόσιες υπηρεσίες, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), καθώς και τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) που ανήκουν στη Γενική Κυβέρνηση, όπως αυτή ορίζεται στην περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), συλλέγουν και τηρούν υποχρεωτικά στατιστικά στοιχεία με βάση το φύλο για τους τομείς ευθύνης τους. Τα στοιχεία αυτά αποστέλλονται σε ετήσια βάση και μια τουλάχιστον φορά κατ' έτος στο Τμήμα Τεκμηρίωσης, Έρευνας και Ψηφιακής Υποστήριξης (Παρατηρητήριο) της Γενικής Γραμματείας Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. Η τελευταία τηρεί σχετικό αρχείο, το οποίο αξιοποιείται για τη λειτουργία του Παρατηρητηρίου για την Ισότητα των Φύλων.

2. Πέραν των αρμοδιοτήτων της παρ. 1, το Τμήμα Τεκμηρίωσης, Έρευνας και Ψηφιακής Υποστήριξης (Παρατηρητήριο) της Γενικής Γραμματείας Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας συλλέγει και αξιολογεί στατιστικά στοιχεία, με σκοπό την υποστήριξη της διαδικασίας διαμόρφωσης και υλοποίησης δημόσιων πολιτικών για την προώθηση των ίσων ευκαιριών και την καταπολέμηση των διακρίσεων.

3. Για τον σκοπό της παρ. 2 το Παρατηρητήριο της Γενικής Γραμματείας Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, δύναται ιδίως να:

α) συλλέγει και επεξεργάζεται τα στατιστικά στοιχεία που παράγονται από το ψηφιακό σύστημα της παρ. 1 του άρθρου 9Α,

β) υποβάλλει εισηγήσεις και προτάσεις προς την αρμόδια υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Ισότητας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, αναφορικά με τον καθορισμό των δεικτών του ψηφιακού συστήματος της παρ. 1 του άρθρου 9Α,

γ) εκπονεί εκθέσεις, που αξιολογούν την υφιστάμενη κατάσταση όσον αφορά τις ίσες ευκαιρίες στους διάφορους τομείς πολιτικής,

δ) παράγει και επεξεργάζεται τους δείκτες που σχετίζονται με την προώθηση των ίσων ευκαιριών και την καταπολέμηση των διακρίσεων στους διάφορους τομείς πολιτικής,

ε) τηρεί και παρέχει στατιστικά στοιχεία για την προώθηση των ίσων ευκαιριών και την καταπολέμηση των διακρίσεων σύμφωνα με την παρ. 2 σε δημόσιες υπηρεσίες, Ν.Π.Δ.Δ. και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου Ν.Π.Ι.Δ. που ανήκουν στη Γενική Κυβέρνηση,

στ) τηρεί αρχείο με τα στατιστικά στοιχεία που συλλέγει και αξιολογεί για την προώθηση των ίσων ευκαιριών και την καταπολέμηση των διακρίσεων, σύμφωνα με την παρ. 2.»

Άρθρο 100

Παραχώρηση χρήσης ακινήτων στο Υπουργείο Πολιτισμού

1. Παραχωρούνται κατά χρήση άνευ ανταλλάγματος για χρονικό διάστημα πενήντα (50) ετών από τα Υπουργεία Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στο Υπουργείο Πολιτισμού τα τμήματα Α και Β του κτήματος Τατοΐου που βρίσκεται στον Δήμο Αχαρνών της Περιφερειακής Ενότητας Ανατολικής Αττικής της Περιφέρειας Αττικής, συνολικού εμβαδού 17.731.466,75 τ.μ., κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου, όπως τα τμήματα αυτά εμφανίζονται στο από Δεκέμβριο 2025 τοπογραφικό διάγραμμα του Πολιτικού Μηχανικού Σωκράτη Μπαλτά (Παράρτημα Α'). Η παραχώρηση πραγματοποιείται προς τον σκοπό προστασίας, ανάδειξης και αξιοποίησης του Κτήματος Τατοΐου. Η ανάπτυξη έργων και δραστηριοτήτων για την εκπλήρωση του σκοπού του δευτέρου εδαφίου στις υπαγόμενες στη δασική νομοθεσία εκτάσεις των παραχωρούμενων ακινήτων του πρώτου εδαφίου διενεργείται εφόσον προβλέπεται από το έκτο Κεφάλαιο του ν. 998/1979 (Α' 289) και υπό την τήρηση των ειδικότερων όρων και προϋποθέσεων αυτού, καθώς και των λοιπών διατάξεων της δασικής νομοθεσίας.

2. Στην έννοια της χρήσης του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 περιλαμβάνεται η ανάληψη και εκτέλεση από το Υπουργείο Πολιτισμού κάθε συμβατικής και άλλης δέσμευσης έναντι τρίτων.

3. Η παρούσα διάταξη αποτελεί τον τίτλο για την καταχώριση της παραχώρησης της χρήσης των τμημάτων της παρ. 1 στο αρμόδιο κτηματολογικό γραφείο.

Άρθρο 101

Παράταση προθεσμίας περάτωσης εκκαθάρισης Ταμείου Αλληλοβοήθειας Υπαλλήλων Υπουργείου Πολιτισμού

Η προθεσμία περάτωσης της εκκαθάρισης της παρ. 2 του άρθρου δεκάτου ενάτου του ν. 4639/2019 (Α' 185), περί θέσης του Ταμείου Αλληλοβοήθειας Υπαλλήλων Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού σε εκκαθάριση, παρατείνεται έως την 31η.7.2026. Η παράταση του προηγούμενου εδαφίου δεν συνεπάγεται την παράταση δημοσίων συμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4412/2016 (Α' 147).

Άρθρο 102
Καλλιτεχνικός Διευθυντής του Φεστιβάλ
Αθηνών Επιδαύρου - Τροποποίηση παρ. 3
άρθρου 92 ν. 5105/2024

1. Στην παρ. 3 του άρθρου 92 του ν. 5105/2024 (Α' 61), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων μέρους ΣΤ', επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) το υφιστάμενο εδάφιο αριθμείται ως περ. α), β) προστίθεται περ. β) και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3.α) Με κοινή απόφαση του εποπτεύοντος Υπουργού και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται οι αποδοχές του Καλλιτεχνικού Διευθυντή του Οργανισμού του άρθρου 70, οι οποίες δεν δύναται να υπερβαίνουν τις αποδοχές Γενικού Γραμματέα Υπουργείου κατά την παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 4354/2015.

β) Με απόφαση του εποπτεύοντος Υπουργού καθορίζονται το περιεχόμενο της πρόσκλησης της παρ. 1 του άρθρου 70, το όργανο αξιολόγησης και κάθε άλλο ζήτημα σχετικό με την επιλογή του Καλλιτεχνικού Διευθυντή.»

2. Έως την έκδοση της απόφασης του δευτέρου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 92 του ν. 5105/2024, ο Καλλιτεχνικός Διευθυντής του Φεστιβάλ Αθηνών Επιδαύρου διορίζεται με απόφαση του εποπτεύοντος Υπουργού.

Άρθρο 103
Παρατάσεις διάρκειας απασχόλησης
σε εκπαιδευτικούς φορείς - Τροποποίηση
περ. στ) παρ. 1 και προσθήκη παρ. 1Α
στο άρθρο 34 του ν. 5167/2024

1. Στην περ. στ) της παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 5167/2024 (Α' 207), περί παράτασης ρυθμίσεων προσωπικού, οι λέξεις «έκδοσης των προσωρινών πινάκων διοριστέων της προκήρυξης του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.) και σε καμία περίπτωση την 31η Δεκεμβρίου 2025» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της δημοσίευσης του διορισμού των επιτυχόντων των οριστικών πινάκων διοριστέων της προκήρυξης 2Κ/2025 του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.) και σε κάθε περίπτωση την 31η Δεκεμβρίου 2026», και η περ. στ) διαμορφώνεται ως εξής:

«στ) Η διάρκεια των παρατάσεων ή των νέων συμβάσεων έκτακτου προσωπικού της παρ. 1 του άρθρου 134 του ν. 4763/2020 (Α' 254), για τη διοικητική και τεχνική υποστήριξη και την κάλυψη λοιπών αναγκών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου, δεν δύναται να υπερβαίνει την ημερομηνία της δημοσίευσης του διορισμού των επιτυχόντων των οριστικών πινάκων διοριστέων της προκήρυξης 2Κ/2025 του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.) και σε κάθε περίπτωση την 31η Δεκεμβρίου 2026.»

2. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 5167/2024, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) το εδάφιο τίθεται ως παρ. 1Α, β) οι λέξεις «των περ. α) έως ζ)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 1» και η νέα παρ. 1Α διαμορφώνεται ως εξής:

«1Α. Η παράταση ισχύος των συμβάσεων της παρ. 1 δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα της σχέσης εργασίας, βάσει της οποίας προσλήφθηκαν οι απασχολούμενοι στις θέσεις αυτές, γίνεται κατά παρέκκλιση κάθε γενικής

ή ειδικής διάταξης και δεν προσμετράται στο ανώτατο χρονικό διάστημα των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών των άρθρων 100, 101 και 102 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α' 222), απαγορευομένης σε κάθε περίπτωση της μετατροπής τους σε συμβάσεις αορίστου χρόνου.»

Άρθρο 104
Ρυθμίσεις για τα παραρτήματα Νομικών
Προσώπων Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης
των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της
αλλοδαπής - Προϋποθέσεις για την έκδοση
άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας -
Τροποποίηση περ. β) παρ. 1 άρθρου 137
ν. 5094/2024 - Επαναξιολόγηση αίτησης για
έκδοση άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας
παραρτημάτων - Προσθήκη άρθρου 139Α
στον ν. 5094/2024 - Καταληκτική ημερομηνία
υποβολής αιτήσεων εγκατάστασης και
λειτουργίας - Αναπροσαρμογή τέλους
επαναξιολόγησης - Εξουσιοδοτική διάταξη -
Προσθήκη παρ. 7Α και 7Β στο άρθρο 189 του
ν. 5094/2024

1. Στην περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 137 του ν. 5094/2024 (Α' 39), περί του καθορισμού ελάχιστου αριθμού σχολών στα παραρτήματα Νομικών Προσώπων Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (Ν.Π.Π.Ε.) των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) της αλλοδαπής, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) προστίθεται νέο, τρίτο, εδάφιο, β) στο τελευταίο εδάφιο, οι λέξεις «στην περίπτωση του δευτέρου εδαφίου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στις περιπτώσεις του δευτέρου και του τρίτου εδαφίου», και η περ. β) διαμορφώνεται ως εξής:

«β) Κάθε παράρτημα Ν.Π.Π.Ε. διαθέτει κατ' ελάχιστον τρεις (3) Σχολές, με ένα (1) τουλάχιστον πρόγραμμα πρώτου κύκλου σπουδών η καθεμία. Εξαιρετικά, και εφόσον το μητρικό ίδρυμα καταλαμβάνει μία από τις πρώτες είκοσι (20) θέσεις σε διεθνή κατάταξη πανεπιστημίων, το παράρτημα - Ν.Π.Π.Ε. δύναται να αποτελείται από μία (1) κατ' ελάχιστον Σχολή με ένα (1) τουλάχιστον πρόγραμμα κύκλου σπουδών. Ομοίως, εφόσον το μητρικό ίδρυμα καταλαμβάνει σε δύο (2) τουλάχιστον διακριτές περιπτώσεις μία από τις πρώτες είκοσι (20) θέσεις σε διεθνή κατάταξη σχολών ή επιστημονικών αντικειμένων, το παράρτημα Ν.Π.Π.Ε. δύναται να αποτελείται από μία κατ' ελάχιστον (1) Σχολή με ένα (1) τουλάχιστον πρόγραμμα κύκλου σπουδών. Οι λοιπές προϋποθέσεις του παρόντος εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις του δευτέρου και του τρίτου εδαφίου.»

2. Στον ν. 5094/2024 προστίθεται άρθρο 139Α ως εξής:

«Άρθρο 139Α
Επαναξιολόγηση αίτησης για έκδοση
άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας
παραρτημάτων - Νομικών Προσώπων
Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης

1. Ο φάκελος για την έκδοση άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας παραρτήματος, υπό τη μορφή Ν.Π.Π.Ε., δύναται να επαναξιολογείται άπαξ μετά την κοινοποίηση

στο αιτούν μητρικό ίδρυμα της αρνητικής γνώμης της ΕΘ.Α.Α.Ε., σχετικά με τη συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρου 137, οι οποίες εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, χωρίς να απαιτείται η κατάθεση νέας εγγυητικής επιστολής και παραβόλου. Προϋποθέσεις για την άσκηση αίτησης επαναξιολόγησης είναι:

α) η καταβολή τέλους επαναξιολόγησης σύμφωνα με την παρ. 2 και

β) η παραίτηση από την άσκηση ενδίκων βοηθημάτων κατά της αρχικής αρνητικής γνώμης της ΕΘ.Α.Α.Ε. ή απορριπτικής απόφασης του Υπουργού Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού.

Η αίτηση, η οποία συνοδεύεται από τον σχετικό φάκελο, υποβάλλεται μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας προς το αρμόδιο Τμήμα του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, εντός αποκλειστικής προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής αρνητικής γνώμης στο αιτούν μητρικό ίδρυμα. Η αίτηση με τον σχετικό φάκελο διαβιβάζεται αμελλητί στην ΕΘ.Α.Α.Ε. για νέα κρίση. Το αίτημα επαναξιολόγησης αναφέρεται αποκλειστικά στη θεραπεία των λόγων απόρριψης και συνοδεύεται από τα αναγκαία προς τούτο δικαιολογητικά έγγραφα. Η ΕΘ.Α.Α.Ε. επανεξετάζει το αίτημα εντός των προθεσμιών της παρ. 4 του άρθρου 139 και διαβιβάζει τη γνώμη της στο Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού.

2. Για την επαναξιολόγηση της αίτησης απαιτείται η καταβολή τέλους επαναξιολόγησης ύψους τριάντα πέντε χιλιάδων (35.000) ευρώ, το οποίο δύναται να αναπροσαρμόζεται με την απόφαση της παρ. 7Β του άρθρου 189.

3. Σε περίπτωση έκδοσης άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας παραρτήματος - Ν.Π.Π.Ε. κατόπιν αιτήματος επαναξιολόγησης, η χορηγούμενη άδεια αφορά στο αμέσως επόμενο ακαδημαϊκό έτος από το αρχικώς αιτούμενο.»

3. Η παρ. 2 εφαρμόζεται και στην περίπτωση εξέτασης αιτήσεων υποψηφίων φορέων για την έκδοση αδειάς εγκατάστασης και λειτουργίας παραρτημάτων - Ν.Π.Π.Ε. που έχουν υποβληθεί έως την έναρξη ισχύος του παρόντος. Η προθεσμία του τρίτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 139Α του ν. 5094/2024 για την υποβολή της αίτησης επαναξιολόγησης στην περίπτωση αυτή εκκινεί από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

4. Στο άρθρο 189 του ν. 5094/2024, περί των εξουσιοδοτικών διατάξεων του Κεφαλαίου Γ' του Μέρους Δ' του νόμου αυτού, προστίθενται παρ. 7Α και 7Β ως εξής:

«7Α. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, η οποία αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, καθώς και στον ιστότοπο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ», ορίζεται η καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων εγκατάστασης και λειτουργίας των παραρτημάτων - Ν.Π.Π.Ε., σύμφωνα με το άρθρο 139, για την επόμενη ακαδημαϊκή χρονιά.

7Β. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών δύναται να αναπροσαρμόζεται το τέλος επαναξιολόγησης της παρ. 2 του άρθρου 139Α.»

Άρθρο 105

Χρηματοδότηση αθλητικών εγκαταστάσεων που ανήκουν σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου εποπτευόμενα από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, τις οποίες χρησιμοποιούν τα κλιμάκια των εθνικών ομάδων όλων των αναγνωρισμένων αθλητικών ομοσπονδιών για την προετοιμασία τους - Προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 116 και παρ. 13 στο άρθρο 123 του Κώδικα Φορολογίας Περιουσίας

1. Στο άρθρο 116 του Κώδικα Φορολογίας Περιουσίας (ν. 5219/2025, Α' 130), περί αντικειμένου φόρου των κερδών από τυχερά παίγνια, προστίθεται παρ. 1Α ως εξής:

«1Α. Ποσοστό των εσόδων από τις κατηγορίες φόρων των περ. β) και δ) της παρ. 1 χρησιμοποιείται για τη χρηματοδότηση αθλητικών ομάδων, την επιχορήγηση των Ειδικών Επιτροπών του άρθρου 53 του ν. 2725/1999 (Α' 121) και τη χρηματοδότηση εποπτευόμενων νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) και νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού (Γ.Γ.Α.) του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού στα οποία ανήκουν οι αθλητικές εγκαταστάσεις τις οποίες χρησιμοποιούν τα κλιμάκια των εθνικών ομάδων όλων των αναγνωρισμένων Αθλητικών Ομοσπονδιών για την προετοιμασία τους, κατόπιν της κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού της παρ. 13 του άρθρου 123. Ειδικά για τη χρηματοδότηση των εποπτευόμενων Ν.Π.Ι.Δ. και Ν.Π.Δ.Δ. από τη Γ.Γ.Α. του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού στα οποία ανήκουν οι αθλητικές εγκαταστάσεις του πρώτου εδαφίου, αυτή περιλαμβάνει την κάλυψη των μισθωμάτων και των λειτουργικών δαπανών των αθλητικών χώρων στους οποίους προπονούνται τα κλιμάκια των εθνικών ομάδων, από την αγωνιστική περίοδο 2025-2026.»

2. Στο άρθρο 123 του Κώδικα Φορολογίας Περιουσίας, περί τελικών διατάξεων, προστίθεται παρ. 13 ως εξής:

«13. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού ποσοστό των εσόδων, από τις κατηγορίες φόρων των περ. β) και δ) της παρ. 1 του άρθρου 116, χρησιμοποιείται για τη χρηματοδότηση των νομικών προσώπων της παρ. 1Α. Με την ίδια απόφαση δύναται να καθορίζονται οι δικαιούχοι, ο τρόπος κατανομής της εν λόγω χρηματοδότησης και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρ. 1Α.»

Άρθρο 106

Παράταση του ακατάσχετου της χρηματοδότησης αθλητικών ομάδων και της επιχορήγησης των Ειδικών Επιτροπών του άρθρου 53 του ν. 2725/1999 από τα φορολογικά έσοδα τυχερών παιγνίων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου δέκατου έκτου ν. 4787/2021

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου δέκατου έκτου του ν. 4787/2021 (Α' 44), περί ακατάσχετου πο-

σοστού των εσόδων από τον φόρο που επιβάλλεται επί των τυχερών παιγνίων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «και 2025» αντικαθίστανται από τις λέξεις «2025 και 2026», β) οι λέξεις «αθλητικών ομάδων και» αντικαθίστανται από τις λέξεις «αθλητικών ομάδων», γ) οι λέξεις «σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 60 του ν. 2961/2001 (Α' 266),» αντικαθίστανται από τις λέξεις «και τη χρηματοδότηση εποπτευόμενων Ν.Π.Ι.Δ. και Ν.Π.Δ.Δ. από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, στα οποία ανήκουν οι αθλητικές εγκαταστάσεις τις οποίες χρησιμοποιούν τα κλιμάκια των εθνικών ομάδων όλων των αναγνωρισμένων αθλητικών ομοσπονδιών για την προετοιμασία τους, σύμφωνα με την παρ. 1Α του άρθρου 116 του ν. 5219/2025 (Α' 130),», και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Κατ' εξαίρεση για τα έτη 2021, 2022, 2023, 2024, 2025 και 2026 το ποσοστό των εσόδων που χρησιμοποιείται για τη χρηματοδότηση αθλητικών ομάδων, την επιχορήγηση των Ειδικών Επιτροπών του άρθρου 53 του ν. 2725/1999 (Α' 121) και τη χρηματοδότηση εποπτευόμενων Ν.Π.Ι.Δ. και Ν.Π.Δ.Δ. από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, στα οποία ανήκουν οι αθλητικές εγκαταστάσεις τις οποίες χρησιμοποιούν τα κλιμάκια των εθνικών ομάδων όλων των αναγνωρισμένων αθλητικών ομοσπονδιών για την προετοιμασία τους, σύμφωνα με την παρ. 1Α του άρθρου 116 του ν. 5219/2025 (Α' 130), είναι ακατάσχετο στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, δεν υπόκεινται σε οποιαδήποτε κράτηση, τέλος ή εισφορά, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς τη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους δήμους, τις περιφέρειες, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα. Για την εφαρμογή της παρούσας, οι χρηματοδοτούμενοι ή επιχορηγούμενοι φορείς του πρώτου εδαφίου εξαιρούνται από την υποχρέωση της παρ. 1 του άρθρου 180 του ν. 4820/2021 (Α' 130).»

Άρθρο 107

Παράταση ισχύος συμβάσεων προσωπικού ορισμένου χρόνου του άρθρου 50 του ν. 4825/2021

Η ισχύς του άρθρου 18 του ν. 5007/2022 (Α' 241), περί της παράτασης της ισχύος των συμβάσεων ορισμένου χρόνου, οι οποίες έχουν συναφθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 50 του ν. 4825/2021 (Α' 157), παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.12.2026.

Άρθρο 108

Νομιμοποίηση δαπανών φορέων αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας

1. Η ισχύς της παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 4332/2015 (Α' 76), ως προς τη νομιμοποίηση δαπανών για την εξόφληση υποχρεώσεων των νοσοκομείων του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.) και των Υγειονομικών Περιφερειών (Υ.Π.Ε.), παρατείνεται από τη λήξη της, έως τη δημοσίευση του παρόντος. Η ρύθμιση του πρώτου εδαφίου ισχύει και για την εξόφληση υποχρεώσεων των

δομών, μονάδων, υπηρεσιών και προγραμμάτων που έχουν ενταχθεί στον Εθνικό Οργανισμό Πρόληψης και Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων (Ε.Ο.Π.Α.Ε.) σύμφωνα με το άρθρο 29 του ν. 5129/2024 (Α' 124), οι οποίες αφορούν σε προμήθειες υλικών, αγαθών και παροχή υπηρεσιών, καθώς και πάσης φύσεως αποδοχές, οι οποίες διενεργήθηκαν από 1η.2.2025 μέχρι και την έναρξη ισχύος του παρόντος και είναι εγγεγραμμένες ως πιστώσεις των εγκεκριμένων προϋπολογισμών του έτους 2025 των νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. και των Διοικήσεων Υ.Π.Ε..

2. Η ισχύς της παρ. 28 του άρθρου 66 του ν. 3984/2011 (Α' 150), ως προς τη νομιμοποίηση δαπανών που απορρέουν από προμήθειες των νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. συμπεριλαμβανομένων των Ψυχιατρικών και των Πανεπιστημιακών Κλινικών, των Νοσοκομείων Αρεταίειο και Αιγινήτειο, του Ωνασείου Καρδιοχειρουργικού Κέντρου και του Γενικού Νοσοκομείου Παπαγεωργίου της Θεσσαλονίκης, παρατείνεται από τη λήξη της, έως την έναρξη ισχύος του παρόντος. Η ρύθμιση του πρώτου εδαφίου ισχύει ανάλογα και για την Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας, εφόσον οι προμήθειες του πρώτου εδαφίου διενεργήθηκαν από αυτήν για λογαριασμό των εν λόγω νοσοκομείων.

3. Δαπάνες της μονοπρόσωπης ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας Μ.Α.Ε.» που διατέθηκαν έως και την έναρξη ισχύος του παρόντος για την καταβολή αμοιβών και αποζημιώσεων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, θεωρούνται νόμιμες και δεν αναζητούνται.

4. Δαπάνες για την εξόφληση υποχρεώσεων του νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Εθνικός Οργανισμός Πρόληψης και Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων» του άρθρου 29 του ν. 5129/2024 που απορρέουν από προμήθειες υλικών, αγαθών, παροχή υπηρεσιών, καθώς και πάσης φύσεως αποδοχές, που διενεργήθηκαν από την 1η.2.2025, έως και την έναρξη ισχύος του παρόντος θεωρούνται νόμιμες και κανονικές, με την προϋπόθεση ότι είναι εντός του ύψους του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του Ε.Ο.Π.Α.Ε. του έτους αναφοράς 2025.

Άρθρο 109

Μεταρρύθμιση δικαστικής απόφασης σχετικής με τη γονική μέριμνα - Τροποποίηση άρθρου 1536 Αστικού Κώδικα, τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 592 και προσθήκη παρ. 2 στο άρθρο 593 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

1. Στο άρθρο 1536 του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164), περί μεταβολής των συνθηκών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) ο τίτλος αντικαθίσταται, β) προστίθεται παρ. 2 και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 1536 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 1536

Ανάκληση ή μεταρρύθμιση δικαστικής απόφασης σχετικής με τη γονική μέριμνα

1. Αν από τότε που εκδόθηκε δικαστική απόφαση σχετική με τη γονική μέριμνα μεταβλήθηκαν οι συνθήκες, το δικαστήριο οφείλει, ύστερα από αίτηση ενός ή και των

δύο γονέων, των πλησιέστερων συγγενών του τέκνου ή του εισαγγελέα, να προσαρμόσει την απόφασή του στις νέες συνθήκες, ανακαλώντας ή μεταρρυθμίζοντάς την, σύμφωνα με το συμφέρον του τέκνου, και ιδίως να αποδώσει στους γονείς την άσκηση της γονικής μέριμνας που τους είχε αφαιρεθεί.

2. Μεταρρύθμιση δύναται να αποφασίζεται από το δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση, έπειτα από αίτηση του ασκούντος το ένδικο μέσο ή του αρμόδιου εισαγγελέα, και κατά οριστικής αποφάσεως που ρυθμίζει ζητήματα επιμέλειας και επικοινωνίας τέκνου κατά της οποίας έχει ασκηθεί έφεση. Η ισχύς της ως άνω απόφασης ισχύει μέχρι την έκδοση απόφασης επί του ενδίκου μέσου και εκδίδεται αποκλειστικά σε περιπτώσεις που το επιβάλλει το συμφέρον του τέκνου.»

2. Στην περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 592 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182) προστίθενται οι λέξεις «, συμπεριλαμβανομένων και των διαφορών του άρθρου 1536 του Αστικού Κώδικα» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Οι λοιπές οικογενειακές διαφορές αφορούν: α) τον καθορισμό, τη μείωση ή την αύξηση της συνεισφοράς του καθενός από τους συζύγους για τις ανάγκες της οικογένειας, της διατροφής που οφείλεται λόγω γάμου, διαζυγίου ή συγγένειας, των δαπανών τοκετού και της διατροφής της άγαμης μητέρας, καθώς και της διατροφής της μητέρας από την κληρονομική μερίδα που έχει επαχθεί στο τέκνο που αυτή κυοφορεί, β) την άσκηση της γονικής μέριμνας αναφορικά με το τέκνο κατά τη διάρκεια του γάμου, και σε περίπτωση διαζυγίου ή ακύρωσης του γάμου ή όταν πρόκειται για τέκνο χωρίς γάμο των γονέων του, τη διαφωνία των γονέων κατά την κοινή άσκηση από αυτούς της γονικής τους μέριμνας, καθώς και την επικοινωνία των γονέων και των λοιπών ανιόντων με το τέκνο, συμπεριλαμβανομένων και των διαφορών του άρθρου 1536 του Αστικού Κώδικα, γ) τη ρύθμιση της χρήσης της οικογενειακής στέγης και της κατανομής των κινητών μεταξύ συζύγων, δ) κάθε άλλη περιουσιακού δικαίου διαφορά, που απορρέει από τη σχέση των συζύγων, ή των γονέων και τέκνων.»

3. Στο άρθρο 593 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί των κοινών διατάξεων, προστίθεται παρ. 2 και το άρθρο 593 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 593

1. Οι διαφορές που αναφέρονται στο άρθρο 592 αριθμ. 1 και 2 εισάγονται μόνο με κύρια ή παρεμπίπτουσα αγωγή.

2. Οι διαφορές που αναφέρονται στο άρθρο 1536 του Αστικού Κώδικα εισάγονται μόνο με χωριστό δικόγραφο και δικάζονται κατά προτεραιότητα.»

Άρθρο 110

Προσδιορισμός δικασίμου μετά την κατάθεση αγωγής - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 215 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

Στο τέταρτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 215 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182), περί

άσκησης της αγωγής, οι λέξεις «μετά την πάροδο έξι (6) μηνών από την κατάθεση και πάντως όχι πάνω από τον έβδομο μήνα μετά από αυτήν» αντικαθίστανται από τις λέξεις «σε διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις διακόσιες δέκα (210) ημέρες από την κατάθεση» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η αγωγή ασκείται με κατάθεση δικογράφου στη γραμματεία του δικαστηρίου στο οποίο απευθύνεται και με επίδοση αντιγράφου της στον εναγόμενο. Αποκλειστικά σε περίπτωση αγωγής που απευθύνεται σε περιφερειακή έδρα πρωτοδικείου, κατά την έννοια του ν. 5108/2024 (Α' 65), η κατάθεση του δικογράφου μπορεί να γίνεται στη γραμματεία είτε της περιφερειακής έδρας είτε της παράλληλης έδρας, στην κατά τόπον αρμοδιότητα της οποίας εντάσσεται η περιφερειακή έδρα, είτε της έδρας πρωτοδικείου. Η κατάθεση του δικογράφου μπορεί να γίνεται και με ηλεκτρονικά μέσα σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 119. Με την κατάθεση της αγωγής ορίζεται δικάσιμος, η οποία προσδιορίζεται σε διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τις διακόσιες δέκα (210) ημέρες από την κατάθεση και όταν η αγωγή πρέπει να επιδοθεί στο εξωτερικό, στην πρώτη δικάσιμο μετά την πάροδο εννέα (9) μηνών από την κατάθεση και πάντως όχι πάνω από τον δέκατο μήνα μετά από αυτήν. Κάτω από το δικόγραφο που κατατέθηκε συντάσσεται έκθεση στην οποία αναφέρεται η ημέρα, ο μήνας και το έτος της κατάθεσης, καθώς και το ονοματεπώνυμο του καταθέτη. Η έκθεση μπορεί να συντάσσεται και με ηλεκτρονικά μέσα σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 117. Αναφορά του δικογράφου της αγωγής που κατατέθηκε γίνεται χωρίς καθυστέρηση σε ειδικό βιβλίο με αλφαβητικό ευρετήριο. Στο βιβλίο αυτό αναγράφονται με αύξοντα αριθμό και χρονολογική σειρά οι αγωγές που κατατίθενται και αναφέρονται τα ονοματεπώνυμα των διαδίκων, η χρονολογία της κατάθεσης και το αντικείμενο της διαφοράς. Στη γραμματεία κάθε δικαστηρίου τηρείται και ηλεκτρονικό αρχείο αγωγών.»

Άρθρο 111

Αναψηλάφηση λόγω μη προσήκουσας διερεύνησης απαγορευμένης κρατικής ενίσχυσης - Τροποποίηση άρθρων 538, 539, 544, 545 και 546 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

1. Στο άρθρο 538 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182), περί της αναψηλάφησης επί αποφάσεων ουσίας και αποφάσεων σε περίπτωση έκδοσης οριστικής απόφασης του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου για παραβίαση δικαιώματος, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον τίτλο προστίθενται οι λέξεις «και σε περίπτωση μη προσήκουσας διερεύνησης απαγορευμένης κρατικής ενίσχυσης», β) μετά τις λέξεις «του άρθρου 544» προστίθενται οι λέξεις «, καθώς και στην περίπτωση του λόγου αναψηλάφησης της περ. 12 του άρθρου 544» και το άρθρο 538 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 538

Αναψηλάφηση επί αποφάσεων ουσίας και αποφάσεων σε περίπτωση έκδοσης οριστικής απόφασης του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου για παραβίαση δικαιώματος και σε περίπτωση μη προσήκουσας διερεύνησης απαγορευμένης κρατικής ενίσχυσης

Με αναψηλάφηση, μπορούν να προσβληθούν οι αποφάσεις των μονομελών και των πολυμελών πρωτοδικείων, των εφετείων και του Αρείου Πάγου εφόσον δικάζει κατ' ουσία ή στην περίπτωση του λόγου αναψηλάφησης της περ. 11 του άρθρου 544, καθώς και στην περίπτωση του λόγου αναψηλάφησης της περ. 12 του άρθρου 544.»

2. Στο άρθρο 539 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί αναψηλάφησης κατά τελεσιδίκων αποφάσεων, προστίθεται παρ. 3 ως εξής:

«3. Αν ασκηθεί αναψηλάφηση κατά απόφασης που μπορεί να προσβληθεί με αναίρεση, η προθεσμία αυτής αναστέλλεται μέχρι την έκδοση απόφασης επί της αναψηλάφησης, χωρεί δε μόνο σε περίπτωση απόρριψης της τελευταίας.»

3. Στο άρθρο 544 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθεται περ. 12 ως εξής:

«12) Αν μετά την απόρριψη για οποιονδήποτε λόγο αγωγής ακύρωσης διαιτητικής απόφασης κατά το άρθρο 897 κινηθεί διαδικασία έρευνας πιθανής χορήγησης απαγορευμένης κρατικής ενίσχυσης υπέρ ενός από τα μέρη της σχετικής διαιτητικής διαδικασίας ή η Ευρωπαϊκή Επιτροπή γνωστοποιήσει ότι η αξίωση την οποία επιδίκασε η διαιτητική απόφαση ενδέχεται να ερείδεται επί πράξεων ή παραλείψεων που δύναται να συνιστούν κρατική ενίσχυση και το ζήτημα της κρατικής ενίσχυσης δεν έχει αποτελέσει αντικείμενο προδικαστικού ερωτήματος προς το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τα δικαστήρια τα οποία επελήφθησαν στη συνέχεια.»

4. Στην παρ. 3 του άρθρου 545 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί της προθεσμίας αναψηλάφησης, προστίθεται περ. θ) ως εξής:

«θ) στην περίπτωση της περ. 12 του άρθρου 544, από την ημερομηνία που καθίσταται αποδεδειγμένα γνωστή σε αυτόν που δικαιούται να ασκήσει αναψηλάφηση η κίνηση διαδικασίας έρευνας ή ενημερωθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι η αξίωση την οποία επιδίκασε η διαιτητική απόφαση ενδέχεται να ερείδεται επί πράξεων ή παραλείψεων που δύναται να συνιστούν κρατική ενίσχυση.»

5. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 546 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί της δυνατότητας αναστολής της εκτέλεσης από την άσκηση της αναψηλάφησης, μετά τις λέξεις «επίδοσης της προσβαλλόμενης απόφασης» προστίθενται οι λέξεις «, καθώς και όταν η αναψηλάφηση ασκείται για τον λόγο της περ. 12 του άρθρου 544 του παρόντος Κώδικα, οπότε δεν χωρεί εκτέλεση ούτε της οικείας διαιτητικής απόφασης μέχρι την έκδοση απόφασης επί της αναψηλάφησης» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η προθεσμία της αναψηλάφησης, καθώς και η άσκησή της, δεν αναστέλλει την εκτέλεση της προσβαλλόμενης απόφασης, εκτός αν πρόκειται για αποφάσεις οι οποίες εκδίδονται στις γαμικές διαφορές που αναφέρονται στο άρθρο 592 αριθμ. 1 ή στις διαφορές που αφορούν τις σχέσεις γονέων και τέκνων, οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 592 αριθμ. 2 ή διατάζουν την εξάλειψη υποθήκης ή προσημείωσης ή κατάσχεσης ή κηρύσσουν έγγραφο πλαστό και εφόσον σε όλες τις περιπτώσεις αυτές η προθεσμία αρχίζει από την επίδοση της προσβαλλόμενης απόφασης, καθώς και όταν η αναψηλάφηση ασκείται για τον λόγο της περ. 12 του άρθρου 544 του παρόντος Κώδικα, οπότε δεν χωρεί εκτέλεση ούτε της οικείας διαιτητικής απόφασης μέχρι την έκδοση απόφασης επί της αναψηλάφησης. Μπορεί όμως το δικαστήριο που δικάζει την αναψηλάφηση, με αίτηση κάποιου από τους διαδίκους που υποβάλλεται με τις προτάσεις, να διατάξει σε περίπτωση εξάλειψης υποθήκης, προσημείωσης ή κατάσχεσης την άρση του ανασταλτικού αποτελέσματος με παροχή ανάλογης εγγύησης.»

Άρθρο 112**Ερημοδικία του αναιρεσεϊόντος -****Αντικατάσταση παρ. 1 και τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 576 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας**

1. Η παρ. 1 του άρθρου 576 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182), περί μη εμφάνισης του επισπεύδοντος τη συζήτηση, αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Σε περίπτωση ερημοδικίας του αναιρεσεϊόντος, ανεξαρτήτως του ποιος επισπεύδει τη συζήτηση, η αναίρεση απορρίπτεται, εφόσον είναι παραδεκτή, ενώ σε κάθε περίπτωση ερημοδικίας του αναιρεσιβλήτου, ο Άρειος Πάγος προχωρεί στη συζήτηση παρά την απουσία του.»

2. Στην παρ. 2 του άρθρου 576 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, το τρίτο εδάφιο καταργείται και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Αν ο αντίδικος εκείνου που επέσπευσε τη συζήτηση δεν εμφανιστεί ή εμφανιστεί αλλά δεν λάβει μέρος σ' αυτή με τον τρόπο που ορίζει ο νόμος, ο Άρειος Πάγος εξετάζει αυτεπαγγέλτως αν κλητεύθηκε νόμιμα και εμπρόθεσμα. Αν η κλήση για τη συζήτηση δεν επιδόθηκε καθόλου ή δεν επιδόθηκε νόμιμα ή εμπρόθεσμα, ο Άρειος Πάγος κηρύσσει απαράδεκτη τη συζήτηση και η υπόθεση επαναφέρεται για συζήτηση με νέα κλήτευση.»

Άρθρο 113**Ανακοπή κατά του πλειστηριασμού -****Τροποποίηση παρ. 1 και 4 άρθρου 933 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας**

Στο άρθρο 933 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182), περί προϋποθέσεων παραδεκτού της ανακοπής κατά της εκτέλεσης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1 προστίθενται τέταρτο και πέμπτο εδάφιο, β) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 προστίθενται οι λέξεις «ή στηρίζονται σε αυτοτελές δικαίωμα που μπορεί να ασκηθεί και με κύρια αγωγή» και το άρθρο 933 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 933

Αναγκαστική εκτέλεση - Άσκηση ανακοπής στην αναγκαστική εκτέλεση - Αντιρρήσεις εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση και κάθε δανειστή του

1. Αντιρρήσεις εκείνου κατά του οποίου στρέφεται η εκτέλεση και κάθε δανειστή του που έχει έννομο συμφέρον και αφορούν στην εγκυρότητα του εκτελεστού τίτλου ή στη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης ή στην απαίτηση, ασκούνται μόνο με ανακοπή, που εισάγεται στο μονομελές πρωτοδικείο. Αν ασκηθούν περισσότερες ανακοπές με χωριστά δικόγραφα, με επιμέλεια της γραμματείας προσδιορίζονται και εκδικάζονται όλες υποχρεωτικά στην ίδια δικάσιμο. Πρόσθετοι λόγοι ανακοπής μπορούν να προταθούν μόνο με ιδιαίτερο δικόγραφο που κατατίθεται στη γραμματεία του δικαστηρίου προς το οποίο απευθύνεται η ανακοπή, κάτω από το οποίο συντάσσεται έκθεση, και κοινοποιείται στον αντίδικο οκτώ (8) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη συζήτηση. Η ανακοπή κατά του πλειστηριασμού απευθύνεται, με ποινή απαραδέκτου, κατά του επισπεύδοντος δανειστή και του υπερθεματιστή. Επί κοινής πλειοδοσίας, η ανακοπή ασκείται από όλους και κατά όλων των πλειοδοτών.

2. Η συζήτηση της ανακοπής προσδιορίζεται υποχρεωτικά μέσα σε εξήντα (60) ημέρες από την κατάθεσή της και η κλήτευση του καθ' ου η ανακοπή γίνεται είκοσι (20) ημέρες πριν από τη συζήτηση.

3. Αρμόδιο κατά τόπον είναι το δικαστήριο της περιφέρειας του τόπου της εκτέλεσης, εφόσον μετά την επίδοση της επιταγής ακολούθησαν και άλλες πράξεις της εκτελεστικής διαδικασίας, αλλιώς αρμόδιο είναι το δικαστήριο του άρθρου 584.

4. Αν ο εκτελεστός τίτλος είναι δικαστική απόφαση ή διαταγή πληρωμής, οι αντιρρήσεις είναι απαράδεκτες στην έκταση που ισχύει το δεδικασμένο σύμφωνα με τα άρθρα 330 και το τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 633, αντίστοιχα. Αν ο εκτελεστός τίτλος είναι διαταγή πληρωμής, είναι απαράδεκτες αντιρρήσεις που αφορούν στην εγκυρότητά της, όπως και αντιρρήσεις που αφορούν την απαίτηση, εκτός εάν είναι οψιγενείς και δεν μπορούν πλέον να προβληθούν με ανακοπή κατά της διαταγής πληρωμής ή στηρίζονται σε αυτοτελές δικαίωμα που μπορεί να ασκηθεί και με κύρια αγωγή.

5. Οι ισχυρισμοί που αφορούν στην απόσβεση της απαίτησης πρέπει να αποδεικνύονται μόνο με έγγραφα ή με δικαστική ομολογία.

6. Η απόφαση επί της ανακοπής εκδίδεται υποχρεωτικά μέσα σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών από τη συζήτησή της.»

Άρθρο 114

Μεταβατικές διατάξεις που αφορούν τη δημοσίευση διαθηκών και την έκδοση πιστοποιητικών, καθώς και τη σταδιακή ανάθεση διαταγών πληρωμής και διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης - Τροποποίηση άρθρου 126 ν. 5221/2025

1. Στο άρθρο 126 του ν. 5221/2025 (Α' 133), περί μεταβατικών διατάξεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροπο-

ποιήσεις: α) στην παρ. 1, οι αριθμοί «86, 87, 88, 118, 119, 120 και 121» αντικαθίστανται από τους αριθμούς «87, 88, 89, 122, 123, 124 και 125», β) στην παρ. 2 προστίθεται δεύτερο εδάφιο, γ) στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 προστίθενται οι λέξεις «έφεση ή», δ) στην παρ. 5, δα) στο πρώτο εδάφιο η ημερομηνία «31η.12.2025» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «30ή.4.2026», δβ) στο δεύτερο εδάφιο η ημερομηνία «1η.1.2026» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «1η.5.2026», ε) προστίθεται παρ. 8 και το άρθρο 126 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 126**Μεταβατικές διατάξεις**

1. Σε περίπτωση θανάτου διαθέτη μετά την 1η.11.2025, η δημοσίευση διαθήκης και η έκδοση πιστοποιητικών γίνονται σύμφωνα με τα άρθρα 87, 88, 89, 122, 123, 124 και 125 του παρόντος.

2. Σε περίπτωση θανάτου διαθέτη πριν από την 1η.11.2025, η δημοσίευση και η έκδοση πιστοποιητικών συνεχίζονται να γίνονται από τα Πρωτοδικεία. Η δημοσίευση διαθηκών, καθώς και η κήρυξη διαθήκης ως κυρίας για θανάτους πριν την 1η.11.2025, για τις οποίες έχει γίνει κατάθεση αίτησης για δημοσίευση σε πρωτοδικείο, μπορεί να γίνει σύμφωνα με τα άρθρα 87, 88, 89, 122, 123, 124 και 125, αν με ευθύνη του αιτούντος αποσυρθούν με βεβαίωση από τη γραμματεία του δικαστηρίου και κατατεθούν σε συμβολαιογράφους, άλλως η δημοσίευση και η έκδοση πιστοποιητικών συνεχίζουν να γίνονται από το πρωτοδικείο στο οποίο κατατέθηκαν.

3. Από τη 16η.9.2026, ημέρα πλήρους λειτουργίας της βάσης δεδομένων (μεταδεδομένα και έγγραφα) εντός του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης όλες οι δημοσιεύσεις και εκδόσεις πιστοποιητικών, ανεξάρτητα από τον χρόνο θανάτου, γίνονται από τους συμβολαιογράφους.

4. Οι διατάξεις για τα ένδικα μέσα και τις ειδικές διαδικασίες των άρθρων 591 έως 645 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182) εφαρμόζονται για τα κατατιθέμενα από την 1η.1.2026 ένδικα μέσα και αγωγές. Ως προς τις δημοσιευόμενες έως τις 31.12.2025 αποφάσεις, που είχαν εκδοθεί κατ' αντιμωλία των διαδίκων και δεν είχαν επιδοθεί και καταστεί τελεσίδικες ή αμετάκλητες, εξακολουθεί να ισχύει η διετής καταχρηστική προθεσμία προσβολής τους με έφεση ή αναίρεση.

5. Οι διαταγές πληρωμής του άρθρου 625 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και οι διαταγές απόδοσης μισθίου του άρθρου 637 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας μέχρι την 30ή.4.2026 συνεχίζουν να εκδίδονται από τον κατά τόπον αρμόδιο δικαστή. Οι αιτήσεις που κατατίθενται από την 1η.5.2026 εκδίδονται από τους ορισθέντες δικηγόρους σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

6. Οι διατάξεις του Μέρους Α' εφαρμόζονται για αγωγές και κλήσεις που ασκούνται ή κατατίθενται από την 1η.1.2026.

7. Οι διατάξεις του παρόντος για την αναγκαστική εκτέλεση εφαρμόζονται για όσες επιταγές προς εκτέλεση επιδοθούν από την 1η.1.2026.

8. Το άρθρο 57 εφαρμόζεται για τις αιτήσεις αναίρεσης που έχουν κατατεθεί και προσδιοριστεί να εκδικαστούν σε δικάσιμο μετά τη 16η.9.2026.»

2. Για θανάτους πριν την 1η.11.2025, αν δεν έχει κατατεθεί αίτηση δημοσίευσης διαθήκης μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, η δημοσίευση, καθώς και η κήρυξη διαθήκης ως κυρίας γίνεται σύμφωνα με τα άρθρα 87, 88, 89, 122, 123, 124 και 125 του ν. 5221/2025.

Άρθρο 115

Διατάξεις για τη λειτουργία της πλατφόρμας των ανακοπών - Τροποποίηση άρθρων 130 και 142 ν. 5221/2025

1. Στο άρθρο 130 του ν. 5221/2025 (Α' 133), περί επαναπροσδιορισμού εκκρεμών ανακοπών κατά της εκτέλεσης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον τίτλο προστίθενται οι λέξεις «και των διαταγών πληρωμής», β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1, προστίθενται οι λέξεις «συμπεριλαμβανομένων των ανακοπών κατά πινάκων κατάταξης του άρθρου 979, των ανακοπών του άρθρου 986, των ανακοπών κατά της διαταγής πληρωμής του άρθρου 632 και της παρ. 2 του άρθρου 633, εκτός των ανακοπών της παρ. 4 του άρθρου 954 και της παρ. 6 του άρθρου 973 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985. Α' 182),» και γ) προστίθεται παρ. 4 και το άρθρο 130 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 130

Επαναπροσδιορισμός εκκρεμών ανακοπών κατά της εκτέλεσης και των διαταγών πληρωμής

1. Ανακοπές κατά της εκτέλεσης, συμπεριλαμβανομένων των ανακοπών κατά πινάκων κατάταξης του άρθρου 979, των ανακοπών του άρθρου 986, των ανακοπών κατά της διαταγής πληρωμής του άρθρου 632 και της παρ. 2 του άρθρου 633, εκτός των ανακοπών της παρ. 4 του άρθρου 954 και της παρ. 6 του άρθρου 973 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985. Α' 182), που εκκρεμούν σε πρώτο βαθμό και των οποίων η συζήτηση έχει προσδιορισθεί μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος, εισάγονται προς συζήτηση υποχρεωτικά και αποκλειστικά σύμφωνα με τα άρθρα του παρόντος Μέρους. Ως συζήτηση νοείται τόσο η αρχικώς ορισθείσα όσο και η οριζόμενη μετά από αναβολή ή μετά από ματαίωση της συζήτησης.

2. Για την εισαγωγή προς συζήτηση των εκκρεμών ανακοπών κατά της εκτέλεσης, απαιτείται επί ποινή απαραδέκτου η υποβολή αίτησης επαναπροσδιορισμού από τον ανακόπτοντα. Η αίτηση επαναπροσδιορισμού επέχει θέση κλήσης προς συζήτηση.

3. Οι ανακόπτοντες ενημερώνονται μέσω ηλεκτρονικών μέσων για την υποχρέωση υποβολής αίτησης επαναπροσδιορισμού και τη λειτουργία της πλατφόρμας του άρθρου 131.

4. Αν επισπεύδεται πλειστηριασμός σε ημερομηνία προγενέστερη της ημερομηνίας κατά την οποία θα έκλεινε ο φάκελος της δικογραφίας σύμφωνα με τα άρθρα του παρόντος Μέρους, το παρόν Μέρος δεν εφαρμόζεται και οι εκκρεμείς ανακοπές εξακολουθούν να προσδιορίζονται και να δικάζονται σύμφωνα με τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.»

2. Στο άρθρο 142 του ν. 5221/2025, περί τελικών διατάξεων, η ημερομηνία «1ης.1.2026» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «16ης.9.2026» και το άρθρο 142 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 142

Τελικές διατάξεις

Με την επιφύλαξη του άρθρου 131, ανακοπές κατά της εκτέλεσης, οι οποίες έχουν προσδιορισθεί για συζήτηση σε δικασίμους μεταγενέστερες της 16ης.9.2026, λογίζονται αυτοδικαίως αποσυρθείσες.»

Άρθρο 116

Έκτακτος διαγωνισμός δικαστικών υπαλλήλων

1. Το παρόν εφαρμόζεται ειδικά για την επιλογή των εκπαιδευομένων της πέμπτης (5ης) εκπαιδευτικής σειράς δικαστικών υπαλλήλων της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών (Σχολή), οι οποίοι υποχρεούνται να υπηρετήσουν επί μία τουλάχιστον επταετία στη θέση στην οποία θα διοριστούν, κατά παρέκκλιση των άρθρων 55Η, 55Θ, 55Ι, 55ΙΒ, 55ΙΖ, 55ΙΗ, 55Κ, 55ΚΒ, 55ΛΣΤ του ν. 4871/2021 (Α' 246).

2. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως εντός του πρώτου δεκαημέρου του μηνός Ιανουαρίου 2026, προκηρύσσεται ο εισαγωγικός διαγωνισμός της παρ. 1 του άρθρου 55Ζ του ν. 4871/2021 για την πέμπτη (5η) εκπαιδευτική σειρά δικαστικών υπαλλήλων της Σχολής.

3. Ο εισαγωγικός διαγωνισμός διενεργείται από επιτροπή, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εντός του μηνός Ιανουαρίου 2026 και αποτελείται από:

α) έναν (1) Πρόεδρο Εφετών των πολιτικών και ποινικών Δικαστηρίων με τον νόμιμο αναπληρωτή του,

β) έναν (1) Εφέτη των πολιτικών και ποινικών Δικαστηρίων, με τον νόμιμο αναπληρωτή του,

γ) έναν (1) Εισαγγελέα Εφετών, με τον νόμιμο αναπληρωτή του,

δ) έναν (1) Αντεισαγγελέα Εφετών, με τον νόμιμο αναπληρωτή του,

ε) έναν (1) σύμβουλο του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού, με νομική κατάρτιση, με τον αναπληρωτή του και

στ) έναν (1) δικηγόρο με εικοσαετή, τουλάχιστον, πραγματική δικηγορική υπηρεσία, με τον αναπληρωτή του.

4. Ο έλεγχος των αιτήσεων των υποψηφίων και η κατάρτιση του πίνακα όσων γίνονται δεκτοί στον διαγωνισμό, όπως επίσης και του πίνακα των αποκλεισμένων, διενεργούνται από τον Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης Δικαστικών Υπαλλήλων, εντός του πρώτου δεκαημέρου του μηνός Φεβρουαρίου 2026 και ο Γενικός Διευθυντής της Σχολής εγκρίνει τους τελικούς πίνακες εντός του δεύτερου δεκαημέρου του μήνα αυτού.

5. Το πρώτο στάδιο του εισαγωγικού διαγωνισμού διενεργείται εντός των μηνών Φεβρουαρίου - Μαρτίου 2026, το δεύτερο στάδιο αυτού εντός του πρώτου εικοσαημέρου του μηνός Απριλίου 2026 και τα τελικά αποτελέσματα ανακοινώνονται το αργότερο μέχρι την 20ή Απριλίου 2026.

6. Η αίτηση για την εγγραφή στη Σχολή υποβάλλεται ηλεκτρονικά στη γραμματεία της εντός τριών (3) ημερών από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως

του πίνακα οριστικών αποτελεσμάτων. Εάν δεν υποβληθεί αίτηση εγγραφής στη Σχολή εντός προθεσμίας τριών (3) ημερών από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως του πίνακα οριστικών αποτελεσμάτων, προσκαλείται ίσος αριθμός επιτυχόντων, κατά σειρά επιτυχίας, με βάση τον πίνακα οριστικών αποτελεσμάτων, προκειμένου να υποβάλει αίτηση εγγραφής μέσα σε αποκλειστική προθεσμία μίας (1) ημέρας από την κοινοποίηση της πρόσκλησης. Η ίδια διαδικασία τηρείται, εάν, μετά από τον έλεγχο των δικαιολογητικών της παρ. 4 του άρθρου 55ΙΒ του ν. 4871/2021, προκύψει ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπο επιτυχόντος οι προϋποθέσεις εισαγωγής του στη Σχολή.

7. Το Συμβούλιο Σπουδών Δικαστικών Υπαλλήλων καθαρτίζει τον μήνα Απρίλιο 2026 το πρόγραμμα σπουδών των εκπαιδευομένων που πρόκειται να καταλάβουν θέσεις δικαστικών υπαλλήλων της πέμπτης (5ης) εκπαιδευτικής σειράς, μετά από εισήγηση του Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης Δικαστικών Υπαλλήλων της Σχολής.

8. Η κατάρτιση των σπουδαστών αυτών διαρκεί τέσσερις (4) μήνες. Αρχίζει την 4η Μαΐου του έτους 2026 και περατώνεται την 31η Αυγούστου του ίδιου έτους και περιλαμβάνει δύο στάδια:

α) Το πρώτο στάδιο κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένων και των εξετάσεων αποφοίτησης, διαρκεί από την 4η Μαΐου έως την 30ή Ιουνίου του έτους 2026. Τα αποτελέσματα των εξετάσεων αποφοίτησης αναρτώνται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα μάθησης της Σχολής, με ελεγχόμενη πρόσβαση, το αργότερο μέχρι ώρα 22.00 της 29ης Ιουνίου.

β) Το δεύτερο στάδιο κατάρτισης των σπουδαστών αυτών, που περιλαμβάνει την πρακτική άσκησή τους στα Πρωτοδικεία και τις Εισαγγελίες Πρωτοδικών Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Πειραιώς και στα Εφετεία και τις Εισαγγελίες Εφετών Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Πειραιώς, διαρκεί από την 1η Ιουλίου του έτους 2026 έως την 31η Αυγούστου του ίδιου έτους.

9. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του Μέρους Β' του ν. 4871/2021.

Άρθρο 117

Συμμετοχή υπαλλήλων του Υπουργείου Εξωτερικών στο σύστημα κινήτρων και ανταμοιβής για έργα των Σχεδίων Δράσης του άρθρου 52 του ν. 4622/2019 - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 34 του ν. 5149/2024

1. Στο άρθρο 34 του ν. 5149/2024 (Α' 169), περί των προϋποθέσεων υπαγωγής φορέων και υπαλλήλων στο σύστημα κινήτρων και ανταμοιβής, προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. Το Υπουργείο Εξωτερικών συμμετέχει στο σύστημα κινήτρων και ανταμοιβής, εφόσον έχει προβεί σε εφαρμογή διαδικασίας στοχοθεσίας για καθορισμό στόχων, δράσεων και έργων στο πλαίσιο του Σχεδίου Δράσης, όπως αυτό διαμορφώνεται σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 52 του ν. 4622/2019 (Α' 133), περί της διαδικασίας προγραμματισμού κυβερνητικού έργου. Οι υπάλληλοι του Υπουργείου Εξωτερικών δικαιούνται ανταμοιβής, εφόσον, πέραν των προϋποθέσεων των περ. β), γ) και δ) της παρ. 2, έχουν συμμετάσχει στην υλοποίηση συγκεκριμένων στό-

χων, δράσεων και έργων στο πλαίσιο του Σχεδίου Δράσης, καθώς και στη διαδικασία αξιολόγησης σύμφωνα με το άρθρο 328 του ν. 4781/2021 (Α' 31), περί αξιολόγησης. Το δεύτερο και τρίτο εδάφιο της παρ. 2 ισχύουν και για τους υπαλλήλους του Υπουργείου Εξωτερικών.»

2. Η ισχύς της παρ. 1 αρχίζει από την 1η.1.2025.

Άρθρο 118

Παράταση Ειδικού Προγράμματος Ενίσχυσης Δήμων

Το Ειδικό Πρόγραμμα Ενίσχυσης Δήμων του άρθρου 71 του ν. 4509/2017 (Α' 201):

α) Παρατείνεται έως τις 31.12.2026.

β) Μπορεί να παρατείνεται περαιτέρω με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

Άρθρο 119

Παράταση προθεσμιών πράξεων παραχώρησης ακινήτων του Δημοσίου, των Ο.Τ.Α. και άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου

Η προθεσμία της παρ. 3 του άρθρου 153 του ν. 4887/2022 (Α' 16), περί των πράξεων παραχώρησης ακινήτων του Δημοσίου, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' και β' βαθμού και άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, στα οποία έχουν εγκατασταθεί και λειτουργούν δομές της παρ. 4 του άρθρου 8 και του άρθρου 10 του ν. 4375/2016 (Α' 51), παρατείνεται από τη λήξη της έως την 31η Δεκεμβρίου 2032.

Άρθρο 120

Μη συμψηφισμός χρηματικών απαιτήσεων που επιδικάζονται σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου για υποθέσεις του άρθρου 6Α του Σωφρονιστικού Κώδικα - Προσθήκη παρ. 7 στο άρθρο 6Α του Σωφρονιστικού Κώδικα

Στο άρθρο 6Α του Σωφρονιστικού Κώδικα (ν. 2776/1999, Α' 291), περί προσφυγής κρατουμένων για τις συνθήκες κράτησης και δίκαιη ικανοποίηση, προστίθεται παρ. 7 ως εξής:

«7. Δεν επιτρέπεται ο αυτεπάγγελτος συμψηφισμός χρηματικών απαιτήσεων, που επιδικάζονται σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου από το Δικαστήριο Εκτέλεσης Ποινών του άρθρου 86 από την εφαρμογή του παρόντος, λόγω διαπίστωσης προσβολής της ανθρώπινης αξιοπρέπειας κρατουμένων με βάση το άρθρο 3 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και λοιπών κανόνων του διεθνούς δικαίου για την μεταχείριση των κρατουμένων.»

Άρθρο 121

Παρατάσεις των συμβάσεων του προσωπικού του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου

1. Η ισχύς των συμβάσεων εργασίας του προσωπικού με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου της παρ. 1 του άρθρου 122 του ν. 5079/2023 (Α' 215) παρατείνεται για δώδεκα (12) μήνες από τη λήξη τους και η σχετική δαπάνη χρηματοδοτείται από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου. Οι συμβάσεις δεν δύναται να μετατραπούν σε συμβάσεις αορίστου χρόνου.

2. Η ισχύς των συμβάσεων εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου, που συνήφθησαν δυνάμει της παρ. 6 του άρθρου τριακοστού όγδοου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83) παρατείνεται, από την 31η.12.2025, για δώδεκα (12) μήνες. Η παράταση δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα της σχέσης εργασίας, βάσει της οποίας προσλήφθηκαν οι απασχολούμενοι στις θέσεις αυτές και δεν προσμετράται στο ανώτατο χρονικό διάστημα των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών, κατά την έννοια των άρθρων 5, 6 και 7 του π.δ. 164/2004 (Α' 134). Κενές θέσεις, που δεν καλύπτονται μέχρι την έναρξη ισχύος της παρούσας αποκλειστικά από τις ως άνω συμβάσεις εργασίας, αναπληρώνονται από τους επιτυχόντες κατά σειρά κατάταξης του αντίστοιχου κωδικού θέσης, σύμφωνα με τους οριστικούς πίνακες κατάταξης.

3. Η διάρκεια ισχύος των θέσεων των υπαλλήλων του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, των παρ. 4 και 7 του άρθρου 106 του ν. 4670/2020 (Α' 43) στην Τεχνική Υπηρεσία, της παρ. 6 του άρθρου 53 στη Διεύθυνση Νομικής Υποστήριξης Ασύλου και Υποδοχής και του άρθρου 55 του ν. 4686/2020 (Α' 96) στη Διεύθυνση Ευρωπαϊκής και Διεθνούς Συνεργασίας, παρατείνεται από τη λήξη της έως την 31η.12.2026.

4. Η διάρκεια των συμβάσεων εργασίας του προσωπικού με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου που απασχολείται στην Ελεγχόμενη Δομή Προσωρινής Φιλοξενίας αιτούντων άσυλο Πύργου, παρατείνεται από την 31η.12.2025, μέχρι την 31η.12.2026. Οι ως άνω προσληφθέντες, εφόσον αποχωρήσουν πριν από τη λήξη της σύμβασής τους και δημιουργηθούν κενές θέσεις εργασίας, αντικαθίστανται ή καλύπτονται με άλλους υποψηφίους και μετά την παράταση των συμβάσεων από τους εγγεγραμμένους και διαθέσιμους στον οριστικό πίνακα της οικείας ειδικότητας κατά τη σειρά εγγραφής τους σε αυτόν. Σε κάθε περίπτωση, οι υποψήφιοι που προσλαμβάνονται λόγω αντικατάστασης αποχωρούντων υπαλλήλων, απασχολούνται για το υπολειπόμενο, κατά περίπτωση, χρονικό διάστημα και μέχρι τη συμπλήρωση της συγκεκριμένης διάρκειας της σύμβασης εργασίας ορισμένου χρόνου. Οι συμβάσεις της παρούσας δεν δύνανται να μετατραπούν σε συμβάσεις αορίστου χρόνου. Η δαπάνη για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου καλύπτεται από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου.

Άρθρο 122

Παρατάσεις προσωρινών αδειών λειτουργίας - Προβλέψεις για τη λειτουργία σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της εταιρείας Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού Ανώνυμη Εταιρεία - Προτεραιότητα ένταξης σταθμών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 113 ν. 5079/2023

1. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 113 του ν. 5079/2023 (Α' 215), περί παρατάσεων προσωρινών αδειών λειτουργίας και προβλέψεων για τη λειτουργία σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας της «Δ.Ε.Η. Α.Ε.», επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην

περ. α), οι λέξεις «31η Δεκεμβρίου 2025» αντικαθίστανται από τις λέξεις «31η Δεκεμβρίου 2026», β), στην περ. β), οι λέξεις «31η Δεκεμβρίου 2025» αντικαθίστανται από τις λέξεις «31η Δεκεμβρίου 2026», γ) στην περ. δ), οι λέξεις «31η Μαρτίου 2025» αντικαθίστανται από τις λέξεις «31η Μαρτίου 2026», και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Οι προθεσμίες του άρθρου 24 του ν. 3377/2005 (Α' 202) ως προς την Προσωρινή Ενιαία Άδεια Λειτουργίας των μονάδων ηλεκτροπαραγωγής της «Δ.Ε.Η. Α.Ε.» και των μονάδων της «Δ.Ε.Η. Α.Ε.» που περιλαμβάνονται στην Ενιαία Άδεια Παραγωγής και έχουν μεταβιβασθεί στη «Δ.Ε.Η. Ανανεώσιμες Α.Ε.», πλην αυτών στις οποίες έχει ήδη χορηγηθεί αυτοτελής Άδεια Λειτουργίας, καθώς και οι προθεσμίες των προγενέστερων εκδοθεισών αδειών και εγκρίσεων των μονάδων αυτών, παρατείνονται ως εξής:

α) Η ισχύς της Προσωρινής Ενιαίας Άδειας Λειτουργίας της παρ. 1, από τη λήξη της έως την 31η Δεκεμβρίου 2026, β) η ισχύς της Προσωρινής Ενιαίας Άδειας Λειτουργίας της παρ. 2, από τη λήξη της έως την 31η Δεκεμβρίου 2026, γ) η κάλυψη από την Προσωρινή Ενιαία Άδεια Λειτουργίας των Μονάδων Παραγωγής της «Δ.Ε.Η. Α.Ε.» σε μικρά απομονωμένα συστήματα της παρ. 3, όπως προβλέπεται στην παρ. 7 του άρθρου 88 του ν. 4602/2019 (Α' 45), δ) η προθεσμία κατάθεσης των αιτήσεων της παρ. 4, από τη λήξη της έως την 31η Μαρτίου 2026.

Οι Μονάδες των παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 24 του ν. 3377/2005 σε σταθμούς παραγωγής που κατατάσσονται στη Β' Κατηγορία του άρθρου 8 του ν. 4014/2011 (Α' 209), υπάγονται αυτοδίκαια στις Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις της υπ' αρ. 45964/2013 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κлиматικής Αλλαγής (Β' 1987), όπως εκάστοτε ισχύει.»

2. Για σταθμούς των περ. α) και β) της παρ. 1β του άρθρου 9 του ν. 3468/2006 (Α' 129), περί ένταξης σταθμών Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. στο σύστημα ή το διασυνδεδεμένο δίκτυο, για τους οποίους συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) οι κάτοχοι των σταθμών έχουν συνάψει σύμβαση λειτουργικής ενίσχυσης σταθερής τιμής (Σ.Ε.Σ.Τ.) ή σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας του άρθρου 12 του ν. 3468/2006 ή αντίστοιχη σύμβαση αγοραπωλησίας ηλεκτρικής ενέργειας και έχουν υποβάλει δήλωση ετοιμότητας κατά το άρθρο 4Α του ν. 4414/2016 (Α' 149), περί δήλωσης ετοιμότητας για τη σύνδεση σταθμού ΑΠΕ, ή αίτημα ενεργοποίησης για τη σύνδεσή τους στον αρμόδιο Διαχειριστή έως την 31η Δεκεμβρίου 2025, και

β) οι σταθμοί τίθενται σε λειτουργία από την 1η Ιανουαρίου 2026 και εφεξής,

δεν εφαρμόζεται το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1β του άρθρου 9 του ν. 3468/2006, ούτε το άρθρο 5Α του ν. 4414/2016, περί ευθύνης εξισορρόπησης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. που έχουν συνάψει Σ.Ε.Σ.Τ. ή σύμβαση πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας.

Άρθρο 123

Παράταση μισθώσεων κινηματογράφων και θεάτρων

Οι μισθώσεις των χειμερινών και θερινών κινηματογράφων και θεάτρων, διατηρητέων και μη, που λήγουν, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 33 του ν. 5167/2024

(Α' 207), την 31η Δεκεμβρίου 2025, καθώς και οι μισθώσεις κινηματογράφων και θεάτρων, διατηρητέων και μη, που λήγουν, για οποιονδήποτε λόγο, μετά την 31η Δεκεμβρίου 2025, παρατείνονται αυτοδικαίως μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2026. Στις παραπάνω περιπτώσεις δεν επιτρέπεται, έως την 31η Δεκεμβρίου 2026, αύξηση του καταβαλλόμενου, κατά τον χρόνο έναρξης ισχύος του παρόντος, μισθώματος.

Άρθρο 124
Νομιμοποίηση δαπανών φορέων
αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας

Θεωρούνται νόμιμες οι δαπάνες του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.), οι οποίες διενεργήθηκαν από το έτος 2023 έως και την έναρξη ισχύος του παρόντος, αφορούν στην παροχή υπηρεσιών μίσθωσης αυτοκινήτων για την αποτελεσματική κάλυψη των αναγκών μετακίνησης των Κινητών Ομάδων Υγείας του Ε.Ο.Δ.Υ. και μπορούν να εκκαθαριστούν σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού του φορέα έτους 2025.

Άρθρο 125
Δυνατότητα παράτασης της παραμονής
στην υπηρεσία υπό εξαιρετικές συνθήκες

1. Σε περιπτώσεις που η αυτοδίκαιη λύση της υπαλληλικής σχέσης λόγω ορίου ηλικίας προηγείται από τη λήξη της ημερομηνίας απόσπασης στη Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία (ΜΕΑ) στην Ευρωπαϊκή Ένωση, δύναται να παρατείνεται η παραμονή του υπαλλήλου στην υπηρεσία, μέχρι την ημερομηνία λήξης της οριζόμενης απόσπασης και πάντως όχι πέραν της 31ης.12.2026, κατά παρέκκλιση του άρθρου 155 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26) και της παρ. 20 του άρθρου 10 του ν. 3863/2010 (Α' 115), κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης στην αρμόδια υπηρεσία του φορέα προέλευσης, εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Για την παραμονή του υπαλλήλου στην υπηρεσία του πρώτου εδαφίου εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του αρμόδιου Υπουργού του φορέα προέλευσης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Τεχνικών Έργων του νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «ΟΛΥΜΠΙΑΚΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΑΣ (Ο.Α.Κ.Α.) «ΣΠΥΡΟΣ ΛΟΥΗΣ»», που ασκεί καθήκοντα Προϊσταμένου Διευθύνουσας Υπηρεσίας, του οποίου η υπαλληλική σχέση λύεται αυτοδικαίως στις 31.12.2025, λόγω συμπλήρωσης του εβδομηκοστού (70ού) έτους της ηλικίας του, δύναται να παραμείνει στην υπηρεσία του, για την εκτέλεση έργων που σχετίζονται με το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, έως την 31η.12.2026, κατά παρέκκλιση του άρθρου 155 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. και της παρ. 20 του άρθρου 10 του ν. 3863/2010, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης στο Διοικητικό Συμβούλιο του ανωτέρω νομικού προσώπου, εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Για την παραμονή του Προϊσταμένου Διευθύνουσας Υπηρεσίας στην υπηρεσία του πρώτου εδαφίου εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του αρμόδιου για τον αθλητισμό Υπουργού, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 126
Δευτερογενής εκχώρηση κωδικού
του Εθνικού Σχεδίου Αριθμοδότησης
στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων

1. Με απόφαση της Διεύθυνσης Τηλεπικοινωνιών της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.) μπορεί να εκχωρηθεί δευτερογενώς κωδικός του Εθνικού Σχεδίου Αριθμοδότησης στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), για την αποτελεσματική επιτέλεση του έργου του Κέντρου Εξυπηρέτησης Φορολογούμενων (Κ.Ε.Φ.). Τα ετήσια και μηνιαία τέλη, καθώς και το κόστος των εισερχόμενων κλήσεων και τα τέλη εξερχόμενων κλήσεων για τη λειτουργία του σύντομου κωδικού, όπως αυτά προκύπτουν από τα φορολογικά παραστατικά που εκδίδει ο πάροχος, που καθορίζεται στην ανωτέρω απόφαση, καταβάλλονται από την Α.Α.Δ.Ε.. Τα ετήσια τέλη εκχώρησης και χρήσης τετραψήφιου Σύντομου Κωδικού προς την Ε.Ε.Τ.Τ. καταβάλλονται από την Α.Α.Δ.Ε. στον εκάστοτε πάροχο, μετά από την έκδοση του αντίστοιχου φορολογικού παραστατικού από αυτόν.

2. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίζεται μηνιαίο ποσό στο οποίο, κατ' ανώτατο όριο, μπορεί να ανέρχεται το συνολικό ποσό των τελών και του κόστους των κλήσεων του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 για τη λειτουργία του σύντομου κωδικού.

3. Τα ετήσια και μηνιαία τέλη, καθώς και το κόστος των εισερχόμενων κλήσεων και τα τέλη εξερχόμενων κλήσεων για τη λειτουργία του σύντομου κωδικού 1521 του Εθνικού Σχεδίου Αριθμοδότησης, ο οποίος εκχωρήθηκε δευτερογενώς στην Α.Α.Δ.Ε., με την υπ' αρ. 52718/13.6.2025 Απόφαση της Διεύθυνσης Τηλεπικοινωνιών της Ε.Ε.Τ.Τ., από 13.6.2025 έως την έκδοση της κοινής απόφασης της παρ. 2, καταβάλλονται από την Α.Α.Δ.Ε. στον εκάστοτε πάροχο, εφόσον αυτό προκύπτει από τα φορολογικά παραστατικά που εκδίδει ο πάροχος.

Άρθρο 127
Διόρθωση παροράματος στο άρθρο 268
του ν. 5259/2025

Στην περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 268 του ν. 5259/2025 (Α' 228), περί έναρξης ισχύος, οι λέξεις «τα άρθρα 110 έως 113» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τα άρθρα 110 έως 112», και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η ισχύς της Ενότητας Ι αρχίζει από την έκδοση αμφοτέρων των διαπιστωτικών πράξεων της παρ. 5 του άρθρου 5 και της παρ. 3 του άρθρου 7, με εξαίρεση: α) την παρ. 1 του άρθρου 125, η ισχύς της οποίας αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, και β) τα άρθρα 110 έως 112 και 130, η ισχύς των οποίων αρχίζει από την 1η.1.2026.»

Άρθρο 128
Ρύθμιση οφειλών σε ελβετικό φράγκο

1. Για την αποπληρωμή οφειλών φυσικών προσώπων, επιτηδευματιών ή ατομικών επιχειρήσεων από δάνεια ή συμβάσεις πίστωσης που έχουν χορηγηθεί ή μετατραπεί σε ελβετικό φράγκο, εφόσον αυτές είναι σε καθυστέρηση τουλάχιστον ενενήντα (90) ημερών κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, οι οφειλέτες έχουν τη δυνατότητα

ρύθμισης μέσω του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών του Κεφαλαίου Α' του Μέρους Δευτέρου του ν. 4738/2020 (Α' 207). Σε περίπτωση αίτησης στον εξωδικαστικό μηχανισμό στην οποία υπάρχει οφειλή του πρώτου εδαφίου, τεκμαίρεται η συναίνεση σε αυτή του συνόλου των πιστωτών, επί της παραγόμενης αντιπρότασης πιστωτών, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2Α του άρθρου 71 του ν. 4738/2020, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοδοτικών φορέων, του Δημοσίου και των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης, χωρίς την απόδειξη συγκεκριμένων περιουσιακών ή εισοδηματικών κριτηρίων. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζεται η παρ. 3 του άρθρου 14 του ν. 4738/2020. Με τη ρύθμιση του εξωδικαστικού μηχανισμού το σύνολο της οφειλής σε ελβετικό φράγκο μετατρέπεται σε ευρώ, με την τρέχουσα ισοτιμία κατά την έννοια της παρ. 9, με τους επιτοκιακούς και λοιπούς όρους που προβλέπονται για τον εξωδικαστικό μηχανισμό. Ισχύουν

παράλληλα οι όροι των παρ. 11, 12, 13, 14, 15, 16 και 17. Αν ο οφειλέτης έχει και λοιπές οφειλές, η τεκμαιρόμενη συναίνεση των πιστωτών σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο δεν ισχύει για τις λοιπές αυτές οφειλές, οι οποίες, εάν δεν χορηγηθεί πρόταση ρύθμισης, εξαιρούνται από τη σύμβαση αναδιάρθρωσης που χορηγείται μέσω του εξωδικαστικού μηχανισμού για την οφειλή σε ελβετικό φράγκο.

2. Δανειολήπτες που έχουν οφειλή του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 και αυτή είναι εξυπηρετούμενη ή ρυθμισμένη και εξυπηρετούμενη, και δεν έχει υπαχθεί στη ρύθμιση του ν. 3869/2010 (Α' 130), έχουν τη δυνατότητα μετατροπής της συνολικής οφειλής από ελβετικό φράγκο σε ευρώ με ειδικούς όρους, που διαμορφώνονται σε συνάρτηση με τα εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια του παρόντος.

3. Για δανειολήπτες που πληρούν τα εξής περιουσιακά και εισοδηματικά όρια, καθώς και όρια καταθέσεων της παρούσας (Κατηγορία 1):

Σύνθεση νοικοκυριού	Εισόδημα	Ακίνητη περιουσία	Όρια καταθέσεων
Μονοπρόσωπο νοικοκυριό	7.500 €	125.000 €	7.500 €
Νοικοκυριό αποτελούμενο από δύο (2) μέλη	11.000 €	140.000 €	11.000 €
Νοικοκυριό αποτελούμενο από τρία (3) μέλη ή μονογονεϊκή οικογένεια με ένα (1) ανήλικο μέλος ή οικογένεια με ένα (1) απροστάτευτο τέκνο	14.500 €	155.000 €	14.500 €
Νοικοκυριό αποτελούμενο από τέσσερα (4) μέλη ή μονογονεϊκή οικογένεια με δύο (2) ανήλικα μέλη ή οικογένεια με δύο (2) απροστάτευτα τέκνα	18.000 €	170.000 €	18.000 €
Νοικοκυριό αποτελούμενο από πέντε (5) ή περισσότερα μέλη ή μονογονεϊκή οικογένεια με τρία (3) ή περισσότερα ανήλικα μέλη	22.000 €	185.000 €	22.000 €

τα πρόσωπα της παρούσας έχουν τη δυνατότητα μετατροπής της οφειλής σε ευρώ, στο σύνολό της, με τους ακόλουθους όρους:

α) με ισοτιμία μετατροπής κατά πενήντα τοις εκατό (50%) βελτιωμένη σε σχέση με την τρέχουσα ισοτιμία, κατά την έννοια της παρ. 9, και

β) επιτόκιο δανείου σε ευρώ δύο κόμμα τριάντα τοις εκατό (2,30%) ετησίως σταθερό για όλη την υπολειπό-

μενη διάρκεια του δανείου, το οποίο υπολογίζεται επί του εκάστοτε ανεξόφλητου κεφαλαίου.

4. Για δανειολήπτες που πληρούν τα εξής περιουσιακά και εισοδηματικά όρια, καθώς και όρια καταθέσεων της παρούσας (Κατηγορία 2):

Σύνθεση νοικοκυριού	Εισόδημα	Ακίνητη περιουσία	Όρια καταθέσεων
Μονοπρόσωπο νοικοκυριό	9.375 €	156.250 €	9.375 €
Νοικοκυριό αποτελούμενο από δύο (2) μέλη	12.875 €	171.250 €	12.875 €
Νοικοκυριό αποτελούμενο από τρία (3) μέλη ή μονογονεϊκή οικογένεια με ένα (1) ανήλικο μέλος ή οικογένεια με ένα (1) απροστάτευτο τέκνο	16.375 €	186.250 €	16.375 €
Νοικοκυριό αποτελούμενο από τέσσερα (4) μέλη ή μονογονεϊκή οικογένεια με δύο (2) ανήλικα μέλη ή οικογένεια με δύο (2) απροστάτευτα τέκνα	19.875 €	201.250 €	19.875 €
Νοικοκυριό αποτελούμενο από πέντε (5) ή περισσότερα μέλη ή μονογονεϊκή οικογένεια με τρία (3) ή περισσότερα ανήλικα μέλη	23.375 €	216.250 €	23.375 €

τα πρόσωπα της παρούσας έχουν τη δυνατότητα μετατροπής της οφειλής σε ευρώ, στο σύνολό της, με τους ακόλουθους όρους:

α) με ισοτιμία μετατροπής κατά τριάντα τοις εκατό (30%), βελτιωμένη σε σχέση με την τρέχουσα ισοτιμία, κατά την έννοια της παρ. 9 και

β) επιτόκιο δανείου σε ευρώ δυόμιση τοις εκατό (2,50%) ετησίως σταθερό για όλη την υπολειπόμενη διάρκεια του δανείου, το οποίο υπολογίζεται επί του εκάστοτε ανεξόφλητου κεφαλαίου.

5. Για δανειολήπτες που πληρούν τα εξής περιουσιακά και εισοδηματικά όρια, καθώς και όρια καταθέσεων της παρούσας (Κατηγορία 3):

Σύνθεση νοικοκυριού	Εισόδημα	Ακίνητη περιουσία	Όρια καταθέσεων
Μονοπρόσωπο νοικοκυριό	11.250 €	187.500 €	11.250 €
Νοικοκυριό αποτελούμενο από δύο (2) μέλη	14.750 €	202.500 €	14.750 €

Νοικοκυριό αποτελούμενο από τρία (3) μέλη ή μονογονεϊκή οικογένεια με ένα (1) ανήλικο μέλος ή οικογένεια με ένα (1) απροστάτευτο τέκνο	18.250 €	217.500 €	18.250 €
Νοικοκυριό αποτελούμενο από τέσσερα (4) μέλη ή μονογονεϊκή οικογένεια με δύο (2) ανήλικα μέλη ή οικογένεια με δύο (2) απροστάτευτα τέκνα	21.750 €	232.500 €	21.750 €
Νοικοκυριό αποτελούμενο από πέντε (5) ή περισσότερα μέλη ή μονογονεϊκή οικογένεια με τρία (3) ή περισσότερα ανήλικα μέλη	25.250 €	247.500 €	25.250 €

τα πρόσωπα της παρούσας έχουν τη δυνατότητα μετατροπής της οφειλής σε ευρώ, στο σύνολό της, με τους ακόλουθους όρους:

α) με ισοτιμία μετατροπής κατά είκοσι τοις εκατό (20%) βελτιωμένη σε σχέση με την τρέχουσα ισοτιμία, κατά την έννοια της παρ. 9 και

β) επιτόκιο δανείου σε ευρώ δύο κόμμα εβδομήντα τοις εκατό (2,70%) ετησίως σταθερό για όλη την υπολειπόμενη διάρκεια του δανείου, το οποίο υπολογίζεται επί του εκάστοτε ανεξόφλητου κεφαλαίου.

6. Η διαπίστωση της πλήρωσης των κριτηρίων των κατηγοριών 1, 2 και 3 διεξάγεται μέσω ψηφιακής πλατφόρμας ηλεκτρονικής υποβολής και διαχείρισης αιτήσεων της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Η αίτηση του προηγούμενου εδαφίου συνεπάγεται την άρση του απορρήτου των τραπεζικών καταθέσεων του άρθρου 1 του ν. δ. 1059/1971 (Α' 270) και του φορολογικού απορρήτου του άρθρου 92 του π.δ. 28/2015 (Α' 34). Κατόπιν υποβολής της αίτησης, εκδίδεται βεβαίωση ένταξης σε μία από τις κατηγορίες των παρ. 3 έως 5 και παρέχεται η δυνατότητα α) στον πιστωτή, να λάβει γνώση των στοιχείων της Κατηγορίας στην οποία εντάσσεται ο οφειλέτης, β) στον δανειολήπτη, να λάβει τα στοιχεία της ρύθμισης της Κατηγορίας στην οποία ανήκει.

7. Δανειολήπτες που δεν εμπίπτουν σε καμία από τις κατηγορίες των παρ. 3 έως 5 έχουν τη δυνατότητα μετατροπής της οφειλής σε ευρώ, στο σύνολό της, με τους ακόλουθους όρους:

α) με ισοτιμία μετατροπής κατά δέκα πέντε τοις εκατό (15%), βελτιωμένη σε σχέση με την τρέχουσα ισοτιμία, κατά την έννοια της παρ. 9 και

β) επιτόκιο δανείου σε ευρώ δύο κόμμα ενενήντα τοις εκατό (2,90%) ετησίως σταθερό για όλη την υπολειπόμενη διάρκεια του δανείου, το οποίο υπολογίζεται επί του εκάστοτε ανεξόφλητου κεφαλαίου.

Οι δανειολήπτες της παρούσας παραγράφου υποβάλλουν εγγράφως το αίτημά τους στην τράπεζα με την οποία έχει καταρτιστεί το δάνειο ή στους ειδικούς διαδόχους αυτής.

8. Με τη χορήγηση της βεβαίωσης στον πιστωτή, αυτός προβαίνει στη μετατροπή της οφειλής σε ευρώ, σύμφωνα με τις παρ. 2 έως 6. Το ίδιο ισχύει σε περίπτωση υποβολής αίτησης για τη μετατροπή του νομίσματος του δανείου κατά την παρ. 7. Μετά τη μετατροπή, η συνολική διάρκεια του δανείου σε ευρώ δύναται, μετά από αίτημα του δανειολήπτη που συνυποβάλλεται με την αίτηση μετατροπής του προηγούμενου εδαφίου, να παραταθεί για χρονικό διάστημα έως πέντε (5) ετών, με ανώτατο όριο το ογδοηκοστό (80ό) έτος αυτού. Η επιμήκυνση της συνολικής διάρκειας του δανείου μετά τη μετατροπή δεν πρέπει να επαυξάνει τη διάρκεια του δανείου προ της μετατροπής σε ποσοστό άνω του πενήντα τοις εκατό (50%). Για τη μετατροπή δύναται να καταρτίζεται πρόσθετη πράξη που δεν έχει συστατικό χαρακτήρα.

9. Η τρέχουσα ισοτιμία ευρώ - ελβετικού φράγκου ορίζεται ως ισοτιμία αναφοράς που δημοσιεύεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στον πιστωτή για τη μετατροπή

του νομίσματος του δανείου. Η μετατροπή γίνεται σε αυτή την ισοτιμία, με μηδενική προμήθεια και η δόση που προκύπτει είναι σταθερή για όλη την υπολειπόμενη διάρκεια του δανείου. Στα επιτόκια που αναφέρονται στις παρ. 3, 4, 5 και 7 του παρόντος δεν περιλαμβάνεται η εισφορά του ν. 128/1975 (Α' 178).

10. Αν έχει υπάρξει μείωση της οφειλής συνεπεία σύμβασης ρύθμισης, ο ευνοϊκός υπολογισμός της ισοτιμίας κατά τις παρ. 2 έως 7 γίνεται στο ποσό της οφειλής, όπως είχε διαμορφωθεί κατά τον χρόνο πριν από την τελευταία ρύθμιση, αφού αφαιρεθούν τυχόν καταβολές κεφαλαίου που έλαβαν χώρα από τον χρόνο ρύθμισης έως την ημέρα υποβολής της αιτήσεως στον πιστωτή για τη μετατροπή.

11. Εγγυητές, συνοφειλέτες και τρίτοι που έχουν παρήσχει εμπράγματη ασφάλεια συναινούν με απλή έγγραφη δήλωσή τους προς τον πιστωτή για το υποβληθέν αίτημα ένταξης στο παρόν. Σε περίπτωση μη συναίνεσής τους, η ρύθμιση θα γίνεται μόνο για τον δανειολήπτη, μη δυνάμενων των εγγυητών ή συνοφειλετών να επωφεληθούν από τα ευεργετήματα αυτής.

12. Προσωπικές και εμπράγματες εξασφαλίσεις σε ελβετικό φράγκο συνεχίζουν να παράγουν τα έννομα αποτελέσματά τους ως προς την εξασφάλιση της οφειλής που μετατρέπεται από ελβετικό φράγκο σε ευρώ.

13. Για την αλλαγή του νομίσματος της δανειακής σύμβασης δύναται να καταχωρείται σχετική σημείωση στα οικεία δημόσια βιβλία στα οποία τηρούνται τα δικαιώματα υποθήκης, προσημείωσης ή ενεχύρου. Η σημείωση γίνεται ατελώς με πρωτοβουλία εκάστου μέρους με υποβολή απλής αίτησης του ενδιαφερομένου. Η τροπή προσημείωσης σε υποθήκη γίνεται σε ευρώ με προσκόμιση των σχετικών δικαιολογητικών. Η χρηματική ποσότητα σε ελβετικό νόμισμα για την οποία ενεγράφη η υποθήκη ή η προσημείωση υποθήκης ή στην οποία ανέρχεται η προσωπική ευθύνη του εγγυητή ή του συνοφειλέτη υπολογίζεται σε ευρώ με βάση τη συναλλαγματική ισοτιμία κατά τον χρόνο μετατροπής του νομίσματος του δανείου από ελβετικό φράγκο σε ευρώ.

14. Με την ένταξη στη ρύθμιση του παρόντος καταργούνται εκκρεμείς δικαστικές διαδικασίες που έχουν δρομολογηθεί σε οποιοδήποτε στάδιο και αν βρίσκονται και παύουν τυχόν ισχύουσες συμβάσεις ρύθμισης οφειλών και τυχόν διωκτικά μέτρα των πιστωτών ή των διαδόχων τους.

15. Στη ρύθμιση του παρόντος άρθρου δεν εμπίπτει το ήδη εκτελεσθέν μέρος της σύμβασης, καθώς και αποσβεσθείσες οφειλές ή συμβάσεις που για οποιονδήποτε λόγο έχουν παύσει να ισχύουν.

16. Σε περίπτωση καταγγελίας του δανείου λόγω μη εξυπηρετήσεώς του μετά την ένταξη στις προβλέψεις του παρόντος άρθρου, ο δανειολήπτης οφείλει και το ποσό σε ευρώ που προκύπτει εάν η μετατροπή είχε γίνει στην τρέχουσα ισοτιμία ευρώ - ελβετικού φράγκου, όπως αυτή έχει οριστεί στην παρ. 9, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο ευνοϊκός υπολογισμός της ισοτιμίας κατά τις παρ. 2 έως 7.

17. Η δυνατότητα μετατροπής του νομίσματος του δανείου ισχύει για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών από την

έναρξη ισχύος του παρόντος, εντός του οποίου πρέπει να έχει κατατεθεί η βεβαίωση της παρ. 6 με αίτημα μετατροπής ή η υποβολή αίτησης κατά την παρ. 7.

18. Επαναφορά του νομίσματος της σύμβασης σε ελβετικό φράγκο ή των κατά το παρόν άρθρο όρων για τη μετατροπή του νομίσματος δεν είναι δυνατή για οποιονδήποτε λόγο, συμπεριλαμβανομένων της έκδοσης δικαστικής απόφασης οποιασδήποτε φύσεως, καθώς και της αλλαγής της σχέσης ισοτιμίας. Η μετατροπή του νομίσματος του δανείου θεωρείται τροποποίηση σύμβασης και όχι νέα ενοχή. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι όροι της σύμβασης δανείου.

19. Η ένταξη στη ρύθμιση των παρ. 2 έως 7 δεν αποτελεί δεδομένο οικονομικής συμπεριφοράς και δεν εμφανίζεται στα αρχεία μεταδιδόμενων πληροφοριών οικονομικής συμπεριφοράς που τηρούνται από τα πιστωτικά και εν γένει χρηματοδοτικά ιδρύματα.

20. Η ισχύς του παρόντος άρθρου αρχίζει εντός δύο (2) μηνών από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, πλην της παρ. 7.

Άρθρο 129

Παράταση έναρξης ισχύος ρυθμίσεων:

α) Πληρωμή μισθωμάτων μέσω τραπεζικού λογαριασμού, β) Αναστολή πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης και απαλλαγής από τον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων για το έτος 2026 πυρόπληκτων περιοχών της Περιφέρειας Αττικής, γ) Ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των πράξεων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2022

1. Οι παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 210 του ν. 5222/2025 (Α' 134), περί της πληρωμής μισθωμάτων μέσω τραπεζικού λογαριασμού, ισχύουν από την 1η.4.2026.

2. Η προθεσμία του άρθρου 84 του ν. 4916/2022 (Α' 65), περί της αναστολής πλειστηριασμών πυρόπληκτων, παρατείνεται έως την 31η.12.2026.

3. Στο άρθρο 10 του Κώδικα Φορολογίας Περιουσίας (ν. 5219/2025, Α' 130), περί απαλλαγών από τον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.), προστίθεται παρ. 4Α ως εξής:

«4Α. Ειδικά για το έτος 2026 απαλλάσσονται από τον φόρο τα ακίνητα που ευρίσκονται σε περιοχές της Περιφέρειας Αττικής, τις οποίες έπληξαν οι πυρκαγιές της 23ης και 24ης Ιουλίου 2018, εφόσον οι ιδιοκτήτες τους είναι κάτοχοι Δελτίου Επανελέγχου ή Έκθεσης Αυτοψίας ή Πρωτοκόλλου Αυτοψίας Επικινδύνως Ετοιμόρροπου Κτηρίου του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, που έχουν εκδοθεί έως και την 31η.12.2020 και κατά τον κρίσιμο χρόνο η κυριότητα ή τα λοιπά εμπράγματα δικαιώματα στο ακίνητο ανήκαν στον υπόχρεο σε φόρο για το έτος αυτό. Για το έτος 2026 απαλλάσσονται από τον φόρο τα δικαιώματα επί του συνόλου της ακίνητης περιουσίας των θανόντων εξαιτίας των πυρκαγιών του προηγούμενου εδαφίου.»

4. Η προθεσμία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των πράξεων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2022 παρατείνεται έως την 31η Δεκεμβρίου 2025.

Άρθρο 130
Αποζημίωση ελεγκτών Οργανισμού
Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών
Ενισχύσεων Προσανατολισμού
και Εγγυήσεων για το χρονικό διάστημα
από την 1η Δεκεμβρίου 2025
μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2025

1. Κατά παρέκκλιση της περ. 2 της παρ. Α του άρθρου 20 του ν. 4354/2015 (Α' 176), το προσωπικό των υπηρεσιών του Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.) που απασχολείται σε ελεγκτικά καθήκοντα και το οποίο δεν μετέχει στα κλιμάκια επιτόπιων ελέγχων, σύμφωνα με το άρθρο 61 του ν. 5255/2025 (Α' 219), δύναται να εργαστεί για το χρονικό διάστημα από 1ης Δεκεμβρίου 2025 μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2025, καθ' υπέρβαση του υποχρεωτικού ωραρίου, ως εξής: α) για απογευματινή υπερωριακή εργασία, έως ογδόντα (80) ώρες συνολικά ανά υπάλληλο και β) για υπερωριακή εργασία κατά τις Κυριακές, εξαιρέσιμες ημέρες καθώς και για εργασία πέραν του πενθημέρου, έως ογδόντα (80) ώρες συνολικά ανά υπάλληλο.

2. Για το χρονικό διάστημα και το προσωπικό της παρ. 1, η ωριαία αμοιβή για εργασία καθ' υπέρβαση του υποχρεωτικού ωραρίου για απογευματινή εργασία και για εργασία κατά τις Κυριακές και εξαιρέσιμες ημέρες καθορίζεται σύμφωνα με την περ. 3 της παρ. Α του άρθρου 20 του ν. 4354/2015. Η ωριαία αμοιβή για εργασία πέραν του πενθημέρου είναι ίδια με αυτή που παρέχεται για υπερωριακή εργασία απογευματινών ωρών και μέχρι την 22.00 ώρα, προσαυξημένη κατά είκοσι πέντε τοις εκατό (25%). Η προκαλούμενη δαπάνη της παρ. 1 βαρύνει τον προϋπολογισμό της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, αναλαμβάνεται και καταβάλλεται από τον προϋπολογισμό του οικονομικού έτους 2026, ο οποίος δύναται να ενισχύεται για τον σκοπό αυτόν με μεταφορά πιστώσεων από τον προϋπολογισμό των Γενικών Κρατικών Δαπανών του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

Άρθρο 131
Αναστολή μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης
λόγω της επιζωotίας της ευλογιάς

1. Για φυσικά ή νομικά πρόσωπα, που προέβησαν σε θανάτωση των ζώων τους λόγω της επιζωotίας της ευλογιάς, αναστέλλεται η διενέργεια κάθε πράξης αναγκαστικής εκτέλεσης επί κινήτων και ακινήτων τους, ιδίως η διενέργεια πλειστηριασμών, κατασχέσεων, αποβολών (εξώσεων) και προσωπικών κρατήσεων, καθώς και οι προθεσμίες άσκησης ανακοπών και αιτήσεων που αφορούν τη διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης έως την 31η Δεκεμβρίου 2026.

2. Κατά το χρονικό διάστημα από την 1η Σεπτεμβρίου 2025 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2026 αναστέλλονται οι προθεσμίες άσκησης κάθε ενδίκου βοηθήματος ή μέσου, περιλαμβανομένων ιδίως της ανακοπής, της ένστασης και της αντίρρησης, που αφορούν σε εκκρεμείς διαδικασίες αναγκαστικής εκτέλεσης. Κατά το χρονικό διάστημα του πρώτου εδαφίου αναστέλλεται η παραγραφή κάθε

σχετικής με την παρούσα αξίωσης, καθώς και κάθε συναφής δικονομική και αποσβεστική προθεσμία.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών δύναται να εξειδικεύεται το πεδίο εφαρμογής των παρ. 1 και 2 και να ρυθμίζονται η διαδικασία και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια αναφορικά με την αναστολή των πράξεων αναγκαστικής εκτέλεσης της παρ. 1.

Άρθρο 132
Αύξηση εθνικής συμμετοχής
για την υλοποίηση συγχρηματοδοτούμενων
δράσεων ΕΣΠΑ 2021-2027 - Τροποποίηση
περ. 1στ' παρ. 2 άρθρου 33 ν. 4314/2014

Στην περ. 1στ' της παρ. 2 του άρθρου 33 του ν. 4314/2014 (Α' 265), περί μέτρων περιορισμού επιβάρυνσης Εθνικών πόρων στα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (ΕΔΕΤ), προστίθενται εδάφια, τρίτο και τέταρτο, και η περ. 1στ' διαμορφώνεται ως εξής:

«1στ. Τα ποσά πέραν της εγκεκριμένης συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης για την υλοποίηση της δράσης «Λειτουργία Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ)» για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020.

Ειδικότερα οι μη επιλέξιμες για συγχρηματοδότηση δαπάνες που περιλαμβάνονται στις οικείες αποφάσεις ένταξης των πράξεων που εκδίδονται για τη δράση «Λειτουργία Τοπικών Ομάδων Υγείας (ΤΟΜΥ)» για την ΠΠ 2014-2020 στο πλαίσιο των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, θα καλυφθούν με αύξηση της εθνικής συμμετοχής.

Τα ποσά πέραν της εγκεκριμένης συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης για την υλοποίηση των δράσεων «Κέντρα Κοινότητας», «Δομές καταπολέμησης της βίας κατά των γυναικών (Συμβουλευτικά Κέντρα και Ξενώνες φιλοξενίας)», «Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΚΗΦΗ)» για την προγραμματική περίοδο ΕΣΠΑ 2021-2027.

Ειδικότερα, οι μη επιλέξιμες για συγχρηματοδότηση δαπάνες που περιλαμβάνονται στις οικείες αποφάσεις ένταξης των πράξεων που εκδίδονται για τις ανωτέρω δράσεις, στο πλαίσιο των δεκατριών (13) Περιφερειακών Προγραμμάτων Ανάπτυξης για την προγραμματική περίοδο ΕΣΠΑ 2021-2027, καλύπτονται με αύξηση της εθνικής συμμετοχής.».

Άρθρο 133
Καταβολή ανταμοιβής επίτευξης στόχων
στο προσωπικό της Γενικής Διεύθυνσης
Δημοσίων Επενδύσεων, της Μονάδας
Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα και
των Υπηρεσιών Διαχείρισης των Τομεακών και
Περιφερειακών Προγραμμάτων του Εθνικού
Προγράμματος Ανάπτυξης - Εξουσιοδοτική
διάταξη - Τροποποίηση άρθρου 27 και παρ. 12
άρθρου 62 ν. 4940/2022

1. Στο άρθρο 27 του ν. 4940/2022 (Α' 112), περί συστήματος κινήτρων και ανταμοιβής υπαλλήλων που στελεχώνουν τις Ειδικές Υπηρεσίες ΕΣΠΑ και του Στρατηγικού

Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, την Κεντρική Υπηρεσία της Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης ΑΕ, την Ειδική Υπηρεσία Προγραμματισμού, Συντονισμού και Παρακολούθησης της υλοποίησης των Χρηματοδοτικών Μηχανισμών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, τη Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων και τη Μονάδα Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η υφιστάμενη παράγραφος αριθμείται ως παρ. 1, β) προστίθεται παρ. 2, και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 27 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 27

Σύστημα κινήτρων και ανταμοιβής υπαλλήλων που στελεχώνουν τις Ειδικές Υπηρεσίες του ΕΣΠΑ και του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, την Κεντρική Υπηρεσία της Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης ΑΕ, την Ειδική Υπηρεσία Προγραμματισμού, Συντονισμού και Παρακολούθησης της υλοποίησης των Χρηματοδοτικών Μηχανισμών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, τη Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων και τη Μονάδα Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα

1. Στο προσωπικό που στελεχώνει τις Ειδικές Υπηρεσίες του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης και του Στρατηγικού Σχεδίου για τη νέα Κοινή Αγροτική Πολιτική, όπως αυτές ορίζονται στα άρθρα 5 και 6 και στην παρ. 9 του άρθρου 66 του ν. 4914/2022 (Α' 61), την Ειδική Υπηρεσία Προγραμματισμού, Συντονισμού και Παρακολούθησης της υλοποίησης των Χρηματοδοτικών Μηχανισμών του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΥΧΜ ΕΟΧ), τη Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων, τη Μονάδα Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ), καθώς και την Κεντρική Υπηρεσία της Μονάδας Οργάνωσης της Διαχείρισης Α.Ε., καταβάλλεται επιπλέον ανταμοιβή σε περίπτωση επίτευξης στόχων, λαμβάνοντας υπόψη τη βαρύτητα της θέσης και τον βαθμό ευθύνης εκάστου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 12 του άρθρου 62. Από το εν λόγω σύστημα κινήτρων και ανταμοιβών εξαιρούνται οι υπάλληλοι που λαμβάνουν κάποια από τις ανταμοιβές των άρθρων 23 ή 24 ή 25 ή 26.

2. Τα ανωτέρω ισχύουν και στο πλαίσιο του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (Ε.Π.Α.) για όσους υπηρετούν στη Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων, τη Μονάδα Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, καθώς και τις Υπηρεσίες Διαχείρισης των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του Ε.Π.Α.. Από το εν λόγω

σύστημα κινήτρων και ανταμοιβών εξαιρούνται οι υπάλληλοι που λαμβάνουν κάποια από τις ανταμοιβές των άρθρων 23 ή 24 ή 25 ή 26 ή της παρ. 1 του παρόντος. Οι πιστώσεις για την επιπλέον ανταμοιβή σε περίπτωση επίτευξης στόχων καταβάλλονται από ειδικό έργο συλλογικής απόφασης του Α.Π.Δ.Ε. του αρμόδιου Φορέα μέσω της Τεχνικής Βοήθειας του οικείου Προγράμματος.»

2. Στην παρ. 12 του άρθρου 62 του ν. 4940/2022, περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) το υφιστάμενο εδάφιο αριθμείται ως περ. α), β) στη νέα περ. α), β) οι λέξεις «Ανάπτυξης και Επενδύσεων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του αρμόδιου για το ΕΣΠΑ Υπουργού», β) πριν από τις λέξεις «του άρθρου 27» προστίθενται οι λέξεις «της παρ. 1» και γ) προστίθεται περ. β), και η παρ. 12 διαμορφώνεται ως εξής:

«12.α) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, του αρμόδιου για το ΕΣΠΑ Υπουργού και Εσωτερικών, ύστερα από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα ΕΣΠΑ, καθορίζονται η μέθοδος και το σύστημα αξιολόγησης της απόδοσης, το ποσό της ανταμοιβής, ο χρόνος και ο τρόπος καταβολής της, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 27.

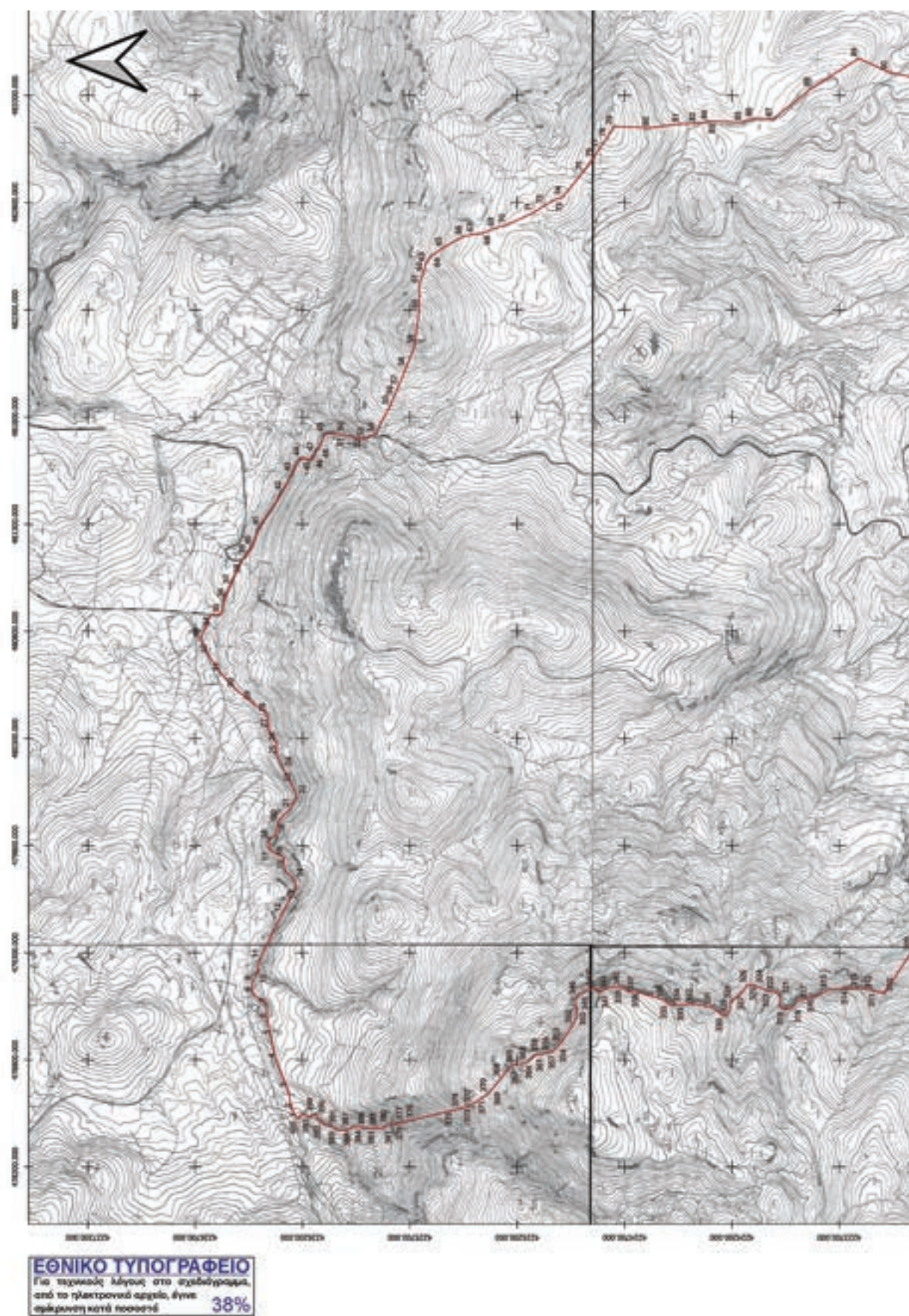
β) Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, του αρμόδιου για το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης Υπουργού και του Υπουργού Εσωτερικών, ύστερα από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης, καθορίζονται η μέθοδος και το σύστημα αξιολόγησης της απόδοσης, το ποσό της ανταμοιβής, ο χρόνος και ο τρόπος καταβολής της, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 27.»

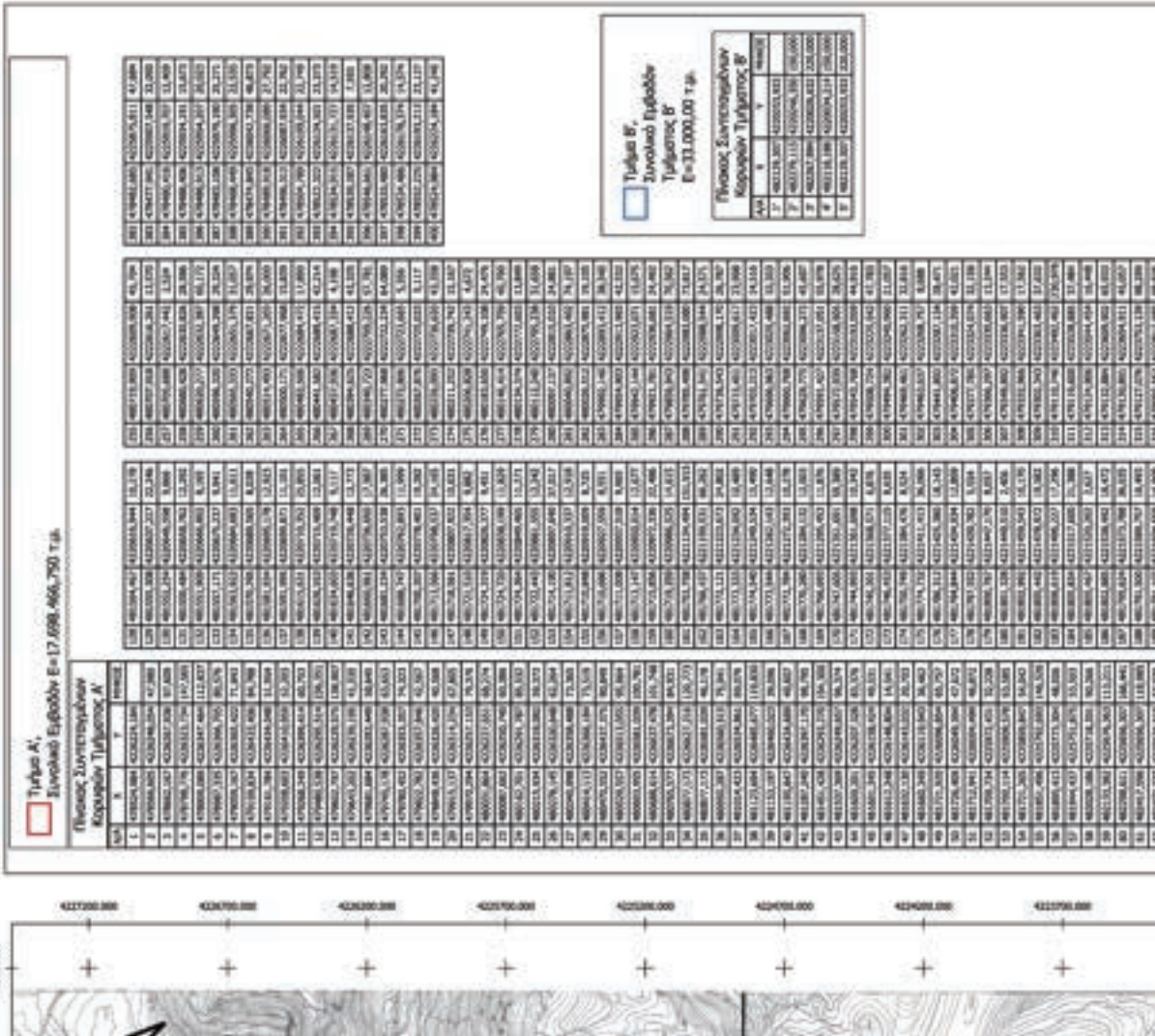
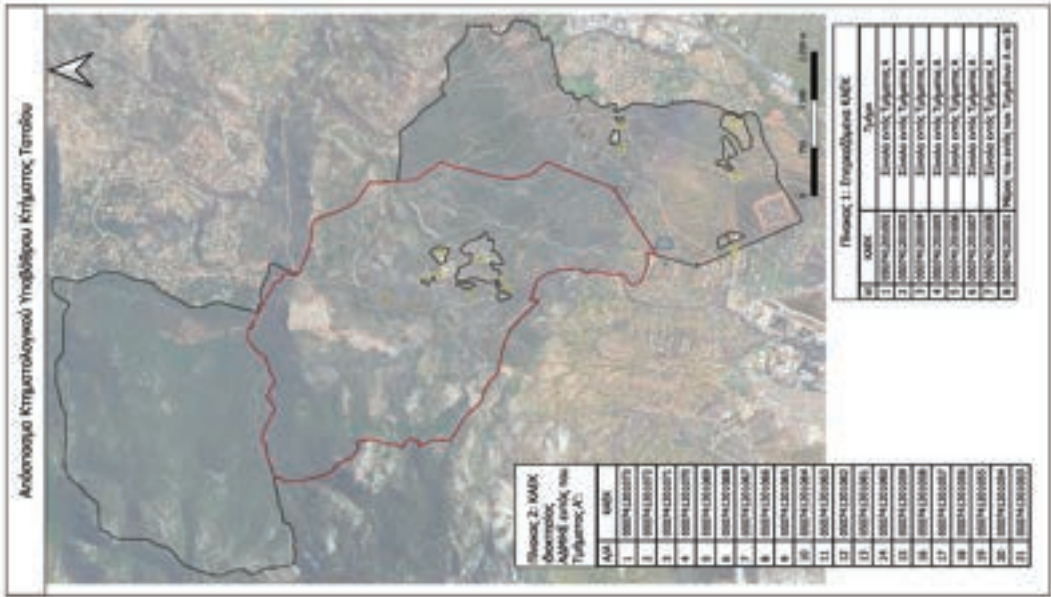
ΜΕΡΟΣ Ε' ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

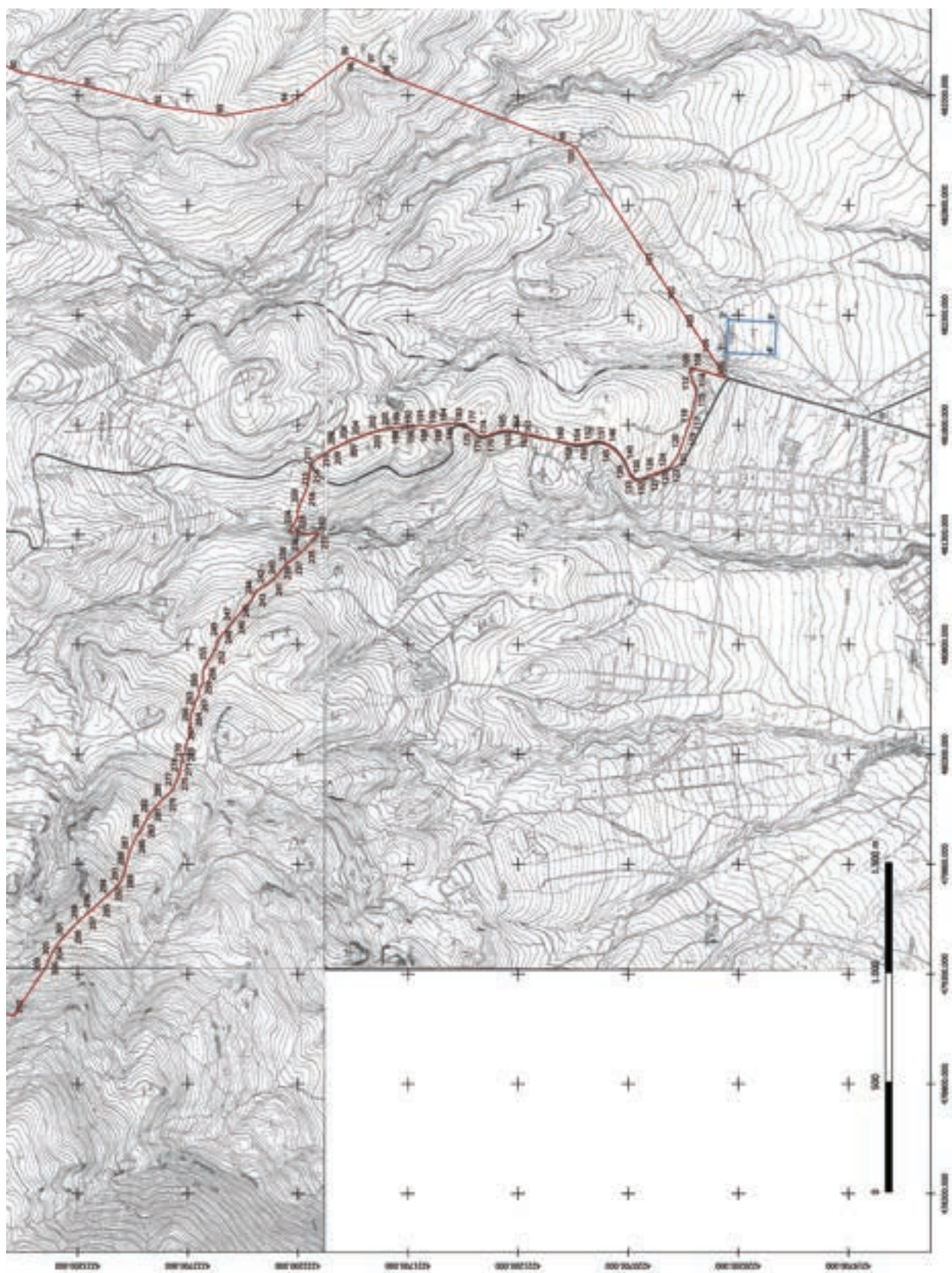
Άρθρο 134 Έναρξη ισχύος

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 2, η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις αυτού.

2. Το Μέρος Γ', περί μεταφοράς του Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, ισχύει από την 1η.1.2026, με εξαίρεση την περ. δ) της παρ. 14 του άρθρου 64 και τις παρ. 3 και 4 του άρθρου 78, η ισχύς των οποίων αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

[illegible]

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 19 Δεκεμβρίου 2025

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΝ. ΤΑΣΟΥΛΑΣ

Ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης
και Υπουργός Επικρατείας

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

Οι Υπουργοί

Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής
Οικονομίας και Οικονομικών

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

Εξωτερικών

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ

Εθνικής Άμυνας

ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ

Εσωτερικών

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ

Παιδείας, Θρησκευμάτων
και Αθλητισμού

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ

Αναπληρωτής Υπουργός Παιδείας,
Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ

Υγείας

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Αναπληρώτρια
Υπουργός Υγείας

ΕΙΡΗΝΗ ΑΓΑΠΗΔΑΚΗ

Προστασίας του Πολίτη

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

Υποδομών και Μεταφορών

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ

Αναπληρωτής Υπουργός
Υποδομών και Μεταφορών

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΣΤΑΥΡΟΣ Ν. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

Ανάπτυξης

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

Εργασίας και
Κοινωνικής Ασφάλισης

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

Δικαιοσύνης

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ

Πολιτισμού

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ

Μετανάστευσης και Ασύλου

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ

Κοινωνικής Συνοχής
και Οικογένειας

ΔΟΜΝΑ - ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ

Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

Ναυτιλίας
και Νησιωτικής Πολιτικής

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

Τουρισμού

ΟΛΓΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ

Ψηφιακής Διακυβέρνησης

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ

Κλιματικής Κρίσης
και Πολιτικής Προστασίας

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ

Επικρατείας

ΧΡΗΣΤΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΚΕΡΤΣΟΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 19 Δεκεμβρίου 2025

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αιτήματος στην ηλεκτρονική διεύθυνση **feksales@et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας στην ηλεκτρονική διεύθυνση **feksales@et.gr**.
 - Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσauξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσauξάνεται κατά 0,30 €.
 - Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.
 - Υπάρχει δυνατότητα ετήσιας συνδρομής οποιουδήποτε τεύχους σε έντυπη μορφή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- Α.** Αποστολή των εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση **https://eservices.et.gr**. Σχετικές εγκύκλιοι και οδηγίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Εθνικού Τυπογραφείου (**www.et.gr**) στη διαδρομή **Ανακοινώσεις → Εγκύκλιοι**.
- Β.** Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

• Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσίευματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: **Καποδιστρίου 34, 10432 Αθήνα**

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ στην ηλεκτρονική διεύθυνση
https://eservices.et.gr

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γραφείο 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημοσιευτέας Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα έως και Παρασκευή: 8:00 - 13:30

* 0 1 0 0 2 3 9 1 9 1 2 2 5 0 0 6 4 *